Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

INFORMATION REPORT INFORMATION REPORT

CENTRAL INTELLIGENCE AGENCY

[redacted] 50X1-HUM

50X1-HUM

This material contains information affecting the National Defense of the United States within the meaning of the Espionage Laws, Title 18, U.S.C. Secs. 793 and 794, the transmission or revelation of which in any manner to an unauthorized person is prohibited by law.

50X1-HUM

C-O-N-F-I-D-E-N-T-I-A-L
NO FOREIGN DISSEM

COUNTRY	USSR	REPORT	[redacted] 50X1-HUM
SUBJECT	Communist Propaganda Publication	DATE DISTR.	17 October 1963
		NO. PAGES	1
		REFERENCES	
DATE OF INFO.	[redacted]		
PLACE & DATE ACQ.	[redacted]		50X1-HUM

THIS IS UNEVALUATED INFORMATION. SOURCE GRADINGS ARE DEFINITIVE. APPRAISAL OF CONTENT IS TENTATIVE.

[redacted]

[redacted] copies of issues of No. 52 and 53 of a Communist propaganda publication entitled Golos Radzimy. The publications are printed in the Belorussian language. [redacted] 50X1-HUM

50X1-HUM

[redacted]

C-O-N-F-I-D-E-N-T-I-A-L
NO FOREIGN DISSEM

GROUP 1
Excluded from automatic downgrading and declassification

STATE	DIA	ARMY	NAVY	AIR	NSA	~~XXX~~ NIC	[redacted]	USIA
								50X1-HUM

(Note: Field distribution indicated by "#".)

INFORMATION REPORT INFORMATION REPORT

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

Голас Радзімы

№ 53 (738)
Ліпень 1963 г.
Год выдання 9-ы

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ І РАЗВІЦЦЁ КУЛЬТУРНЫХ СУВЯЗЕЙ З СУАЙЧЫННІКАМІ

З вад'лзных вуцей Беларускага аўтамабільнага завода штодзённа адыходзяць чыгуначныя саставы з магутнымі аўтасамазваламі. Яны адпраўляюцца на буйнейшыя будоўлі краіны. На здымку: адпраўка чарговай партыі самазвалаў.

Фотахроніка БЕЛТА.

ПРАБЛЕМА, ЯКАЯ ХВАЛЮЕ ЎСЁ ЧАЛАВЕЦТВА

Увага сусветнай грамадскасці ў гэтыя дні прыкавана да сталіцы ГДР — дэмакратычнага Берліна. Тут у сувязі з 70-годдзем першага сакратара ЦК САПГ, старшыні Дзяржаўнага савета ГДР Вальтэра Ульбрыхта знаходзіліся таварыш М. С. Хрушчоў, кіруючыя дзеячы братніх камуністычных і рабочых партый. Візіт таварыша М. С. Хрушчова ў ГДР выліўся ў магутную дэманстрацыю германа-савецкай дружбы, у маніфестацыю адзінства і згуртаванасці сацыялістычных краін. У супрацьлегласць візіту прэзідэнта ЗША Кенедзі ў Заходні Берлін, які сваімі прамовамі дабавіў атруты ў міжнародную атмасферу, наведанне сталіцы ГДР кіраўніком Савецкага ўрада, яго выступленні, прасякнутыя глыбокімі клопатамі аб міры, садзейнічаюць далейшаму паляпшэнню дружбы паміж народамі, пошукам разумных шляхоў аслаблення міжнароднай напружанасці.

Вялікую цікавасць ва ўсіх краінах свету выклікала яскравая прамова, сказаная таварышам М. С. Хрушчовым 2 ліпеня на мітынгу ў Берліне. Змешчаныя ў ёй канструктыўныя прапановы з гарачым адабрэннем сустрэты ўсімі людзьмі добрай волі на зямным шары. Таварыш М. С. Хрушчоў асвяціў у сваёй прамове самыя надзённыя праблемы сучасных міжнародных адносін, паказаў небяспеку рэваншысцкай палітыкі заходнегерманскага ўрада і яго апекуноў з ліку буйнейшых дзяржаў НАТО. З асаблівай сілай кіраўнік Савецкага ўрада падкрэсліў неабходнасць нармалізацыі становішча ў Еўропе, заключэння германскага мірнага дагавору і рашэння на яго аснове праблемы Заходняга Берліна. З вялікай прамовай на мітынгу выступіў таксама таварыш Вальтэр Ульбрыхт.

Прайшло ўжо 18 год з часу скančэння другой сусветнай вайны. Але цень яе яшчэ ляжыць на Еўропе. Хто можа быць спакойны, слухаючы злавесны дроб барабана, тупат ботаў салдат новага вермахта, лямант заходнегерманскіх рэваншыстаў, якія патрабуюць «жыццёвай прасторы» і аднаўлення межаў гітлераўскага рэйха! Вопыт гісторыі вучыць, што палітыка рэваншу не прыносіць народам нічога, апрача новых пакут і нястач. Вось чаму Савецкі Саюз, усе сацыялістычныя краіны з такой настойлівасцю дабіваюцца германскага мірнага ўрэгулявання, імкнуцца ліквідаваць рэшткі вайны ў Еўропе і тым самым зрабіць перашкоду рэваншыстам у развязванні новай вайны.

Аднак да цвярозага голасу сацыялістычных краін не хочуць прыслухоўвацца кіруючыя колы Захаду. На словах яны не супраць крывадушна выказаць спачуванне з прычыны таго, што да гэтага часу не дасягнута ўрэгуляванне германскай праблемы, але практычнымі справамі ўсяляк перашкаджаюць гэтаму. З першых пасляваенных год заходнія дзяржавы ўзялі курс на раскол Германіі. Пад іх апекунствам і пры іх шчодрай дапамозе ў Заходняй Германіі была створана мілітарысцкая, рэваншысцкая дзяржава — ФРГ.

Палітыка, якую праводзяць цяперашнія кіраўнікі ФРГ, накіравана не на пошукі разумнага вырашэння германскага пытання, ліквідацыю рэштак вайны ў Еўропе. Яны і слухаць не хочуць аб заключэнні мірнага дагавору. Іх мэта — ліквідаваць ГДР, праглынуць яе. Разумеючы, што зрабіць гэта сваімі сіламі не змогуць, рэваншысты імкнуцца выкарыстаць агрэсіўны ваенны блок НАТО. У гэтым блоку недабітыя гітлераўцы бачаць магчымасць для ажыццяўлення сваёй мары — узяць рэванш за паражэнне ў другой сусветнай вайне. У сваю чаргу агрэсіўныя колы Захаду хацелі б выкарыстаць бундэсвер у якасці галоўнай ударнай сілы супраць сацыялістычных краін. На падставе гэтых разбойніцкіх планаў і сышліся іх інтарэсы.

Вялікую трывогу і занепакоенасць міралюбных народаў выклікае імкненне заходнегерманскіх рэваншыстаў узяць у свае рукі ракетна-ядзерную зброю. Гэта трывога ў вялікай ступені ўзрастае ў сувязі з тым, што кіраўнікі ЗША ў апошні час прадпрымаюць значныя намаганні для задавальнення ядзерных апетытаў боннскіх рэваншыстаў.

Падтрымліваючы рэваншысцкую і мілітарысцкую палітыку заходнегерманскіх кіраўнікоў, кіруючыя колы ЗША праследуюць свае карыслівыя інтарэсы. З аднаго боку, усяляк заахвочваючы і падштурхоўваючы гонку ўзбраенняў у ФРГ, амерыканскія імперыялісты імкнуцца аслабіць эканамічна свайго канкурэнта — заходнегерманскія манаполіі. З другога — амерыканскія кіраўнікі разлічваюць, што ў выпадку ваеннага канфлікту пад ядзерны удар у першую чаргу трапіць Заходняя Германія, а Злучаныя Штаты Амерыкі на нейкі час змогуць застацца ў баку. Такая палітыка, натуральна, не адпавядае спадзяванням насельніцтва Заходняй Германіі. Яго інтарэсы ляжаць у іншай плоскасці, у плоскасці мірнага развіцця Германіі, нармалізацыі і развіцця ўсебаковых адносін з сацыялістычнымі краінамі. Іменна на такой пазіцыі стаіць і Савецкі ўрад. Ён зыходзіць у сваёй палітыцы з магчымасці нармалізацыі і паляпшэння адносін паміж СССР і ФРГ.

Важнай часткай агульнай праблемы змякчэння міжнароднай напружанасці з'яўляецца пытанне аб спыненні ядзерных выпрабаванняў. Выступаючы ў Берліне, таварыш М. С. Хрушчоў падрабязна спыніўся на ім, ускрыў прычыны, чаму да гэтага часу не дасягнута пагадненне. Савецкі ўрад, ахоплены пачуццём высокай адказнасці за лёс народаў, выказаў гатоўнасць заключыць пагадненне аб спыненні ядзерных выпрабаванняў у атмасферы, касмічнай прасторы і пад вадой. Зразумела, такое пагадненне не можа цалкам спыніць гонку ўзбраенняў, прадухіліць або нават істотна паслабіць пагрозу тэрмаядзернай вайны. Таму Савецкі ўрад лічыць, што трэба было б ужо цяпер заключыць пакт аб ненападзе паміж краінамі НАТО і Варшаўскага Дагавору.

Народы краін сацыялістычнай садружнасці з упэўненасцю глядзяць у будучыню. Яны ідуць у адзіным страі наперад насустрач новым поспехам у будаўніцтве светлага камуністычнага грамадства. Адзінства поглядаў і інтарэсаў, пралетарская салідарнасць і вернасць неўміручаму вучэнню марксізма-ленінізма—такая непарушная аснова дружбы паміж Савецкім Саюзам, Германскай Дэмакратычнай Рэспублікай, усімі сацыялістычнымі краінамі. І няма сумнення ў тым, што праблемы, якія хвалююць усё чалавецтва, будуць вырашаны. За гэта настойліва вядуць барацьбу ўсе людзі добрай волі.

Два прэзідэнты паперабой заляцаюцца да старой заходнегерманскай удавы.
Мал. Г. АГАНАВА.

ХРОНІКА

★ У Мінск прыбыў разам з суправаджаючымі яго асобамі міністр гандлю і прамысловасці Федэрацыі Нігерыі Зана Букар Дзінчарыма, які знаходзіцца ў Савецкім Саюзе.

★ На карце Брэста з'явілася яшчэ адна новабудоўля. Ва ўсходняй частцы горада будуецца завод электравымяральных прыбораў. Гэта будзе адно з буйнейшых прадпрыемстваў нашай рэспублікі. На будаўніцтве яго ўкараняецца шмат тэхнічных навінак. Увесь комплекс завода плануецца закончыць да канца сямігодкі.

★ Калектыў Віцебскага станкабудаўнічага завода імя Кірава па чарцяжах спецыялістаў Віцебскага СКБ-13 зрабіў першую аўтаматычную лінію «ЛВШ-1». Яна прызначана для канчатковай шліфоўкі восі карданнага механізма рухавіка аўтамашыны «Волга».

★ Другая чарга буйнейшай у краіне ўзбагачальнай фабрыкі здадзена ў эксплуатацыю на Сакалоўска-Сарбайскім жалезарудным камбінаце. Новае прадпрыемства будзе перапрацоўваць 14 мільёнаў тон сырой руды ў год.

★ Вокмутны ўзор самаходнага пнеўматычнага дызельэлектрычнага крана «К-1001» грузападымальнасцю 100 тон зроблены на Адэскім заводзе цяжкага машынабудавання. Машына такой магутнасці на пнеўмахаду створана ўпершыню ў краіне.

★ У Гомелі ўступіў у эксплуатацыю буйны механізаваны хлебазавод, аснашчаны першакласным абсталяваннем. Устаноўлены дзве паточныя лініі, поўнасцю механізаваныя...

дробна-штучных булачных вырабаў. Прадпрыемства працуе на прыродным газе, што значна павышае культуру вытворчасці.

★ У вёсцы Быцень Іваўскага раёна завершаны мантаж абсталявання другога ў Беларусі сельскага шырокаэкраннага кінатэатра. Ён разлічаны на 300 месц. У рэспубліцы праводзіцца паступовая замена перасоўных кінаўстановак на стацыянарныя. Цяпер амаль палавіна сельскай кінасеткі пераведзена на стацыянарнае становішча.

★ З вялікім поспехам праходзяць у Маскве выступленні старэйшага самадзейнага калектыву Беларусі — ансамбля песні і танца «Дняпро» Рэчыцкага дома культуры. У яго складзе — 91 чалавек. Гэта людзі розных прафесій — механізатары, паляводы, жывёлаводы, вучні, шафёры, будаўнікі, настаўнікі, ткачы.

★ Мінскія дынамаўцы, выйграўшы з лікам 1:0 у рыжскай «Даўгавы», выйшлі ў адну чвэрцьфіналу Кубка СССР па футболу.

★ Такога на мінскім стадыёне «Дынама» аматары футбола яшчэ не бачылі. Стрэлка гадзінніка не прайшла і 35 мінут, а на ўсходняй трыбуне сталі... — 5:0 у карысць мінскай каманды «Дынама», якая прымала на сваім полі ташкенцкі «Пахтакор».

Футбалістам «Пахтакора» ўдалося скваітаць адзін мяч. Аднак пасля перапынку лік стаў 6:1. Беларускія спартсмены прадэманстравалі высокае майстэрства і зладжанасць гульні.

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

Голас Радзімы

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ І РАЗВІЦЦЁ КУЛЬТУРНЫХ СУВЯЗЕЙ З СУАЙЧЫННІКАМІ

№ 53 (735)

Ліпень 1963 г.

Год выдання 9-ы

З чыгуначных пуцей Беларускага аўтамабільнага завода штодзённа адыходзяць чыгуначныя саставы з магутнымі аўтасамазваламі. Яны адпраўляюцца на буйнейшыя будоўлі краіны. На здымку: адпраўка чарговай партыі самазвалаў.

Фотахроніка БЕЛТА.

ПРАБЛЕМА, ЯКАЯ ХВАЛЮЕ ЎСЁ ЧАЛАВЕЦТВА

Увага сусветнай грамадскасці ў гэтыя дні прыкавана да сталіцы ГДР — Дэмакратычнага Берліна. Тут у сувязі з 70-годдзем першага сакратара ЦК САПГ, старшыні Дзяржаўнага савета ГДР Вальтэра Ульбрыхта знаходзіліся таварыш М. С. Хрушчоў, кіруючыя дзеячы братніх камуністычных і рабочых партый. Візіт таварыша М. С. Хрушчова ў ГДР вылiўся ў магутную дэманстрацыю германа-савецкай дружбы, у маніфестацыю адзінства і згуртаванасці сацыялістычных краін. У супрацьлегласць візіту прэзідэнта ЗША Кенедзі ў Заходні Берлін, які сваімі прамовамі дабавіў атруты ў міжнародную атмасферу, наведанне сталіцы ГДР кіраўніком Савецкага ўрада, яго выступленні, прасякнутыя глыбокімі клопатамі аб міры, садзейнічаюць далейшаму паляпшэнню дружбы паміж народамі, пошукам разумных шляхоў аслаблення міжнароднай напружанасці.

Вялікую цікавасць ва ўсіх краінах свету выклікала яскравая прамова, сказаная таварышам М. С. Хрушчовым 2 ліпеня на мітынгу ў Берліне. Змешчаныя ў ёй канструктыўныя прапановы з гарачым адабрэннем сустрэты ўсімі людзьмі добрай волі на зямным шары. Таварыш М. С. Хрушчоў асвятліў у сваёй прамове самыя надзённыя праблемы сучасных міжнародных адносін, паказаў небяспеку рэваншысцкай палітыкі заходнегерманскага ўрада і яго апекуноў з ліку буйнейшых дзяржаў НАТО. З асаблівай сілай кіраўнік Савецкага ўрада падкрэсліў неабходнасць нармалізацыі становішча ў Еўропе, заключэння германскага мірнага дагавору і рашэння на яго аснове праблемы Заходняга Берліна. З вялікай прамовай на мітынгу выступіў таксама таварыш Вальтэр Ульбрыхт.

Прайшло ўжо 18 год з часу сканчэння другой сусветнай вайны. Але цень яе яшчэ ляжыць на Еўропе. Хто можа быць спакойны, слухаючы злавесны дроб барабана, тупат ботаў салдат новага вермахта, лямант заходнегерманскіх рэваншыстаў, якія патрабуюць «жыццёвай прасторы» і аднаўлення межаў гітлераўскага рэйха! Вопыт гісторыі вучыць, што палітыка рэваншу не прыносіць народам нічога, апрача новых пакут і нястач. Вось чаму Савецкі Саюз, усе сацыялістычныя краіны з такой настойлівасцю дабіваюцца германскага мірнага ўрэгулявання, імкнуцца ліквідаваць рэшткі вайны ў Еўропе і тым самым зрабіць перашкоду рэваншыстам у развязванні новай вайны.

Аднак да цвярозага голасу сацыялістычных краін не хочуць прыслухоўвацца кіруючыя колы Захаду. На словах яны не супраць крывадушна выказаць спачуванне з прычыны таго, што да гэтага часу не дасягнута ўрэгуляванне германскай праблемы, але практычнымі справамі ўсяляк перашкаджаюць гэтаму. З першых пасляваенных год заходнія дзяржавы ўзялі курс на раскол Германіі. Пад іх апякунствам і пры іх шчодрай дапамозе ў Заходняй Германіі была створана мілітарысцкая, рэваншысцкая дзяржава — ФРГ.

Палітыка, якую праводзяць цяперашнія кіраўнікі ФРГ, накіравана не на пошукі разумнага вырашэння германскага пытання, ліквідацыю рэштак вайны ў Еўропе. Яны і слухаць не хочуць аб заключэнні мірнага дагавору. Іх мэта — ліквідаваць ГДР, праглынуць яе. Разумеючы, што зрабіць гэта сваімі сіламі не змогуць, рэваншысты імкнуцца выкарыстаць агрэсіўны ваенны блок НАТО. У гэтым блоку недабітыя гітлераўцы бачаць магчымасць для ажыццяўлення сваёй мары — узяць рэванш за паражэнне ў другой сусветнай вайне. У сваю чаргу агрэсіўныя колы Захаду хацелі б выкарыстаць бундэсвер у якасці галоўнай ударнай сілы супраць сацыялістычных краін. На падставе гэтых разбойніцкіх планаў і сышліся іх інтарэсы.

Вялікую трывогу і занепакоенасць міралюбных народаў выклікае імкненне заходнегерманскіх рэваншыстаў узяць у свае рукі ракетна-ядзерную зброю. Гэта трывога ў вялікай ступені ўзрастае ў сувязі з тым, што кіраўнікі ЗША ў апошні час прадпрымаюць значныя намаганні для задавальнення ядзерных апетытаў бонскіх рэваншыстаў.

Падтрымліваючы рэваншысцкую і мілітарысцкую палітыку заходнегерманскіх кіраўнікоў, кіруючыя колы ЗША праследуюць свае карыслівыя інтарэсы. З аднаго боку, усяляк заахвочваючы і падштурхоўваючы гонку ўзбраенняў у ФРГ, амерыканскія імперыялісты імкнуцца аслабіць эканамічна свайго канкурэнта — заходнегерманскія манаполіі. З другога — амерыканскія кіраўнікі разлічваюць, што ў выпадку ваеннага канфлікту пад ядзерны ўдар у першую чаргу трапіць Заходняя Германія, а Злучаныя Штаты Амерыкі на нейкі час змогуць застацца ў баку. Такая палітыка, натуральна, не адпавядае спадзяванням насельніцтва Заходняй Германіі. Яго інтарэсы ляжаць у іншай плоскасці, у плоскасці мірнага развіцця Германіі, нармалізацыі і развіцця ўсебаковых адносін з сацыялістычнымі краінамі. Іменна на такой пазіцыі стаіць і Савецкі ўрад. Ён зыходзіць у сваёй палітыцы з магчымасці нармалізацыі і паляпшэння адносін паміж СССР і ФРГ.

Важнай часткай агульнай праблемы змякчэння міжнароднай напружанасці з'яўляецца пытанне аб спыненні ядзерных выпрабаванняў. Выступаючы ў Берліне, таварыш М. С. Хрушчоў падрабязна спыніўся на ім, ускрыў прычыны, чаму да гэтага часу не дасягнута пагадненне. Савецкі ўрад, ахоплены пачуццём высокай адказнасці за лёс народаў, выказаў гатоўнасць заключыць пагадненне аб спыненні ядзерных выпрабаванняў у атмасферы, касмічнай прасторы і пад вадой. Зразумела, такое пагадненне не можа цалкам спыніць гонку ўзбраенняў, прадухіліць або нават істотна паслабіць пагрозу тэрмаядзернай вайны. Таму Савецкі ўрад лічыць, што трэба было б ужо цяпер заключыць пакт аб ненападзе паміж краінамі НАТО і Варшаўскага Дагавору.

Народы краін сацыялістычнай садружнасці з упэўненасцю глядзяць у будучыню. Яны ідуць у адзіным страі наперад насустрач новым поспехам у будаўніцтве светлага камуністычнага грамадства. Адзінства поглядаў і інтарэсаў, пралетарская салідарнасць і вернасць нязменнаму вучэнню марксізма-ленінізма — такая непарушная аснова дружбы паміж Савецкім Саюзам, Германскай Дэмакратычнай Рэспублікай, усімі сацыялістычнымі краінамі. І няма сумнення ў тым, што праблемы, якія хвалююць усё чалавецтва, будуць вырашаны. За гэта настойліва вядуць барацьбу ўсе людзі добрай волі.

Два прэзідэнты напераб΄ой заляцаюцца да старой заходнегерманскай удавы.

Мал. Г. АГАНАВА.

·ХРОНІКА

★ У Мінск прыбыў разам з суправаджаючымі яго асобамі міністр гандлю і прамысловасці Федэрацыі Нігерыі Заня Букар Дзіпчарыма, які знаходзіцца ў Савецкім Саюзе.

★ На карце Брэста з'явілася яшчэ адна новабудоўля. Ва ўсходняй частцы горада будуецца завод электравымяральных прыбораў. Гэта будзе адно з буйнейшых прадпрыемстваў нашай рэспублікі. На будаўніцтве яго ўкараняецца шмат тэхнічных навінак. Увесь комплекс завода плануецца закончыць да канца сямігодкі.

★ Калектыў Віцебскага станкабудаўнічага завода імя Кірава па чарцяжах спецыялістаў Віцебскага СКБ-13 зрабіў першую аўтаматычную лінію «ЛВШ-1». Яна прызначана для канчатковай шліфоўкі восі каромысла клапанаў рухавіка аўтамашын «Волга».

★ Другая чарга буйнейшай у краіне ўзбагачальнай фабрыкі здадзена ў эксплуатацыю на Сакалоўска-Сарбайскім жалезарудным камбінаце. Новае прадпрыемства будзе перапрацоўваць 14 мільёнаў тон сырой руды ў год.

★ Вопытны ўзор самаходнага пнеўмакалёснага дызель-электрычнага крана «К-1001» грузападымальнасцю 100 тон зроблены на Адэскім заводзе цяжкага машынабудавання. Машына такой магутнасці на пнеўмакаходзе створана ўпершыню ў краіне.

★ У Гомелі ўступіў у эксплуатацыю буйны механізаваны хлебазавод, аснашчаны першакласным абсталяваннем. Устаноўлены дзве паточныя лініі, поўнасцю механізаваны працэс раздзелкі дробна-штучных булачных вырабаў. Прадпрыемства працуе на прыродным газе, што значна павышае культуру вытворчасці.

★ У вёсцы Быцень Івацэвіцкага раёна завершаны мантаж абсталявання другога ў Беларусі сельскага шырокаэкраннага кінатэатра. Ён разлічаны на 300 месц. У рэспубліцы праводзіцца паступовая замена перасоўных кінаўстановак на стацыянарныя. Цяпер амаль палавіна сельскай кінасеткі пераведзена на стацыянарнае становішча.

★ З вялікім поспехам праходзяць у Маскве выступленні старэйшага самадзейнага калектыву Беларусі — ансамбля песні і танца «Дняпро» Рэчыцкага дома культуры. У яго складзе — 91 чалавек. Гэта людзі розных прафесій — механізатары, паляводы, жывёлаводы, вучні, шафёры, будаўнікі, настаўнікі, ткачы.

★ Мінскія дынамаўцы, выйграўшы з лікам 1:0 у рыжскай «Даўгавы», выйшлі ў адну чацвёртую фіналу Кубка СССР па футболу.

★ Такога на мінскім стадыёне «Дынама» аматары футбола яшчэ не бачылі. Стрэлка гадзінніка не прабіла і 35 мінут, а на ўсходняй трыбуне запалілі шыбы — 5:0 у карысць мінскай каманды «Дынама», якая прымала на сваім полі ташкенцкі «Пахтакор».

Футбалістам «Пахтакора» ўдалося сквітаць адзін мяч. Аднак пасля перапынку лік стаў 6:1. Беларускія спартсмены прадэманстравалі высокае майстэрства і зладжаную гульню.

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

АПАВЯДАННІ ПРА ЯНКУ КУПАЛУ

ПАЧАТАК ВАЙНЫ

Ішлі першыя дні вайны. З Мінскам сувязі не было. Бежанцы, што дабраліся ў Смаленск з Мінска, нічога не ведалі пра Янку. Толькі адзін шафёр паспеў расказаць, што бачыў пры выездзе з горада разбіты «шаўрале» (напэўна, Купалаў). Праз многа дзён пазней мы даведаліся, што гэта была машына Якуба Коласа (некалі ім падарылі аднолькавыя машыны). Орша адказала нам толькі дваццаць дзевятага чэрвеня: жывы, бачылі, разнаўлялі.

Шостага ліпеня Янка Купала прыехаў у Маскву.

Я чакаў яго нецярпліва і трывожна. Было ўжо вядома, што Мінск ператвораны немцамі ў груды руін, што згарэлі дамы Янкі і яго сяброў. Як паводзіцца цяпер бяздомнаму, выгнанаму вайной гасціннаму нашаму другу? Як ён жыве, без прытулку і звыклага побыту?

Голас Янкі па тэлефоне здаўся мне крышку надтрэснутым і трывожным:

— Едзь сюды, калі маеш час, вельмі трэба.

Хвалюючыся, спяшаючыся, я бег да яго праз Красную плошчу.

У нумары Янка быў не адзін—мітуслілва ляпала вечкам чамадана Янкава жонка, Уладзіслава Францаўна, цёця Уладзя, сюд-тут хадзіў па пакоі Янка, а ў куце, спакойны, маўклівы, быццам здзіўлены незвычайнай сустрэчай, сядзеў Якуб Колас.

— Ешце,—запрашала цёця Уладзя, ставячы на стол кубкі і талеркі.—Частуйцеся. Вы думаеце, мы жабракі, пагарэльцы? Ёсць яшчэ Савецкая ўлада, а ў нас асталася маёмасць: Янкава футра і апошняя кніжка ад згарэлай ашчадкасы. Ах, каб падавіўся гэтаму Гітлеру!

Я ўважліва пазіраў на Купалу і Коласа. Велізарнае няшчасце напаткала кожнага з іх раптоўна і страшна.

— Горад... — сказаў Янка і пачаў хадзіць шпарчэй.—горад мой гарыць. Усё, што пабудавалі,—загінула. У Дом урада пацэліла бомба, вуліцы цэлыя выкацілі агонь.

— А твой дом?

— У нашым двары бомба ўпала ў калодзеж,—сказала цёця Уладзя.

— Мой дом?—Янка спыніўся, нібы ўзіраючыся ў свае, аднаму яму вядомыя думкі.—Архіва шкада. Я яго збіраў усё жыццё. Усё думаў—дастанецца дзяржаве, народу. А цяпер што? Многа дамоў згарэла,—сказаў ён раптам з такім болем, што я сам нібы ўбачыў, як шугае полымя над стрэхамі беларускіх хат і ўгары з клёкатам кружаць патрывожаныя бамбардзіроўшчыкамі буслы.

Колас адвярнуўся да акна.

— Дзяцей ён бамбіў і абстрэльваў на шашы,—сказаў Канстанцін Міхайлавіч, і ўсе зразумелі, хто такі «ён», пра каго з такой нянавісцю скрозь цяпер гавораць людзі.

— Ідуць малыя, маці галосяць, падаюць, целам сваім закрываюць, а ён бамбіць.

— І на вас стралялі?

— У дзетак, я кажу,—перабіў Колас нецярпліва.—Мы што? Мы ўсе цяпер салдаты.

У пакой усё заходзілі і заходзілі людзі. Ішлі супрацоўнікі маскоўскіх газет, спяшаліся сябры, якія ўжо не спадзяваліся ўбачыць Купалу жывога і здаровага.

Янка паказаў мне позіркам на дзверы. Мы выйшлі з ім у вестыбюль і селі ў крэсла ля вялікага круглага стала.

— Вось што,—сказаў Янка.—Ты не крыўдуй, што я паклікаў цябе так раптоўна, мне вельмі трэба. Там людзі цяпер,—ён кіўком галавы паказаў на дзверы нумара,—а ў мяне, ты разумееш, вельмі цяжкая часіна.

Ён правёў рукой па твары, нібы сціраючы павуцінне.

— Маці ў мяне асталася ў лесе пад Мінскам. У Лынькова — жонка і дзіця. Дужа цяжка губляць дарагое, роднае. Рэчы—лёгка, людзей—трудна!.. Ну, ды не ў гэтым справа,—ён усміхнуўся так холадна і з такой нянавісцю, што ў мяне мурашкі забегалі па скуры. Я ніколі не думаў, што гэтулькі нянавісці і злосці можа раптам паявіцца на гэтым заўсёды добрым, усмешлівым твары.

— Народ клікаць трэба. Сам ён таксама падымаецца, але ў гэты грозны час усе людзі, каму народ верыў, павінны быць разам з народам. Купала ў такі час маўчаць не можа. Тут званіла гадзіну таму назад з «Известий» Вольга Сяргееўна (Вайнінская). Да цябе просьба: пісаць мне цяпер цяжка і няма дзе: буду гаварыць, запішы. Так проста і будзем звяртацца да народа: «Стане Беларусь магілай для немцаў. Захацеў, пракляты, нашай зямлі, прымусім грызці зямлю, хай удавіцца нашай зямлёй і накрыецца ёю...».

І раптам Янка пасвятлеў, спачатку усміхнуўся, а потым засмяяўся зусім весела і радасна.

ПЕРАД БОЕМ

Сёмага ліпеня 1941 года я сустрэў Янку Купалу ля гасцініцы.

Неба хмурылася—насунулася хмарка, засціла сонца.

Мы павярнулі на Красную плошчу. Каля дома, дзе жыў Сяргей Гарадзецкі, Янка раптам спыніўся.

Шэрая хмарка, пырснуўшы на Маскву буйнымі і рэдкімі кроплямі дажджу, спаўзала набок. І сонца густа лягло на вежы і сцены Крамля, на купалы Васілія Блажэннага, на ружова-чорны мармур Ленінскага маўзалея.

Я азірнуўся на Янку. Ён стаяў ля самай сцяны і пільна ўзіраўся ў правы бок плошчы. Там, ля маўзалея, ва ўрачыстым маўчанні пасоўвалася велізарная чарга людзей, што прыйшлі сюды, к Ільічу, у сваю суровую, можа быць, апошнюю, гадзіну.

— Калі б я быў мастаком,—сказаў Янка,—я напісаў бы карціну і назваў бы проста: «1941 год. Перад боем».

У чарзе ля маўзалея мільгалі ахоўнага колеру гімнасцёркі камандзіраў і байцоў Чырвонай Арміі, белыя і блакітныя майкі юнакоў, стракатыя касынкі дзяўчат, чорныя хусткі пажылых жанчын.

— Вось яны, нашы браты і сёстры,—задумліва сказаў Янка.

— Што?—перапытаў я, не адразу зразумеўшы сэнс Купалавых слоў, які, убачыўшы людскі натоўп ля Ленінскага маўзалея, прыгадаў першы ваенны зварот партыі да народа.

— Ты сёння лепей выглядаеш, друг,—сказаў Купалу Сяргей Мітрафанавіч.

— Дзіва што,—адказаў ён.

УНОЧЫ У МАСКВЕ

Немцы не давалі нам спаць. Амаль штовечар, ледзь цямнела на вуліцах, пранозліва вылі сірэны, і клапатлівыя дзяжурныя домакіраўніцтваў грукалі ў дзверы так, нібы збіраліся зруйнаваць наша сціплае жытло і без пабочнага ўмяшання.

Сілаю тады цягнулі людзей у сховішча. Янка ад бамбасховішча адмаўляўся самым рашучым чынам. Праўда, адну ўступку ён іншы раз рабіў: калі пачыналася трывога, злуючы, накідваў на апашкі паліто, браў кепку, палку, спускаўся ўніз, на першы паверх, пакідаючы пустыя і халодныя «Елісейскія палі» для «кампаніі Макса Зінгера».

Янка жыў тады разам з цёцяй Уладзяй і шафёрам Арцемікам у Грузінах на пятым паверсе велізарнага шэрага дома ў кватэры свайго знаёмага мастака Елісеева (адсюль і назва «Елісейскія палі»). На першым паверсе ў тым жа парадным была кватэра яшчэ аднаго Янкавага друга — журналіста і пісьменніка Макса Зінгера. Гэтая кватэра і служыла Янку «трывожным» прытулкам у часіны, калі абвяшчалася паветраная трывога.

Апошнія дні жыцця Янка сумаваў. Залатая грыбная восень стаяла ў Падмаскоўі. На маскоўскіх бульварах лісты дрэў жоўклі, але не ападалі. Макаўкі ліп на вуліцы Вароўскага, каля клуба пісьменнікаў, былі рыжыя, нібы на іх накінулі зверху лісіныя шкуры. Так нам здавалася з верхніх вокнаў клуба.

Час быў не толькі трывожны, але і турботлівы, мітуслівы. Трэба было працаваць. З раніцы пачыналіся званкі рэдакцый, камісій Саюза, беларускіх бежанцаў, сяброў. А ўночы Янка спаў толькі некалькі гадзін. За вокнамі, побач, аглушальна бухалі зеніткі, на страсе дома трашчалі буйнакаліберныя кулямёты, а на вуліцах, зусім блізка, ірваліся бомбы «юнкерсаў», якім часам удавалася прарвацца да горада.

Мы позна вярталіся трамваем з клуба. Трывога застала нас ля Заалагічнага саду, рух спыніўся. Калі мы пешкі дабраліся дадому і, мацаючы сцены, палезлі ў двор, вакол нас з характэрным чмоканнем пачаў рассыпацца чарговы «пакет» запальных бомб. Адна ўпала зусім побач з Янкам. Ён адкінуў яе палкай. З шыпеннем раскідваючы іскры, яна адкацілася да кучы гліны, накіданай каля пад'езду. І тады Янка старанна закапаў бомбу. Мы зайшлі ў пад'езд.

— Не варта падымацца,—сказаў Янка.—Зойдзем проста да Макса. Усё роўна нам Уладзя жыць там не дасць.

І мы пераступілі парог пустой кватэры. Янка пазваніў Уладзіславе Францаўне па тэлефоне. Яна мігам спусцілася ўніз, як заўсёды, з булкамі, каўбасою і кубкамі.

— Галодныя?—запыталася Уладзіслава Францаўна. Ніяк яна не давала веры, што людзі пад'елі. Усіх яна сама павінна была напаіць і накарміць, і толькі закончыўшы доўгі і клапатны абрад частавання, яна супакойвалася.

Янка ляжаў на канапе, час ад часу кашляў і незадаволена жмурыўся на агонь рэфлектара.

— Будзеце працаваць? — запытала Уладзіслава Францаўна.

— Будзем,—сказаў Янка,—будзем.

Праца не ладзілася. Раніцай трэба было здаваць у Вясновае выдавецтва Янкаву брашуру «Народныя мсціўцы».

Пад залпы зенітак і дзынканне шкла мы ледзь-ледзь к чатыром гадзінам ночы закончылі кніжку.

Мы патушылі святло ў пакоі і расхінулі шторы. Світала. Па сценах папаўзлі зялёныя кволыя цені, потым нямецкія самалёты павесілі над горадам асвятляльныя ракеты, і на двары і ў пакоі стала светла і страшна.

Янка ўсміхнуўся.

— Вось былі маленькія і добрыя—баяліся цемры і не любілі яе,—сказаў ён.—Сталі вялікія і злыя—баімся святла. Але пераможам ворага і зноў будзем радавацца святлу і сонцу.

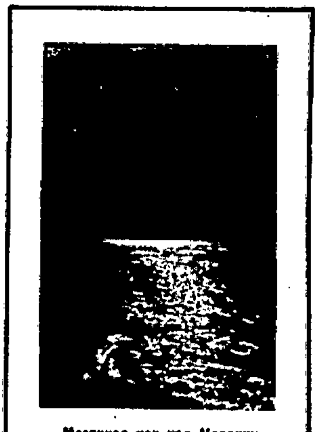

Месячная ноч над Нараччу.

Парыжанкі аб рускай Валі

Калі над французскай сталіцай упершыню з'явіўся савецкі касмічны карабель «Усход-6», які зяяў, як зорка першай велічыні, парыжане сказалі:

— Гэта блішчаць вочы Валянціны.

Вочы савецкай дзяўчыны Валі Церашковай паланілі Парыж. Па некалькі разоў у дзень іх паказвалі па тэлебачанню. Яны глядзелі на нас з першых старонак французскіх газет і часопісаў. Валя зацямніла ўсіх прыгажунь Парыжа. Ніхто цяпер не ўспамінае пра Брыжыт Бардо: калі б яна трапіла ў гэтыя дні ў рукі рэпарцёраў радыё і тэлебачання, ёй задалі б тое ж пытанне:

— Што вы думаеце, Брыжыт, аб палёце Валянціны Церашковай?

Іменна гэта пытанне задала французскім жанчынам — славутым і неславутым — карэспандэнтка газеты «Франс суар» Кармен Тэсье.

— Для мяне, — сказала ўрач Жаклін Н., — гэта відавочны доказ таго — прычым у сусветным маштабе — што жанчыны нікольк і не слабей за мужчын і што яны могуць таксама добра пераносіць усе цяжкасці і прыстасоўвацца да незвычайных умоў.

— Калі б была магчымасць трэніравацца, я, не раздумваючы, стала б касманаўтам, — заўважыла Рэйн Лекур, чэмпіёнка паветранага пілатажу. — Я шкадую, што гэта пакуль немагчыма ў Францыі.

— Гэта захапляюча!— сказала Шэйла, маладая спявачка. — Я вельмі хацела б быць на месцы Валянціны!

Мадмуазель Керст, нямецкая студэнтка 20 год, усумнілася ў сабе:

— У мяне не хапіла б мужнасці.

— Гэта фантастычна! — усклікнула Мары-Жазе-Нат. — Яна вельмі храбрая. Я б спакусілася, калі б была ўпэўнена, што вярнуся... І ўсе ж нават цяпер я гатова адправіцца ў дарогу!

Мадам Андрэ Жырар, шафёр таксі, паківала галавой:

— Я крыху сарвігалава, але гэта Валянціна зусім адчаянная.

— А я б паляцела,— заявіла мадам Фарманцін, кансьержка. — Бо водзяць жа жанчыны аўтобусы ў Парыжы.

Валя пакарыла не толькі мужчын, яна пакарыла жанчын, а гэта куды цяжэй. Каб з'явілася яна цяпер у Парыжы, яе ўзнялі б на руках вышэй за Эйфелеву вежу, але што для яе такая вышыня!

...Ёсць у нашай савецкай зоркі яшчэ адна якасць, якую дарэмна імкнуцца заглушыць сенсацыйныя загалоўкі буржуазнай прэсы. Валя ўвайшла ў славу не ў норкавай футры, а ў сціплым халаце рабочай тэкстыльнай фабрыкі. Яна з сузор'я герояў, народжаных сацыялістычнай рэвалюцыяй, з плеяды тых зорак, якія асвятляюць шлях да камунізма.

Я гаварыў пра Валянціну Церашкову з яе французскімі сёстрамі па класу і духу. Вось іх адказы:

— Калі мы даведаліся аб тым, што ў Савецкім Саюзе запушчаны касмічны карабель, які пілатуецца жанчынай, нашы сэрцы напоўніліся гордасцю, — сказала мне сакратар федэрацыі тэкстыльшчыкаў Францыі Берта Адан. — Але калі мы даведаліся, што Валянціна яшчэ два гады назад працавала на тэкстыльнай фабрыцы, мы ледзь не заплакалі ад радасці. Гэта магчыма толькі ў Савецкай краіне, дзе жанчына мае роўныя правы з мужчынам і дзе перад ёй адкрыты ўсе дарогі. Гэта немагчыма ў Францыі, дзе жанчына-работніца, якімі б здольнасцямі яна ні валодала, не можа ўзняцца нават да ўзроўню начальніка цэха. Валянціна — наша агульная гордасць. Яе подзвіг — вялікая дапамога нам, французскім жанчынам, якія змагаюцца за свае правы.

— Гэта вялікая радасць для нас усіх, — сказала намеснік старшыні Саюза французскіх жанчын мадам Рэна Шабрадзье. — Мы радуемся, што гэты подзвіг зроблены ў імя міру і знамянуе сабой новы крок на шляху да міру.

Г. ДАДЗЬЯНЦ.
Парыж.

Творчасць нашых чытачоў

Музычны момант.
Мал. А. Рэпіна.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

НАШ АДРАС
Мінск, Ленінскі праспект, [illegible] Дом друку. Рэдакцыя газеты «Го[illegible] Радзімы»

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

(Пачатак на 3-й стар.)

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

Сахарава, якая прыйшлася па густу Гітлеру і Розенбергу, стварыць ядро будучай «расійскай арміі», каб яе сіламі «дабіць бальшавікоў». Колькасць арміі меркавалася давесці да 2-х мільёнаў чалавек. Гнюсныя кар'ерысты ўжо бачылі сябе палкаводцамі, гарцуючымі на белых конях.

Сяк-так сфарміраваныя часці брыгад атрымлівалі гучныя назвы: «Масква», «Урал», «Байкал». У брыгадзе служылі нашчадкі старажытных дваранскіх сем'яў, у прыватнасці графы Пален і Варанцоў. «Наш род зноў зойме ары пецярбургскім двары свае законнае месца!» — хваліўся Варанцоў, 22-гадовы балбес у пагонах вольнанаёмнага. «Вы, невукі, чулі пра майго прадзеда, які пры імператары Паўлу?..» — высакамерна пытаўся, так і не заканчваючы фразы, Пален.

Маладыя падпольшчыкі запрашалі і іх на свае вечарынкі, на якіх галоўным чынам бывалі тыя палонныя, што надзелі нямецкую форму з ненавісцю. Фашысты асабліва не прыглядаліся да вечарынак, на якіх прысутнічалі «графы». А ў Шмуглеўскага і яго таварышаў была адзіная мэта: растлумачыць людзям, што Савецкая ўлада даруе ім, калі яны адумаюцца своечасова. І іх намаганні прыносілі ўсё больш і больш нарыстаці.

Не ў кароткім нарысе апісваць цяжкія шляхі Станіслава Шмуглеўскага, Марыі Макаранка, Валі Бугаевай, якія доўга шукалі сувязі з партызанамі і, нарэшце, знайшлі яе. Наладзілі сувязь з легендарным Заслонавым, потым з камандзірам 16-й Смаленскай партызанскай брыгады Шлапаковым. У лясы да партызан спачатку падаліся многія ваеннапалонныя з лагераў, якія наадрэз адказаліся служыць у гітлераўцаў.

Адным з ахоўнікаў лагера быў Катляроў, які толькі пад прымусам згадзіўся начапіць нарукаўную павязку паліцая. Неяк у гэтым ён прызнаўся палоннаму Яроміну. А Яромін працаваў на торфараспрацоўках побач з падпольшчыкам Пруднікавым. Шмуглеўскі вырашыў праверыць сумленнасць Катлярова. Пруднікаў прапанаваў яму вынесці з каравульнага памяшкання заражаную вінтоўку. Ва ўмоўленае месца Катляроў даставіў не толькі тое, што патрабавалі, але ў дадатак яшчэ дзве гранаты. Затым яму загадалі дастаць павязку паліцая. Дастаў. Загадалі паведамляць штодзённыя паролі. Катляроў добрасумленна выконваў усё. Яму, значыць, можна верыць. Намецілі ноч уцёкаў першай групы.

Параненьі палітрук Яўгеній Вільсоўскі, які пазбег палону і хаваўся ў Асінторфе, добра ведаў нямецкую мову. Ён апрануў форму гітлераўскага афіцэра, уначы падышоў да апошняга барака паўночнага вугла. На воклiч вартавога назваў пароль і накіраваўся быў далей, а потым, нібы ўспомніўшы нешта, вярнуўся і папрасіў у вартавога прыкурыць. Кароткі ўзмах нажа, і вартавы паваліўся. Станіслаў Шмуглеўскі прывёў у тую ноч вялікую групу ваеннапалонных да Заслонава. Сярод іх быў і Катляроў.

План размяшчэння гарнізонаў брыгады, колькасць кулямётных кропак, інфармацыі аб выступленнях супраць партызан, аб прасоўванні нямецкіх эшалонаў праз станцыю Асінаўку — аб усім гэтым даведваліся партызаны, дзякуючы Людзе Букацік, якая працавала тэлефаністкай у адным з фашысцкіх гарнізонаў, Валі Бугаевай, афіцыянтцы афіцэрскай сталовай, Зіне Варламавай, сакратару бургамістра. Аб многім прагаварваліся і падвыпіўшыя на вечарынках нямецкія прыслужнікі, многае станавілася вядомым ад тых, хто, носячы адзенне і кукарду царскую, у душы заставаўся савецкім чалавекам. Першым падраздзяленнем «рускіх добраахвотнікаў», што перайшлі да партызан, была рота, якой камандаваў Базыкін. Яна пакінула гарнізон у поўным узбраенні. Фашысцкае камандаванне лічыла, што рота адправілася на нарыхтоўку дроў для ўсёй брыгады. Шмуглеўскі чакаў паблізу лесу, каб весці яе далей. І калі ён падышоў, Базыкін скамандаваў: «Смірна!» — і звярнуўся да таварышаў з кароткім словам:

— З гэтай мінуты, — сказаў ён, — мы, як маленькі ручаёк, зноў уліваемся ў магутную раку нашай Радзімы і сумесна працягнем барацьбу з фашызмам. Крывёю выкупім цяжкі наш грэх. Хто перадумаў — два крокі наперад!

Строй стаяў па камандзе «смірна!». 117 чалавек. Сярод іх аказаўся здраднікам толькі адзін, Пянцюхін. Ён хутка збег да немцаў, расказаў ім, што роту вёў нейкі рыжы хлапец.

Фашысты арыштавалі ўсіх рыжых хлапцоў у наваколлі ва ўзросце ад 16 да 20 год з тым, каб наладзіць з Пянцюхіным вочную стаўку. Але работнікі камендатуры дапусцілі «памылку»: яшчэ да вочнай стаўкі пры першым допыце так збілі ўсіх трынаццаць арыштаваных, што акрываўленыя, апухшыя твары нельга было адрозніць адзін ад аднаго. Гэта і выратавала Шмуглеўскага. Даносчык не мог з упэўненасцю паказаць «таго рыжага хлапца». На наступны дзень прызначылі паўторную вочную стаўку. Але на яе Пянцюхін ужо не з'явіўся. Ваенфельчар гарнізона Іван Ярмолін адправіў яго на той свет...

Адпусціўшы ўсіх «рыжых», гестапа стала за імі сачыць. Але Станіславу ўдалося вывесці да партызан яшчэ адну роту старшага лейтэнанта Леаніда Бабылёва, прычым перад уходам яны замініравалі барак і склад з боепрыпасамі.

Станіслаў застаўся ў партызан, але яго гераічную работу працягвалі іншыя, пакуль гітлераўскае камандаванне не перадыслакавала рэшткі брыгады ў Бярэзіна. Між іншым і адтуль ішлі ў лясы сотні савецкіх людзей, каб помсціць ворагу, змагацца.

...З таго часу прайшло ўжо больш дваццаці год. Былыя члены Асінторфскага падполля працуюць цяпер у розных кутках краіны. Зінаіда Варламава працуе на адным з ленінградскіх заводаў. Валянціна Бугаева — урач у Аршанскім раёне. Вера Букацік таксама працуе ўрачом у Новасібірску. Марыя Макаранка — педагог у Мінску.

Што датычыцца «арганізатара» брыгады «расійскай арміі» Іванова, то пасля разгрому гітлераўскай Германіі гэты вылюдак пайшоў на службу да амерыканцаў, выкладае ў адной разведшколе. Здрадніка Сахарава бачылі ў Мельбурне, дзе ён круціўся каля савецкай спартыўнай дэлегацыі...

Нашых чытачоў, несумненна, цікавіць лёс і тых, хто часова быў вымушаны апрануць гітлераўскую форму, але ў душы не прадаўся фашыстам. Пры першым зручным выпадку яны перайшлі да партызан і разам з імі білі ворага, а пасля вызвалення Беларусі ўступілі ў Савецкую Армію і грамілі фашыстаў да дня перамогі.

А. МАІСЕЕЎ.

ДЗЕНЬ ДОБРЫ, ПІЯНЕРСКІ ЛАГЕР!

Нашых маленькіх сяброў — дзяцей з Англіі і Федэратыўнай Рэспублікі Германіі, запрошаных на адпачынак у піянерскі лагер «Крыжоўка», чакалі даўно. У лагеры для іх, як і для ўсіх дзяцей, якія тут адпачываюць, падрыхтавалі ўтульныя пакоі, зрабілі ўсё, каб госці маглі добра адпачыць.

І вось яны на пероне Мінскага пасажырскага вакзала. Сустрэць рэбят прыйшлі члены Беларускай секцыі па развіццю культурных сувязей з суайчыннікамі, работнікі рэдакцыі газеты «Голас Радзімы», Беларускага радыё.

Кіраўнікі дзіцячых груп Наталля Апель і Ніла Боуа вітаюцца з сустракаючымі і гавораць, што даехалі добра, у дзяцей цудоўны настрой, яны жадаюць хутчэй трапіць у піянерскі лагер і сустрэцца з беларускімі рэбятамі.

Апошні адрэзак шляху ад Мінска да Крыжоўкі дзеці зрабілі ў аўтобусе з вясёлымі жартамі, песнямі. А ў лагеры беларускія піянеры, нягледзячы на позні час, наладзілі гасцям цёплую сустрэчу з музыкай і кветкамі. Старшая піянерважатая Тамара Іванаўна павіншавала дзяцей з прыездам на бацькоўскую зямлю і пажадала ім добра і весела правесці свой адпачынак.

Рэбятам паказалі пакоі, у якіх яны будуць жыць.

— Мне тут падабаецца, — сказаў Пеця Васіленка, хлопчык з ФРГ, а Петэр Райцаў, англічанін, які ў мінулым годзе правёў месяц на радзіме бацькі, дадаў:

— Яшчэ не тое ўбачыш, табе тут усё спадабаецца.

Нашы маленькія госці Тамара Шэўчук, Лена і Надзя Арлоўы, Клара Бурніцкая, Пеця Холанд, Том Хол і іншыя хутка знайшлі сабе сяброў сярод беларускіх рэбят і засыпалі іх пытаннямі, як яны адпачываюць, дзе ўжо ўспелі пабываць і што пабачылі.

Потым дзеці выкупаліся пад душам, павячэралі і леглі спаць.

Заўтра ў іх пачнецца першы дзень лагернага жыцця, поўнага захапляючых гульняў, экскурсій, падарожжаў і заманлівых піянерскіх спраў.

Г. ПАРОМЧЫК.

На ўсесаюзным аглядзе паркаў культуры і адпачынку краіны, у якім удзельнічала 1 500 паркаў, Гомельскі парк культуры і адпачынку імя Луначарскага заняў прызавое месца. Ён узнагароджаны дыпломам першай ступені. На здымку: адзін з куткоў Гомельскага парку.

Фотахроніка БЕЛТА.

НАШЫ ВЁСКІ І ГАРАДЫ

БАРАНАВІЧЫ

Людзі праходзяць па вуліцах і часам не заўважаюць, як закладваюцца фундаменты прадпрыемстваў і будынкаў, вырастаюць адзін за адным новыя дамы, кварталы і вуліцы. Усё гэта мы прывыклі лічыць самай звычайнай з'явай у нашым штодзённым жыцці.

Я бывала ў Баранавічах яшчэ пры панскай Польшчы. Тады гэта быў невялікі гарадок з крывымі бруднымі вулічкамі, шэрымі драўлянымі домікамі і шматлікімі касцёламі. І вось я зноў у Баранавічах, і скажу прама, я не пазнала горада.

...Вуліца імя Леніна. Гэта адна з прыгажэйшых магістраляў горада. Яна зліваецца з Камсамольскай, на якой у некалькіх чатырохпавярховых дамах будаўнікі і рабочыя абутковай фабрыкі зусім нядаўна справілі наваселле.

З кожным годам Баранавічы ўпрыгожваюцца добраўпарадкаванымі вуліцамі, шырокімі плошчамі і скверамі. На базе былой невялікай арцелі, у якой у даваенны час рабілі толькі чыгуны ды патэльні, вырас завод станкапрылад. У горадзе толькі за апошнія гады пабудаваны дзесяткі розных прамысловых прадпрыемстваў, новыя школы, паліклінікі, тэхнікумы кааператыўнай і лёгкай прамысловасці. На месцы, дзе раней было пустка, расце гарадок тэкстыльшчыкаў.

За апошняе дзесяцігоддзе жылы фонд горада вырас больш чым на 400 тысяч квадратных метраў. Фактычна пабудаваны другія Баранавічы. У бягучым 1963 годзе працоўныя нашага горада атрымаюць яшчэ звыш 76 тысяч квадратных метраў жылля.

Цяжка вось так коратка расказаць пра тыя змены, што адбыліся за гэтыя апошнія некалькі год. У жыцці жыхароў горада Баранавічы многа добрага, светлага, радаснага.

Анна АНДРАЮК.

ВІЛЕЙКА

Не пазнаць сёння Вілейкі. За апошнія гады тут выраслі дзесяткі новых будынкаў: дзіцячы сад-яслі, сярэдняя школа, шырокаэкранны кінатэатр, жылыя дамы. Усяго, пачынаючы з 1959 года, здадзена ў эксплуатацыю 361 збудаванне, у тым ліку 16 тысяч квадратных метраў жылой плошчы. Гэта значыць, што кожны пяты жыхар за гады сямігодкі перасяліўся ў новую кватэру.

Палепшылася бытавое абслугоўванне. Адкрыты новыя атэлье, майстэрні, магазіны.

Пашыраецца вытворчая магутнасць мясцовых прамысловых прадпрыемстваў, рамонтнага завода, завода будаўнічых дэталяў, механічных майстэрняў, цэхаў райпрамкамбіната, мэблевай фабрыкі. У бліжэйшы час пачнецца будаўніцтва льнокамбіната, на якім будзе занята больш шэсці тысяч чалавек. Намечана пабудаваць таксама хімічны завод па перапрацоўцы драўнінай смалы.

І. ТРУС.

ЛЕПЕЛЬ

Расце і прыгажэе Лепель. За апошнія чатыры гады з'явіліся новыя вуліцы: Кастрычніцкая, Кірава, 8 сакавіка, Сацыялістычная. Цэнтральную плошчу Свабоды ўпрыгожылі шматпавярховыя дамы. Тут узведзены дом культуры, універмаг, камбінат бытавога абслугоўвання, прадуктовы магазін, вучэбны корпус школы-інтэрната. Летась здадзена ў эксплуатацыю 1 070 квадратных метраў жылой плошчы.

У горадзе ўзводзяцца будынкі гасцініцы, дзіцячых садоў, аптэкі, канторы сувязі і іншыя. Усяго ў Лепелі будуецца 14 аб'ектаў.

Ф. БУТОЎСКІ.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

«ЗУБРОНАК» НА БЕРАЗЕ НАРАЧЫ

Праект рэспубліканскага піянерскага лагера санаторнага тыпу «Зубронак» распрацаваны архітэктурна-планіровачнай і архітэктурна-канструктарскай майстэрнямі інстытута Белдзяржпраект. Узвесці яго мяркуецца на беразе возера Нарач, у густым сасновым лесе, каля вёскі Пронькі.

Лагер зойме ўчастак амаль у 10 гектараў. Тут будуць два спальныя карпусы на 80 месц кожны. У іх размесцяцца пакоі для гульняў, пакой піянерважатага, падсобныя памяшканні. У комплекс гарадка ўвойдуць добра абсталяваныя сталоўка і школа на 354 месцы з клубам і пакоямі для гуртковай работы, кабінетамі, лабараторыямі, радыёвузлом і стацыянарнай кінаўстаноўкай. Запраектавана будаўніцтва малога стадыёна, гімнастычнага гарадка, пляцоўкі для спартыўных гульняў. Крыху далей размесцяцца ў два рады 36 палатак. Яны ў летні час змесцяць 360 дзяцей.

Каля ўваходу ў лагер будуць павільёны для прыёму дзяцей. У лячэбным корпусе прадугледжаны кабінеты для ўрачоў, зала лячэбнай фізкультуры, воданлячэбніца або кабінет фізіятэрапіі.

Днём многа часу дзеці змогуць праводзіць на пляжы, даўжыня якога паўз берагавой лініі складзе 500 метраў. Ён будзе абсталяваны аэрарыем, ценявымі паветкамі. Архітэктары адвялі месца для піянерскай лінейкі і піянерскага кастра, масавых забаў.

Праектам прадугледжваецца далейшае развіццё лагера на Нарачы, які з часам стане круглагадовым. На свабоднай тэрыторыі можна размясціць зімовыя спальныя карпусы, летні тэатр, павільён для юных тэхнікаў, чытальню, цір, атракцыёны і шмат іншага. Але гэта справа ўжо больш позняга часу.

Цяпер у Белдзяржпраекце распрацоўваюцца праекты піянерскага лагера «Зорачка» для дзяцей рабочых і служачых выдавецтва і друкарні «Звязда» і тыпавога летняга піянерскага лагера, які змогуць пабудаваць са стандартных элементаў прадпрыемствы, арганізацыі і ўстановы.

А. НАТАН.

ЖЫВЁМ БАГАТА

АДКРЫТЫ ЛІСТ ДА ДАЧКІ Ў ФРГ

Дарагая Зіна! Прыемна адчуваць, што ты не забываеш Радзіму, цікавішся яе жыццём, поспехамі савецкага народа.

Радасная вестка і аб тым, што высланыя мною падручнікі прынеслі тваім дзецям задавальненне. Няхай яны вывучаюць цудоўную нашу мову.

З пісем бачна, што там, на Захадзе, мала ведаюць аб цяперашнім нашым жыцці. Вось і хочацца расказаць аб нашых справах.

Жывём мы добра. Старасць наша забяспечана. Я і бацька атрымліваем дзяржаўную пенсію больш за 100 рублёў. Ёсць свая хата, агарод, сад. Штогод адкормліваем 2 свінні. Мяса і сала хапае свайго, ды і купіць таксама ўсё можна. У магазінах поўна розных харчовых і прамысловых тавараў. Зойдзеш у іх, аж вочы разбягаюцца — выбірай што хочаш.

Людзі нас акружаюць добрыя. Да састарэлых адносяцца чула, спагадліва. У бядзе ніколі не пакінуць. Часта наш дом наведваюць вучні сярэдняй школы. Яны дапамагаюць нам у дамашняй працы, даглядаюць агарод, сад.

Дзеці нашы ўсе выйшлі ў людзі, маюць вышэйшую адукацыю, жывуць добра. Яны часта прыязджаюць да нас у госці. Кожны месяц прысылаюць па 15—20 рублёў, хоць яны нам не патрэбны. Не раз я гаварыла ім: навошта грошы шлёце.

— Гэта ў падарунак, — адказваюць яны.

Як бачыш, жывём багата. Ды і не толькі мы, усе людзі жывуць заможна, З кожным годам жыццё прыгажэе. Расце наш пасёлак, у цэнтры яго цяпер узвышаецца двухпавярховы будынак дома культуры. У ім штодзённа дэманструюцца кінафільмы, часта бываюць канцэрты.

Я пішу вершы. Часта змяшчаю іх у мясцовай газеце. Мару надрукаваць свой зборнік, у якім адлюструецца наша цудоўнае жыццё.

Матрона БІРУКІНА.

г. п. Відзы, Браслаўскі раён.

ВЫКОНВАЕМ ПРОСЬБЫ ЗЕМЛЯКОЎ

ГАСПАДАРЫ СВАЙГО ЛЁСУ

Паважаная рэдакцыя!

Вельмі хацелася б, каб вы наведалі вёску Жарамец. Там жывуць мае родзічы—брат Якаў Карповіч, сястра Анастасія Шаўчэнка і пляменнікі.

Ведаеце, як чалавека, адарванага ад Радзімы, цікавіць лёс родных і дарагіх людзей.

З сардэчным прывітаннем

А. БУРДЗІКАЎ.

Аўтобус пад'язджае да Жарамца. Навокал пералескі, шырокія калгасныя палі. А вось паказаліся і першыя будынкі. Гэта жывёлагадоўчы гарадок. Тут новыя цагляныя кароўнікі, цялятнікі, воданапорная і сіласныя вежы.

Адшукаў Анастасію Піліпаўну Шаўчэнка, перадаў ёй прывітанне ад брата з Заходняй Германіі.

— Добры, сардэчны і справядлівы чалавек наш Антон, — сказала яна. — І вельмі любіць свой край. Аб гэтым і ў пісьмах піша.

— Ну, а як вы жывяце? — спытаў я.

— Вось бачыце. Гэты ўтульны, новы дом пабудавала мне дзяржава. Мне ён не каштаваў ні рубля. Дзяржава забяспечыла мяне пенсіяй.

Разам з Анастасіяй Піліпаўнай жыве дачка Яўгенія з мужам. Яны працуюць настаўнікамі ў мясцовай школе.

Па абодва бакі шырокай вясковай вуліцы стаяць, патанаючы ў зялёным убранні садоў, новыя дамы. Калісьці дом Янава Піліпавіча знаходзіўся на краю вёскі, а зараз вёска разраслася, і сядзіба яго апынулася ў цэнтры сяла. Прасторны дом з вялікімі вокнамі, верандай. Ля хаты ў палісадніку розныя кветкі. Воддаль—вялікі сад.

Сяджу я з аднавяскоўцамі Антона Бурдзікава і шчыра размаўляю.

— Людзі ў нас зусім іншыя сталі, пісьменныя, адукаваныя, — гаворыць Аляксандр Якаўлевіч.

— Калісьці, Антон памятае, — умешваецца ў размову Сцепаніда Зеляпкевіч, — жыхары вёскі насілі зрэбныя саматканыя кашулі. Хто меў чаравікі ці боты, то надзяваў іх толькі на вялікае свята.

— Напішыце пра вёску, — загаманілі ўсе разам. — Бачыце, якая яна ў нас прыгожая. Дамы ўсе новыя. Адыходзячы гітлераўцы на месцы былой вёскі пакінулі папялішча. Дзяржава бясплатна адпусціла лес, дала ў крэдыт сродкі, а калгаснікі дамы новыя пабудавалі.

Яшчэ напішыце Антону, што дзеці яго знаёмых аднавяскоўцаў знатнымі людзьмі сталі. Сын Сцепаніды Зеляпкевіч Анатоль — зараз сакратар Слуцкага райкома партыі, дачка закончыла Мінскі медыцынскі інстытут і працуе ўрачом у Ленінградзе, малодшы сын працуе інжынерам у Мінску. Старшы сын Васіліны Іванаўны Шукан скончыў ваенную акадэмію і зараз маёр Савецкай Арміі. Малодшы пасля заканчэння Мінскага лесатэхнічнага інстытута працуе ў Горацкай сельскагаспадарчай акадэміі.

— А як жа жыве брат Антона Якаў Піліпавіч і яго пляменнік Аляксандр Якаўлевіч? — спытаў я.

— Жывём адной дружнай сям'ёй, — пачаў Аляксандр Якаўлевіч. — Бацька і маці атрымліваюць пенсію. Я таксама па інваліднасці забяспечаны пенсіяй, але не магу сядзець без справы і працую кінамеханікам у мясцовым клубе. Набыў сабе аўтамашыну. У мяне трое дзяцей. Старэйшы вучыцца ўжо ў шостым класе, малодшая Каця—у чацвертым. Люда выхоўваецца ў школе-інтэрнаце ў гарадскім пасёлку Беразіно. Там яна знаходзіцца на поўным дзяржаўным утрыманні.

У нас добрая гаспадарка, вялікі сад. Ёсць карова, свінні і розная птушка.

— Аднаго б хацелася больш за ўсё, — перапыніла размову Соф'я Андрэеўна, — каб толькі ў свеце не было вайны. Вы і напішыце Антону, няхай ён там таксама змагаецца за мір, бо гэта наша найвялікшая мара. І яшчэ напішыце, што мы ўсе сардэчна запрашаем яго ў госці.

Вось так жывуць родныя і знаёмыя аднавяскоўцы нашага земляка. Жывуць і нікому не зайздросцяць, бо яны гаспадары сваёй зямлі, свайго лёсу.

Г. БЯЛЬКЕВІЧ.

Сёлета адбыўся першы выпуск у Смілавіцкім заавэтэрынарным тэхнікуме Чэрвеньскага раёна. 150 чалавек атрымалі дыпломы. Маладыя спецыялісты накіраваны ў калгасы і саўгасы рэспублікі. На здымку: група выпускнікоў тэхнікума. Злева направа — Іван Цыбранкоў, Галіна Пенязь, Мікалай Калада, Тамара Рачыцкая і Сяргей Ермаловіч.

Фота П. НАВАТАРАВА.
Фотахроніка БЕЛТА.

ЖЫВАЯ ГІСТОРЫЯ

Музей, аб якім пойдзе гутарка, знаходзіцца ў палацы культуры калгаса «Расія», што пад Гроднa. Музей яшчэ малады і займае адзін пакой. Але прадстаўленыя ў ім экспанаты нагляднa расказваюць аб гісторыі развіцця гаспадаркі, аб яго выдатных працаўніках, аб іх слаўных справах.

Вось некалькі здымкаў і дыяграм. Яны гавораць аб росце грамадскай гаспадаркі з пачатку сямігодкі. За чатыры гады павысілася ўраджайнасць зернявых, бульбы, цукровых буракоў. З году ў год расце тэхнічная аснашчанасць калгаснай вёскі. Толькі ў мінулым годзе арцель набыла сем трактараў, камбайн для ўборкі буракоў і многа іншых машын.

На сцяне вісіць панарамны здымак. На ім — два вялікія кpуглыя будынкі, злучаныя паміж сабой аднапавярховым пераходам.

— Гэта новы кароўнік на 280 галоў, — тлумачыць старшыня калгаса Рыгор Паўлавіч Кавальчук. Цяпер мы ўзводзім яшчэ адзін механізаваны кароўнік, іншыя жывёлагадоўчыя памяшканні, гаражы і майстэрню для тэхнікі, будуем жылыя дамы.

У музеі прадстаўлена цэлая галерэя партрэтаў. Вось фатаграфія маладога трактарыста Пятра Маджэры. Ён з году ў год выконвае па дзве нормы пры выдатнай якасці работы. Даярка Вера Дуброўшчык надойвае ад кожнай каровы сваёй групы па тры тысячы кілаграмаў малака. А побач партрэты механізатара-буракавода Генрыха Жыхара, свінаркі Соф'і Кірчук, брыгадзіра Валянціны Вачынскай, звеннявой Галіны Воля і многіх іншых перадавікоў і наватараў калгаснай вытворчасці.

Два здымкі вісяць побач. На адным з іх струхлелая хата з падслепаватымі вокнамі. Ніжэй подпіс: «У гэтым доме да Савецкай улады жыла сям'я Анны Гуляй». Побач другі здымак: вялікі прыгожы дом пад шыферам. У ім жыве гэта сям'я цяпер.

А вось фатаграфія новай вуліцы — вялікія цагляныя дамы. Гэта новы пасёлак арцелі. Нядаўна тут справілі наваселле сем'і даяркі Яўгеніі Філіпёнак, механізатара Івана Матусевіча, заатэхніка Аляксандра Казлова, электрыка Івана Апонка і іншыя. Пасёлак працягвае расці і добраўпарадкоўвацца.

У дабротных дамах жывуць і рээмігранты — паляввод Мікалай Сяльцоў, падвозчык кармоў Антон Шагадзін і іншыя.

Аб усім гэтым мы даведаліся, разглядаючы экспанаты музея калгаса над Нёманам.

А. КАСЕНКА.

Калгаснае свята

Вялікае міжкалгаснае свята адбылося нядаўна ў парку вёскі Туганавічы, у мясцінах, дзе калісьці стварыў свае неўміручыя творы Адам Міцкевіч. На маляўнічым поплаве сустрэлася моладзь вёсак Вароніна, Цырына, Кашоўка, Карчова, Паланечка і многіх іншых. Самадзейныя артысты паказалі сваё майстэрства ў песні, танцы, трапным жарце і частушцы. Перад прысутнымі выступілі аб'яднаны хор калгасаў «Ленінскі шлях» і «Зара», артысты вёсак Альшэва, Пагарэла і інш.

П. САЧЫЎКА.

Весела адпачываюць у дні летніх канікул магілёўскія школьнікі: праводзяць літаратурныя гульні, віктарыны, абмяркоўваюць кнігі, спаборнічаюць на стадыёнах і тэнісных кортах. Тысячы піянераў адпачываюць у лагерах. З захапленнем глядзяць рэбяты дзіцячы спектакль «Антошка, Тошка і Волат», які падрыхтаваў абласны драмтэатр. На здымку: сцэна са спектакля «Антошка, Тошка і Волат».

АДПАЧЫВАЮЦЬ ДЗЕЦІ САЛІГОРЦАЎ

Наступіла піянерскае лета. У маляўнічым месцы каля Чырвонай Слабады размясціўся піянерскі лагер горнякоў Салігорскага калійнага камбіната. Свежае паветра, сонца і рака, добра наладжанае харчаванне садзейнічаюць умацаванню здароўя дзяцей.

Два піянерскія лагеры на беразе ракі Случ стварылі будаўнікі. У гэтым годзе прафсаюзныя арганізацыі будоўлі выдаткавалі на арганізацыю летняга адпачынку дзяцей 10 тысяч рублёў. За лета ў трох піянерскіх лагерах адпачне 620 дзяцей горнякоў і будаўнікоў Салігорска.

А. БЛАХІН.

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

ДЛЯ НАРОДА, У СЛУЖЭННІ НАРОДУ

З прамовы М. С. ХРУШЧОВА на Пленуме ЦК КПСС 21 чэрвеня 1963 года

Як мы паведамлялі, у Маскве адбыўся Пленум ЦК КПСС. На Пленуме з яркай прамовай выступіў Першы сакратар Цэнтральнага Камітэта Камуністычнай партыі Савецкага Саюза Мікіта Сяргеевіч Хрушчоў. Гаворачы аб ролі Камуністычнай партыі Савецкага Саюза ў жыцці народа, ён сказаў:

Камуністычная партыя — гэта прызнаны і выпрабаваны правадыр народа. Партыя з'яўляецца арганізатарам народа, канструктарам у будаўніцтве новага грамадства, кіруючай і накіроўваючай сілай савецкага грамадства. Партыя выпрацоўвае найбольш дасканалыя арганізацыйныя формы дзяржаўнага і грамадскага развіцця. Аб'ядноўваючы ў сваіх радах найбольш перадавых прадстаўнікоў рабочага класа, усіх працоўных, непарыўна звязаная з масамі, партыя пастаянна прыслухоўваецца да голасу народа і раіцца з працоўнымі па важнейшых пытаннях унутранай і знешняй палітыкі. Партыя існуе для народа, у служэнні народу яна бачыць увесь сэнс сваёй дзейнасці.

Сіла партыі, яе марксісцка-ленінскай ідэалогіі праверана жыццём. Вось ужо больш чым 60 гадоў партыя змагаецца за справу народа і перамагае, кіруючыся бессмяротным вучэннем марксізма-ленінізма. Пад кіраўніцтвам свайго вялікага заснавальніка і правадыра Ул. І. Леніна Камуністычная партыя прывяла рабочы клас, працоўны народ да найвялікшай перамогі ў кастрычніку 1917 года, яна арганізавала народ на абарону Савецкай Радзімы ў гады грамадзянскай вайны, у гады вайны з гітлерызмам і дабілася поспехаў у мірным стварэнні, якія здзіўляюць увесь свет!

Прамоўца прывёў некаторыя даныя аб развіцці эканомікі Савецкага Саюза за пасляваенныя гады.

За 18 гадоў, што прайшлі пасля заканчэння Вялікай Айчыннай вайны, савецкі народ пад кіраўніцтвам партыі дабіўся выдатных поспехаў. Тэмпы нашага росту па раду важнейшых галін народнай гаспадаркі характарызуюцца наступнымі паказчыкамі павелічэння вытворчасці:

сталі — з 12,3 мільёна тон у 1945 годзе да 76,3 мільёна тон у 1962 годзе;

чыгуна — з 8,8 мільёна тон да 55,3 мільёна тон;

пракату — з 8,5 мільёна тон да 59,2 мільёна тон;

нафты — з 19,4 мільёна тон да 186,2 мільёна тон;

вугалю — з 149 мільёнаў тон да 517 мільёнаў тон;

цэменту — з 1,8 мільёна тон да 57,3 мільёна тон;

электраэнергіі — з 43 мільярдаў кілават-гадзін да 369 мільярдаў кілават-гадзін.

Успомніце, таварышы, сказаў далей Мікіта Сяргеевіч, з якой гордасцю гаварыў Ул. І. Ленін у 1922 годзе на IV кангрэсе Камінтэрна аб першых кроках развіцця нашай сацыялістычнай індустрыі. «Мы здабылі сродкі, — гаварыў Уладзімір Ільіч, — неабходныя для таго, каб паставіць цяжкую індустрыю на ўласныя ногі. Сума, якую мы да гэтага часу здабылі, праўда, ледзь перавышае 20 мільёнаў залатых рублёў, але ва ўсякім разе гэта сума ёсць, і яна прызначаецца толькі для таго, каб узняць нашу цяжкую індустрыю».

Які ж гіганцкі шлях прайшлі мы з таго часу! Цяпер толькі за чатыры гады сямігодкі пабудавана 3 700 новых буйных прамысловых прадпрыемстваў. Толькі дзяржаўныя капітальныя ўкладанні за гэтыя чатыры гады склалі 126 мільярдаў рублёў. Дзяржаўныя асноўныя фонды выраслі за гэты час на 100 мільярдаў рублёў, або ў паўтара раза. За чатыры гады ў паўтара раза выраслі нашы фонды! Гэта што, лакіроўка, таварышы? Не. Гэта — праца і пот нашага народа, яго здзяйсненні. Савецкі народ добра ведае, што калі ён не будзе самааддана працаваць, то не зможа пераадолець цяжкасці, не зможа выйсці на светлую дарогу камуністычнага заўтра.

Не ведаю, таварышы, можа гэта мая слабасць, але калі я еджу па краіне і калі гляджу на наш народ, калі бываю на прадпрыемствах, у калгасах і саўгасах, мяне глыбока хвалюе і радуе ўсё зробленае народам за гады Савецкай улады. Усе, хто прыязджае да нас з-за граніцы, нават капіталісты, не могуць утрымацца ад таго, каб не выказаць сваё здзіўленне нашым шпаркім ростам. Амерыканскі фермер Гарст, з якім я нядаўна зноў сустракаўся, гаварыў:

— Калі я першы раз прыязджаў у Савецкі Саюз і хадзіў па вуліцах Масквы, то мой касцюм быў лепшы, чым у іншых. А цяпер, калі я хадзіў па вашым горадзе, то бачыў, што мой касцюм, бадай, самы горшы касцюм з тых касцюмаў, якія бачыў на вашых людзях.

Я не гавару, што мы ўсё ўжо вырашылі, што ў нас няма недахопаў. Хачу толькі сказаць, што нашы выдатныя поспехі ў камуністычным будаўніцтве наглядна паказваюць, што мы стаім на жыццесцвярджальным шляху. Калі ў нас сёння чагосьці не хапае, то трэба правільна зразумець, чаму гэта адбываецца, трэба бачыць не толькі сённяшні дзень, але і бачыць тое, што было ўчора, ведаць, што будзе заўтра. Калі супаставіць тое, з чаго мы пачалі, што мелі, з тым, што стварылі, што маем цяпер, то бачыш, як упэўнена і хутка наша краіна ідзе наперад да намечанай мэты і што гэта мэта будзе дасягнута. Гэта галоўнае!

* * *

Прамоўца адзначыў, што наша краіна перагнала ўжо Злучаныя Штаты Амерыкі па выплаўцы жалезнай руды, вырабу масла, цукру, шарсцяных тканін, металарэзных станкоў, піламатэрыялаў як па агульнаму аб'ёму, так і па выпуску на душу насельніцтва. Мы перагналі Злучаныя Штаты Амерыкі па здабычы вугалю і па вырабу цэменту. Мы хутка дагонім ЗША па выплаўцы сталі. Недалёкі той час, калі Савецкі Саюз не толькі дагоніць, але і пакіне ззаду Злучаныя Штаты Амерыкі — гэтага прызнанага лідэра капіталістычнага свету па выпуску ўсіх відаў прамысловай прадукцыі.

Мы сарвалі разлікі імперыялістаў перамагчы Савецкі Саюз шляхам ваеннага нападу. Цяпер праваьваюцца іх надзеі перамагчы Савецкі Саюз у эканамічным спаборніцтве.

Імперыялізм страціў веру ў магчымасць спыніць наш рух шляхам вайны, таму што гэта вайна пагражае гібеллю ўсяго капіталістычнага ладу. Імперыялісты пачынаюць усведамляць, што цяпер ужо не той час, калі Гітлер выношваў свой вар'яцкі план, што ён лёгка і хутка дойдзе да Урала. Цяпер толькі варта рушыць рэваншыстам, як яны ў першыя ж гадзіны сваёй ваеннай авантуры будуць знесены з зямлі. Мне не раз даводзілася гутарыць з немцамі з Заходняй Германіі, і яны мне гаварылі, што 95 працэнтаў заходніх немцаў разумеюць усю небяспеку авантуры супраць Савецкага Саюза, а тыя пяць працэнтаў, што не разумеюць, — гэта вар'яты. Пераважнай большасці немцаў на Захадзе зразумела, што ваяваць з Савецкім Саюзам і іншымі сацыялістычнымі краінамі — гэта значыць быць апантаным.

Значыць, план імперыялістаў раздушыць нас узброенай сілай праваліўся. Затым яны, як я ўжо гаварыў, спрабавалі нас задушыць эканамічна. Яны рабілі ўсё, каб ізаляваць сацыялістычныя краіны, сарваць іх эканамічнае развіццё. Але і гэтыя разлікі імперыялістаў былі сарваны. Яны пісалі легенды аб слабасці і беднасці краін сацыялізма. У капіталістычным свеце знаходзяцца людзі, якія вераць гэтым легендам. Я ўжо расказваў неяк пра сваю гутарку з адным усходнім прынцам, які дзяліўся ўражаннямі аб знаходжанні ў Савецкім Саюзе. Ён гаварыў: пан Хрушчоў, калі я збіраўся да вас у Расію, мне не раілі ехаць, гаварылі, што ў вас камунізм. Я прыехаў, пагладзеў — ніякага камунізма ў вас няма, камунізм — гэта ў нас, усе голыя ходзяць. Вось бачыце, якія ўяўленні аб камунізме ўбіваюць у галовы ідэолагі імперыялізму.

Нашы велізарныя поспехі ў развіцці эканомікі разбіваюць паклёпніцкія выдумкі імперыялістаў, паказваюць вялікія перавагі сацыялістычнай сістэмы. Гэтыя поспехі — пацвярджэнне правільнасці марксісцка-ленінскай тэорыі, нашай ідэалогіі, перавагі нашага грамадскага ладу. Яны выкрываюць фальш сцвярджэнняў ідэолагаў імперыялізму, якія спрабавалі даказаць, што капіталізм — самы прадукцыйны лад, што прыватная ўласнасць, прыватнае прадпрымальніцтва, прыватная ініцыятыва — гэта самы магутны рухавік развіцця эканомікі.

І вось мы, камуністы, наш савецкі народ усяму свету даказалі, што нават такая адсталая ў эканамічных адносінах краіна, якой была царская Расія, пасля пераходу ўлады ў рукі працоўнага народа за кароткі гістарычны тэрмін можа ўзняць сваю вытворчасць на велізарную вышыню: яна выйшла на другое месца ў свеце па прамысловай вытворчасці, а недалёкі той час, калі зойме першае месца ў свеце.

Таварышы! Калі мы гаворым аб перамозе ў эканамічным спаборніцтве, то гутарка ідзе не толькі аб цэменце і аб метале, гутарка ідзе аб палітыцы, аб сіле нашых ідэй, аб сіле марксісцка-ленінскай тэорыі, аб перавагах планавай эканомікі, якая будуецца на аснове гэтай тэорыі, аб перавазе сацыялістычнага ладу над ладам капіталістычным.

М. С. Хрушчоў сказаў далей, што нашы поспехі бачаць не толькі сябры. Такі злосны прадстаўнік амерыканскай буржуазнай прэсы, як Гары Шварц, які лічыцца вядучым спецыялістам газеты «Нью-Йорк таймс» па «савецкіх справах», быў вымушаны прызнаць выдатныя поспехі Савецкага Саюза.

Вось паслухайце, што піша Гары Шварц: «Вобраз міфічнай птушкі-фенікса мімаволі прыходзіць на памяць, калі разважаеш аб дзіўоснай гісторыі Савецкага Саюза за апошнія два дзесяцігоддзі. Гавораць, што спалены фенікс устаў з попелу, як толькі патух пахавальны агонь, адрадзіўшыся з новай сілай і новай энергіяй. Так адбылося з «чырвоным феніксам» — Савецкім Саюзам... Шпаркасць і размах шырокага нацыянальнага адраджэння пасля жахлівых страт у другой сусветнай вайне разбурылі ўсе больш раннія чаканні на Захадзе».

Гэта — вымушанае прызнанне нашым ідэйным праціўнікам сапраўднай рэальнасці. Колькі злосці, колькі яду выплёўвалі нашы ворагі, пішучы свае выдумкі пра Савецкі Саюз. Але калі жыццё прыпірае ворага да сцяны, ён пачынае круціцца, гаворыць, што гэта казачная з'ява.

У старажытнасці была створана прыгожая казка пра тое, што птушка адрадзілася з попелу. Цікавая, добрая казка, але ўсё ж толькі казка. А тое, што адбылося ў Савецкім Саюзе, — гэта не казка, гэта вялікая быль, створаная працай савецкага народа пад кіраўніцтвам нашай ленінскай партыі.

Раздумваючы пра будучыню, Гары Шварц заўважае: «Як відаць, у бліжэйшыя гады Савецкі Саюз набудзе рысы камуністычнага грамадства багацця. Да 1970 года або крыху пазней чырвоны савецкі флаг, магчыма, будзе развявацца ў гордай адзіноце над савецкай базай на Месяцы».

І далей Гары Шварц піша: «Такая магія пастаяннага шпаркага росту год за годам, без спадаў, дэпрэсій і таму падобных перашкод». І гэта напісана амерыканскім буржуазным журналістам Гары Шварцам!

Заслугоўвае ўвагі прызнанне члена ўрадавай энергетычнай камісіі ЗША Говарда Моргана.

Пасля стараннага вывучэння даных аб развіцці эканомікі Савецкага Саюза і Злучаных Штатаў Амерыкі за апошнія 15 гадоў ён зрабіў вывад, што хоць Амерыка цяпер наперадзе, але «рускія даганяюць нас з палохаючай хуткасцю».

«Усе мы ведаем, — працягвае Морган, — старую амерыканскую прымаўку: «Не аглядвайся. Раптам акажацца, што яны нас даганяюць». Цяпер нам няма чаго аглядвацца. Яны сапраўды нас даганяюць».

Гэта піша вядомы амерыканскі ўрадавы чыноўнік! Вось як наша рэчаіснасць прымушае гаварыць прадстаўнікоў капіталістычнага свету! Мы прымусілі нашых праціўнікаў так гаварыць цяпер пра наш лад, нашу сістэму і яе перавагу. Толькі сацыялістычная сістэма дае нашай краіне магчымасць дагнаць і перагнаць у эканамічных адносінах такую высокаразвітую капіталістычную краіну, як Злучаныя Штаты Амерыкі! Гэта з'яўляецца прадметам гонару ўсіх людзей нашай многанацыянальнай Савецкай дзяржавы. Гэта напаўняе нас пачуццём гонару за нашу камуністычную ідэалогію, за наш савецкі лад! Ворагі Савецкай улады гаварылі, што Расія не можа ўтрымацца супраць націску імперыялізму, таму што яна разнамоўная, многанацыянальная краіна. Вось яна, разнамоўная, многанацыянальная краіна з насельніцтвам больш чым 220 мільёнаў чалавек, адзіная і магутная!

Усе народы нашай Радзімы маюць адзіную агульную праграму — праграму нашай партыі, іх аб'ядноўвае адзіная ідэалогія — марксізм-ленінізм. Усе нацыі жывуць адным імкненнем і рухаюцца ў адным напрамку — у напрамку, указаным Леніным, — наперад і наперад, да пабудовы камуністычнага грамадства ў СССР!

Можна было б прывесці яшчэ іншыя, больш аўтарытэтныя прызнанні.

У сваім нядаўнім выступленні ў амерыканскім універсітэце ў Вашынгтоне прэзідэнт ЗША Д. Кенэдзі сказаў:

«...Мы можам віталь рускі народ за яго шматлікія дасягненні — у галіне навукі і космасу, у галіне эканамічнага і прамысловага росту, у галіне культуры і актаў мужнасці». Праўдзіва сказана!

А некаторыя нашы пісьменнікі і работнікі мастацтва хочуць апляваць свой народ, працу свайго народа, хочуць чэрпаць з памыйнай ямы і маляваць вобразы нашых людзей у самых змрочных танах. Пасаромцеся!

Партыя асуджае тых, хто навешвае ярлык «лакіроўшчыка» на нашых пісьменнікаў, дзеячоў мастацтва. Хіба з'яўляецца лакіроўшчыкам той, хто піша пра ўсё добрае, што зрабілі наш народ, наша партыя? Вядома, не! Пісьменнік, дзеяч мастацтва, які стаіць на пазіцыях партыйнасці, праўдзіва паказвае ў сваіх творах і станоўчыя і адмоўныя з'явы ў жыцці грамадства, і робіць гэта з жыццесцвярджальных пазіцый. У нашым жыцці, вядома, ёсць недахопы, але новае, рэвалюцыйнае ўсталёўваецца і расце ў барацьбе са старым, адкідваючы перажыткі мінулага. Хіба можна цярпець, што сёй-той заклікае пісаць толькі аб адмоўным, выкопваць усялякія агіднасці аб нашай краіне, аб нашых людзях, аб нашай рэчаіснасці. Людзі, якія стаяць на такіх пазіцыях, — гэта агенты буржуазнай ідэалогіі ў савецкім асяроддзі.

Мы самыя рашучыя праціўнікі ашуканства. Партыя заўсёды заклікала і будзе заклікаць да выкрыцця ашуканства, яна была і будзе супраць прыхарошвання рэчаіснасці. Наша савецкая рэчаіснасць не церпіць фальшу.

Вядома, што пісьменнікаў, якія стаяць на няправільных пазіцыях, адзінкі. Думаю, сказаў Мікіта Сяргеевіч, што пасля гэтага Пленума, пасля вялікай работы, якая была праведзена, мы будзем мець новы ўздым на ідэалагічным фронце. Жыццё паказала, што наша інтэлігенцыя стаіць на правільных партыйных пазіцыях. Нельга з-за двух-трох чалавек або некага дзесятка людзей, якія дзейнічаюць няправільна, бачыць ва ўсім нейкі нахіл і не заўважаць таго здаровага напрамку, які характэрны для дзейнасці нашай творчай інтэлігенцыі. Гэта было б вельмі шкодна для партыі, для развіцця нашай літаратуры і мастацтва, для ўсёй ідэалагічнай работы.

Цікавыя думкі выказаў прамоўца аб народнагаспадарчым планаванні.

Трэба канцэнтраваць капіталаўкладанні на тых галінах, якія даюць максімальны эканамічны эфект.

У першую чаргу мы павінны забяспечыць пераважнае развіццё хімічнай прамысловасці. Чаму гэта трэба зрабіць? Таму, што з дапамогай хіміі хутчэй і лягчэй вырашаюцца самыя надзённыя задачы камуністычнага будаўніцтва: павышэнне прадукцыйнасці працы, хуткі рост грамадскага багацця, стварэнне дастатку прадуктаў харчавання і тавараў шырокага ўжытку.

Пагля́дзіце, як у нас складаецца абстаноўка з вытворчасцю прадуктаў харчавання і прадметаў народнага ўжытку. Вытворчасць прадуктаў харчавання бесперапынна расце, і мы прыкладаем намаганні да таго, каб хутчэй павялічваць колькасць сельскагаспадарчай прадукцыі. Прадукты харчавання ў нас таннейшыя, чым у краінах Захаду, таннейшыя нават, чым у Амерыцы, значна ніжэйшая кватэрная плата. Але пакуль яшчэ дарагавата каштуе адзенне, абутак, ды і не ў поўнай меры забяспечваюцца патрэбнасці ў гэтых таварах. Ці можам мы хутка вырашыць гэту праблему? Так, можам. Што для гэтага трэба? Трэба развіваць хімічную прамысловасць, якая дае самыя шырокія магчымасці для задавальнення патрэбнасцей чалавека ў адзенні, абутку, а таксама мэблі і іншых прадметах хатняга ўжытку. Можна таксама з поспехам замяняць у тэхнічных вырабах прыродныя валокны хімічнымі.

Мне дакладвалі, што прадпрыемствы, якія выпрацоўваюць штучную шэрсць, акупляюцца за паўтара-два гады. Значыць, павялічваючы выпуск хімічных валокнаў, мы будзем ствараць умовы для хуткага росту накапленняў. Вобразна кажучы, прадпрыемствы штучных і сінтэтычных валокнаў — гэта фабрыкі грошай.

Развіваючы хімію — адну з важнейшых галін цяжкай індустрыі, мы можам паскорыць выкананне пастаўленай партыяй задачы — даваць народнай гаспадарцы многа каштоўных матэрыялаў і вырабаў, а таксама паўней задавальняць запатрабаванні насельніцтва ў прадметах народнага ўжытку. Развіццё хімічнай прамысловасці будзе садзейнічаць масаваму выпуску прадметаў народнага ўжытку, што дасць магчымасць зніжаць цэны на іх.

Цяпер я не буду гаварыць, калі мы гэта ажыццёвім, хоць гэта было б і прыемна сказаць. Шлях да павелічэння вытворчасці прадуктаў жывёлагадоўлі і стварэння багацця мяса, малака, масла і зніжэння цэн на іх ляжыць таксама праз хімію. Для таго, каб ажыццявіць гэта, трэба даць палям мінеральныя ўгнаенні. Цяпер мы зможам гэта зрабіць.

Нядаўна я гутарыў з амерыканцам Гарстам. Гэта разумны чалавек, і ён цвярэзна да нас адносіцца. Ён сказаў: «Я ўпэўнен, і аб гэтым я скажу ў Амерыцы, што за 5—7 гадоў вы нас дагоніце па вытворчасці прадуктаў сельскай гаспадаркі. Тое, што я ўбачыў, — мяне здзівіла».

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

АЎТАМАБІЛЬНЫ

У жыцці так бывае... Вам трэба неадкладна і адным махам перакінуць па шашы тысячу тон важкага грузу. Для гэтага патрабуецца па крайняй меры дзвесці пяцітоннікаў. І вось пакуль збіраюцца ў дарогу дзвесце шафёраў, пакуль яны заліваюць у бакі бензін, афармляюць дакументы, выруліваюць на дарогу... А потым пакуль калона, расцягнуўшыся па дарозе, дабіраецца да месца, пакуль грузчыкі напаўняюць дзвесці кузаваў... Адным словам, гэтых «пакуль» многа. У выніку трацяцца дарагі час, выплачваюцца лішнія грошы на аплату працы шафёраў і грузчыкаў, на догляд і ўтрыманне аўтамабіляў. Колькі губляе на гэтым народная гаспадарка!

Вы з нецярпеннем паглядваеце на гадзіннік і думаеце: вось бы замяніць гэтых дзвесце маторных працаўнікоў дзесяткам асілкаў!

Гэта толькі мары, скажуць многія.

Аднак не спяшайцеся з вывадамі, сябры.

Гэтым марам суджана збыцца і вельмі хутка! У гэтым лёгка пераканаецца кожны, хто пабывае на Беларускім аўтамабільным заводзе ў Жодзіна.

БелАЗ—зусім маладое прадпрыемства. Яму ад роду няма нават пяці год. Яно адзінае, якое выпускае ў нашай краіне вялікагрузныя гіганты. Першынцамі былі 25-тоннікі.

Цяпер калектыў завода перажывае напружаныя, але радасныя дні: разгарнулася падрыхтоўка да пераходу на серыйны выпуск больш дасканалага 27-тоннага аўтамабіля. На ім марка БелАЗ-540. У чым перавагі новай машыны? Яна на дзве тоны бярэ больш грузу, чым МАЗ-525, а яе ўласная вага меншая на цэлыя чатыры тоны. Максімальная хуткасць—53 кіламетры ў гадзіну замест 30, якую мог развіваць МАЗ-525. Вышэйшыя і манеўранасць машыны. Ужо выпушчана некалькі такіх аўтамабіляў. Яны паспяхова прайшлі заводскія выпрабаванні і цяпер трымаюць экзамен перад дзяржаўнай камісіяй.

Дзе б ні з'явіўся БелАЗ-540, ён адразу звяртае на сябе ўвагу.

Хочацца адзначыць вельмі важную дэталь. БелАЗ-540 задуманы канструктарамі, як бацька цэлай сям'і вялікагрузных машын. Вузлы і дэталі, з якіх цяпер яго збіраюць, пойдуць і для аўтамабіляў астатніх марак гэтай серыі. Розніца будзе толькі ў габарытах, у грузападымальнасці. Значыць, на базе адной і той жа мадэлі можна выпускаць розныя машыны з найменшымі затратамі сіл і сродкаў. Якія адкрываюцца цудоўныя перспектывы!

Ужо праз тры-чатыры гады ў гэтага «бацькі» будзе восем сыноў. Падлічана, што калі вытворчасць вялікагрузных аўтамабіляў будзе пушчана на паток, краіна атрымае дадаткова 50 мільёнаў рублёў эканоміі.

Больш за палавіну «сям'і» [illegible] асабліва вылучаецца 40-тонны гігант. Першы ўзор яго быў зроблены ў цэхах у мінулым годзе. Ён можа развіваць хуткасць да 57 кіламетраў у гадзіну. Цікавая канструкцыя новага аўтасамазвала, выраб якога пачаўся ў эксперыментальным цэху завода. Гэта звышцяжкая машына даўжынёю дванаццаць метраў і вышынёй каля чатырох метраў ў стане ўзяць на свае плечы 65 тон грузу і імчацца з хуткасцю да 40 кіламетраў у гадзіну. Пройдзе яшчэ нямнога часу, і на дарогах з'явяцца васьмідзесяці- і стодзесяцітонныя волаты.

Намаганні канструктараў накіраваны на павышэнне якасці машын, эканомію дзяржаўных сродкаў і матэрыялаў. Вось адзін толькі штрых: даўжыня 40-тоннага аўтамабіля на паўтара метра менш за 27-тонны. Нямала эканоміцца металу пры вырабе кабіны: яна аднамесная, прычым размешчана побач з рухавіком. На жодзінскіх аўтамабілях упершыню ў практыцы ўстанаўліваецца пнеўматычная падвеска, а таксама спецыяльная канструкцыя для абагрэву выхлапнымі газамі днішча кузава. Гэта на той выпадак, калі зімой давядзецца вазіць горную пароду на Урале або Крайняй Поўначы.

З упартасцю працуюць людзі ў цэхах, дзе яны сваімі рукамі ператвараюць у метал тое, што канструктары нанеслі на чарцёжныя лісты. Калектыў завода выступіў ініцыятарам спаборніцтва за гонар беларускай маркі. Аўтамабілебудаўнікі звярнуліся да ўсіх рабочых рэспублікі з заклікам пачаць спаборніцтва за высокую якасць прамысловых вырабаў. Высакародны заклік падхоплены ўсюды.

Калі прыглядаешся ў цэхах да людзей, кідаецца ў вочы адна радасная акалічнасць. Рабочыя, тэхнолагі, канструктары адчуваюць вялікую адказнасць за кожную сабраную на канвееры машыну. Жодзінцы паставілі [illegible] ў рабоце ў любых умовах. Яны змагаюцца за тое, каб беларускія вялікагрузныя аўтамабілі былі адны[м]і з лепшых не толькі ў нашай краіне, але і ў свеце. Гіганты, якія цяпер робяцца ў Жодзіна, накіроўваюцца ў дапамогу будаўнікам Казахстанскай магніткі і стваральнікам магутных электрастанцый ў Сібіры, на берагі блакітнага Ніла і на зямлю роднай і блізкай нам Кубы, нашым сябрам чэхам, карэйцам, югаславам...

Барацьба за даўгавечнасць машын спалучаецца з барацьбой за высокую якасць прадукцыі. Вось толькі адзін прыклад: прапанаваная наватарамі раскатка гільз на гідраўзмацняльніку знізіла страты ад браку на 15 працэнтаў. У мінулым годзе на заводзе было ажыццёўлена каля шасцідзесяці арганізацыйна-тэхнічных мерапрыемстваў, накіраваных на павышэнне якасці машын. І гэта асабліва адчулі тыя, хто водзіць аўтаволаты. У некаторых гаспадарках прабег жодзінскіх самазвалаў да капітальнага рамонту павялічыўся да 100 тысяч кіламетраў.

Разам з Беларускім аўтамабільным заводам расце пасёлак Жодзіна. Калісьці гэта быў невялікі населены пункт, у якім пражывала не больш пяцісот чалавек. Цяпер жа толькі на заводзе працуе некалькі тысяч рабочых.

Ёсць у Жодзіна і іншыя прамысловыя прадпрыемствы. Побач будуецца навуковы гарадок. Тут хуткімі тэмпамі ўзводзяцца службовыя будынкі, добраўпарадкаваныя жылыя дамы і розныя культурна-бытавыя ўстановы. Будуюцца сталовая, дзіцячы сад, лазня, помпавая станцыя. Ёсць у Жодзіна клуб і іншыя культурныя ўстановы. Нядаўна Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета Беларускай ССР пасёлак Жодзіна перайменаваны ў горад абласнога падпарадкавання.

Такая наша цудоўная савецкая рэчаіснасць. Там, дзе яшчэ ўчора былі вёскі, сёння растуць новыя гарады, узнімаюцца карпусы заводаў-гігантаў. Б'е ключом жыватворная навіна.

В. ЛЯСНОЎ.

ГОРДАСЦЬ РЭСПУБЛІКІ

Нямала радасці ў пісьмах: «Ваш трактар добра працуе на ўсіх работах. Вялікае дзякуй...» Гэтыя словы напісаў у адрас Мінскага трактарнага завода механізатар саўгаса «Здвінскі» Новасібірскай вобласці [illegible].

«Я працаваў на трактарах розных марак, але трактар «Беларусь МТЗ-2» лепшы за іншыя».

Ва ўсе канцы краіны, дзе працуюць нашы трактары, завод пасылае запасныя часткі, выконвае кааперацыйныя пастаўкі. Марка «Беларусь» даўно стала вядомай усюды.

* * *

Хто не ведае маркі Мінскага аўтамабільнага завода — зубра на радыятары магутнай машыны. Імчаць самазвалы па дарогах краіны, працуюць на будаўніцтве, возяць руду і вугаль у Сібіры і на Урале, дапамагаюць працаўнікам Цаліннага краю.

Зараз завод дае братнім рэспублікам семі- і пяцітонныя самазвалы «МАЗ-200», «МАЗ-200 м», «МАЗ-205», «МАЗ-504». Ужо выпускаюцца першыя [illegible] машыны.

У пісьмах, якія прыходзяць на завод, падзякі, дзелавыя прапановы. Вось, напрыклад, адно з іх: «Больш добрай машыны, — піша аб «МАЗ-503» шафёр з Яраслаўля Літвінаў. — Надзейнае рулявое ўпраўленне, трываласць — усё падабаецца ў ёй».

Аўтазаводцы ведаюць, як патрэбны іх машыны на будоўлях. Таму не аслабае іх працоўны ўздым, таму ўсё больш спраўных зуброў з'яўляецца на дарогах краіны Саветаў.

* * *

Калі выцягнуць усе тканіны, што выраблў Мінскі камвольны камбінат, то, напэўна, не адзін раз можна [illegible] зямлю каляровы[м] пояс[ам]. Камбінат—адзін з буйнейшых у краіне. І прадукцыю адсылае ён ва ўсе рэспублікі. Больш за ўсіх атрымлівае тканін РСФСР, Украіна, Казахстан і, вядома, Беларусь.

Добрыя водгукі атрымалі тканіны камвольнага камбіната на ВДНГ у лютым гэтага года. Спадабаліся і пакупнікам тканіны «Школьніца», «Малінка», трыко, «Ударнік», плацельныя тканіны і многія іншыя. Аб гэтым сведчаць пісьмы гандлёвых работнікаў. Пішуць з Цаліннага краю аб тканіне «Малінка», што карыстаецца там высокім попытам. Пішуць з Казахстана, з Адэсы, са Свярдлоўскай вобласці, пішуць цёплыя словы падзякі. І рабочыя камбіната робяць усё, каб працоўныя нашай краіны атрымалі добротныя і прыгожыя тканіны.

УСМЕШКІ ВЯЛІКАГА ГОРАДА

Да дня вызвалення Мінска

Споўнілася дваццаць год з дня вызвалення сталіцы Беларусі Мінска ад фашысцкіх захопнікаў.

Гітлераўцы па-варварску здзекаваліся са старажытнага беларускага горада. Яго найпрыгажэйшыя скверы, вуліцы, помнікі архітэктуры былі ператвораны ў папялішча. Стэрвятнікі з «Люфтвафэ» Герынга зграя за зграяй наляталі на горад і бязлітасна палілі, бамбілі яго кварталы.

Жахлівае відовішча прадстаўлялі [illegible] руіны па абодва бакі Савецкай вуліцы, у раёне вакзала, па вуліцы Кірава, Інтэрнацыянальнай і іншых. Цалкам былі разбураны будынкі вучэбных устаноў, Дзяржаўнага банка, паштамта і ўсе карпусы Акадэміі навук БССР. 5975 дамоў з жылой плошчай 803,5 тысячы квадратных метраў, г. зн. больш за 70 працэнтаў дзяржаўнага жылога фонду, было ператворана ў руіны і папялішча. Здавалася, няма такой сілы, якая магла б нанова ўзняць з попелу горад. І ўсё ж такая сіла ёсць. Гэта сіла — Савецкая ўлада, мужнасць і ўпартасць нашага народа.

У будаўніцтве Мінска яскрава праяўляецца творчая сіла нашага сацыялістычнага ладу. Прайшло толькі дваццаць год з таго часу, калі [illegible] у суцэльных развалінах—страшэнная спадчына самай жорсткай з войнаў, перанесеных нашым народам. А які сёння стаў Мінск! Новыя шырокія магістралі і плошчы, цудоўныя жылыя і грамадскія будынкі, новыя бульвары і скверы, новыя прамысловыя раёны з добраўпарадкаванымі комплексамі-гарадкамі. Стала ў Мінску больш, чым да вайны, прамысловых прадпрыемстваў, навукова-даследчых інстытутаў і культурна-асветных установ. Гісторыя не ведала такіх бурных тэмпаў будаўніцтва.

Гордасць нашай сталіцы—во палацы і новыя добраўпарадкаваныя будынкі ўстаноў навукі і культуры. Цэлы квартал займаюць вучэбныя карпусы, лабараторыі, майстэрні і маладзёжныя інтэрнаты студэнцкага гарадка політэхнічнага інстытута. На плошчы імя Леніна ўзведзены велічны будынак галоўнага корпуса Беларускага дзяржаўнага універсітэта імя Ул. І. Леніна. Кожны год уступае ў строй усё больш школ і дзіцячых дашкольных устаноў. Плошчу Якуба Коласа ўпрыгожыў новы будынак дзяржаўнай філармоніі, у якой устаноўлены буйнейшы ў Савецкім Саюзе арган.

Выдатнасцей сучаснай архітэктуры ў Мінску [illegible]. Гэта помнікі [illegible] працы будаўнікоў, што ўзнялі наш горад з руін вайны. Гэта помнікі такім горадабудаўнікам, як Героі Сацыялістычнай Працы брыгадзір комплекснай брыгады [illegible] і [illegible], заслужаныя будаўнікі рэспублікі [illegible] і брыгадзір комплекснай брыгады [illegible].

Мінск працягвае расці. [illegible] будаўнічыя краны. Узводзяцца новыя мікрараёны па вуліцы Харкаўскай і на [illegible], па вуліцах Арлоўскай, Валгаградскай і Магілёўскаму шашы. Кожны год будаўнікі даруюць мінчанам сотні тысяч метраў новых жылых плошчаў.

Але ёсць помнікі, якія асабліва дарагі мінчанам. Гэта помнікі баявой славы, помнікі подзвігу, якія на векі ўвайшлі ў гісторыю горада.

На п'едэстале, каля Акруговага дома афіцэраў, устаноўлены танк «Т-34». 3 ліпеня 1944 года ў 2 гадзіны 30 мінут гэты танк на вялікай хуткасці першым уварваўся ў горад з боку Маскоўскага шашы. Ён з ходу знішчыў зенітную гармату, самаходную ўстаноўку «фердынанд», падавіў дзве артылерыйскія батарэі. Раніцай гэтага дня нашымі войскамі быў цалкам вызвалены горад.

Дзякуючы юным краязнаўцам—вучням 40-й школы, сталі вядомы імёны членаў экіпажа гераічнага танка. Камандзірам экіпажа гвардыі малодшы лейтэнант Д. Г. Фралікаў, кіраваў танкам механік-вадзіцель П. А. Каршуноў, наводчыкам ля пушкі стаяў гвардыі сяржант [illegible] Затаў, зараджаючым—гвардыі сяржант [illegible], а за кулямётам быў радыст-кулямётчык [illegible].

Герой Савецкага Саюза Д. Г. Фралікаў загінуў смерцю храбрых у баі за вызваленне літоўскага горада Кібартай.

Цяперашні Мінск—горад усмешак, горад радасных сустрэч сяброў. У вышэйшых навучальных установах сталіцы займаецца многа студэнтаў з братніх Кубы і В'етнама. Да нас едуць у госці турысты з многіх краін.

Дзе робяць выдатныя трактары? У Мінску! Хто выпускае магутныя аўтамабілі-самазвалы, аўтаматычныя лініі? Мінчане!

Слава аб умельцах беларускай сталіцы ідзе далёка за межы Беларусі.

Славіцца наш горад таленавітымі майстрамі мастацтва. Песні і беларуская музыка, мастацкія кінафільмы, створаныя на студыі «Беларусьфільм», карыстаюцца шырокай вядомасцю ў нашай краіне і за яе межамі.

У дзень вызвалення Мінска ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў сэрца кожнага жыхара напаўняецца гордасцю за ўсё тое, што створана народам-творцам, народам-працаўніком.

А. МЫЗНІКАЎ.

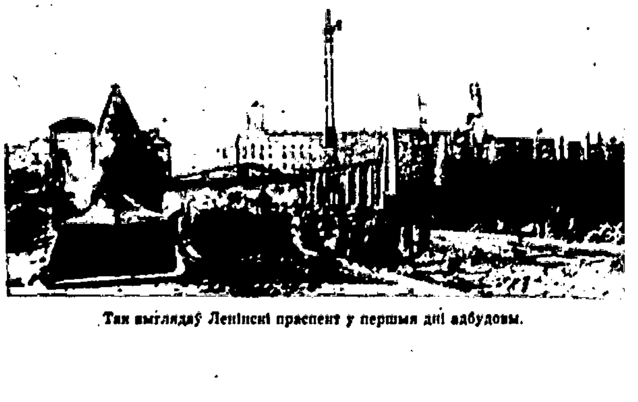

Так выглядаў Ленінскі праспект у першыя дні адбудовы.

Так ён выглядае цяпер.

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

Юныя натуралісты. Фотаэцюд Н. Жалудовіча.

Пры першым зручным выпадку...

Кніжныя стэлажы зроблены на малюнку самога Шмуглеўскага. Мноства кніг. Але па іх ніяк не вызначыш прафесію гаспадара дома. Каля Стэндаля стаіць даведнік народнага суддзі, каля Горкага — даведнік старшыні калгаса, побач з Маякоўскім і Ясеніным — даведнік дырэктара школы. Выпадковасць? Але тады чаму па суседству з «Механізацыяй працаёмкіх працэсаў у жывёлагадоўлі» — «Зборнік загадаў і інструкцый Міністэрства юстыцыі» і «Педагогіка»?

Дык хто ж усё-такі Шмуглеўскі? Настаўнік? Аграном? Рабочы?

І тое, і другое, і трэцяе.

Уласна, цяпер ён старшыня калгаса. Але, атрымаўшы пасля Айчыннай вайны юрыдычную адукацыю, быў выбраны членам абласнога народнага суда. Працаваў і завочна вучыўся ў педагагічным інстытуце. Затым быў дырэктарам школы. А пасля XX з'езду КПСС — старшыня калгаса імя Калініна каля Ашмян. І калгас гэты хутка пайшоў угору. У некалькі разоў узрасла аснашчанасць гаспадаркі машынамі, пашырана кармавая база, а пагалоўе жывёлы павялічылася ў шэсць разоў! Радуюць вока новыя дабротныя грамадскія пабудовы. Для калгаснікаў уведзена гарантыйная аплата працы.

Упершыню пра Шмуглеўскага я пачуў у Беларускім музеі Вялікай Айчыннай вайны. Асінторфскаму падполлю, якім ён кіраваў, адведзены тут цэлы стэнд. Тады, у вайну, яму было ўсяго шаснаццаць год...

Цёплы майскі вечар апусціўся на вёску Пагіры. Усюды патушаны агні. Ціха і ў доме старшыні калгаса. Мы сядзім са Шмуглеўскім на ганку. Пахне бэз. Станіслаў Пятровіч успамінае ліхі час. І перад маімі вачыма паўстаюць людзі, добрыя і дрэнныя, кожны са сваім характарам, са сваім лёсам. Многіх з іх няма ў жывых. А тыя, што жывыя, несумненна пачуюць...

Мястэчка Асінторф паблізу Оршы. Адзінаццаць пасёлкаў на адлегласці 2—3 кіламетры адзін ад аднаго. У іх жылі сезонныя рабочыя. А вакол калгасы.

Калі гітлераўцы перайшлі савецкую граніцу і скінулі першыя бомбы на нашы гарады, сын трактарыста і матарысткі торфапомпавага крана Станіслаў Шмуглеўскі перайшоў у дзесяты клас. Толькі некаторыя з мястэчка паспелі адыйсці разам з адступаючай арміяй. Большасць засталася, замёрла ў чаканні бяды, якая ўжо стаяла ля парога.

...Білі барабаны. Вакол сталі фашысцкія галаварэзы, накіраваўшы на натоўп людзей ствалы аўтаматаў, а ў цэнтры ўтворанага імі круга — на шыбеніцы жанчына з надпісам на грудзях: «Партызанка». На вялікім пальцы правай нагі драпіна, на якую ўселася тлустая муха. Калыхаецца павешаная і разам з ёй сіняя муха, як на качэлях... Хіба такое забудзецца?

«За што яны павесілі нашу настаўніцу? Яна ж так любіла нас! За што, за што?»

Станіслаў дзеліцца думкамі з сябрамі. І ва ўсіх у іх: у Мішы Пруднікава, у Машы Макаранка, у братоў Целяпчэнкаў у вачах толькі гнеў і нянавісць...

Аднойчы ўначы запалалі торфапомпавы кран і электраматоры на ўчастку, дзе немцы меркавалі аднавіць работы. Раніцай знайшлі акуркі і вырашылі: не падпалілі, пажар узнік па неасцярожнасці. Але наступны надобны выпадак насцярожыў, пачаліся рэпрэсіі.

Бургамістрам мястэчка акупанты прызначылі Івана Трубліна, начальнікам паліцыі Скварчэўскага, пісарам Шкара. Сэрцы юных патрыётаў не маглі мірыцца з тым, што знайшліся людзі, якія сталі прыслужнікамі, выдавалі камуністаў, састаўлялі спісы моладзі для адпраўкі ў Нямеччыну. Юнакі вырашылі забіць іх! Ведалі: вяртаюцца тыя дамоў са сваёй «работы» вечарам, утраіх, праходзяць міма дома Целяпчэнкі, які стаяў наводшыбе. Там і вырашылі наладзіць засаду.

Зброяй — карабінамі, кулямётам і патронамі — юнакі запасліся, сабраўшы ле на месцы былога бою. Частку закапалі, частку схавалі на гарышчы дома Целяпчэнкі. Абодва браты Яўгеній і Міхаіл урачыста пакляліся быць мужнымі да канца.

І вось аднойчы залп з карабінаў забіў пісара, параніў начальніка паліцыі. Бургамістру ўдалося ўцячы. Братоў Целяпчэнкаў арыштавалі. На гарышчы іх дома знайшлі схаваную зброю. Школьнікаў Жэню і Мішу бесчалавечна катавалі ў гестапа, але яны не выдалі нікога, так і загінулі ў засценку. Гэта было першае цяжкае выпрабаванне для юных падпольшчыкаў.

Праз некаторы час частку дамоў у пасёлках Асінторфа пачалі засяляць людзі ў нямецкай форме. Але гаварылі яны па-руску. На рукавах у іх былі чатыры літары «РННА», якія абазначалі «Руская народная нацыянальная армія». На шапках красаваліся старыя царскія кукарды. Афіцэрамі ў іх былі і рускія і немцы. З раніцы да вечара з імі праводзілі заняткі, на якія яны ішлі, гарлапанячы старую салдацкую песню «Салавей, салавей, пташачка!..»

Большасць людзей, што ў сілу цяжкіх абставін апынуліся ў палоне, нехаця пайшлі ў так званую «вызваленчую» армію, створаную фашыстамі. Слабыя духам не бачылі іншага выйсця. Але многія чакалі зручнага выпадку, каб павярнуць зброю супраць ворага. Голадам, нечалавечымі ўмовамі ўтрымання ў лагерах прымушалі гітлераўцы ваеннапалонных ісці ў «нацыянальныя» фарміраванні. Так ажыццяўлялася пар'яцкая думка былога палкоў-

(Заканчэнне на 4-й стар.).

МІР, ДРУЖБА, АДЗІНСТВА!

Зварот Сусветнага кангрэсу жанчын

ЖАНЧЫНЫ, МАЦІ ЎСІХ КРАІН, УСІХ КАНТЫНЕНТАЎ, ДАРАГІЯ СЁСТРЫ, ДАРАГІЯ СЯБРОЎКІ!

Мы, удзельніцы Сусветнага кангрэсу жанчын, звяртаемся да ўсіх вас.

Мы, прадстаўніцы сотняў мільёнаў жанчын 110 краін, прыбылі ў Маскву з усіх канцоў зямнога шара: з Еўропы, Азіі, Афрыкі, Аўстраліі, з усіх краін амерыканскага кантынента, каб падзяліцца нашым вопытам, нашымі апасеннямі і нашымі надзеямі і разам высветліць, што трэба зрабіць для таго, каб паклалі канец нашай трывозе і ажыццявіць нашы надзеі.

Нас аб'ядноўвае агульнае імкненне да трывалага міру для ўсіх народаў зямнога шара, хоць нашы краіны знаходзяцца на розным узроўні развіцця, хоць мы розныя па сацыяльнаму паходжанню, палітычных поглядах і рэлігійных перакананнях.

Мы аднадушныя ў сваім імкненні заваяваць для работніц, сялянак, хатніх гаспадынь, прадстаўніц інтэлігенцыі дастойнае і справядлівае месца ў грамадстве і ў сям'і, роўнасць правоў і абавязкаў, якая дасць нам магчымасць поўнасцю развіць нашы здольнасці, удзельнічаць ва ўсіх галінах у прагрэсе чалавецтва. Мільёны жанчын ужо заваявалі эканамічныя, сацыяльныя і палітычныя правы і змагаюцца за іх умацаванне і расшырэнне. Мільёны жанчын прымаюць удзел у пабудове новага грамадства на аснове поўнай роўнасці з мужчынамі.

Подзвіг Валянціны Церашковай і Валерыя Быкоўскага бліскуча даказвае, што нашы мары могуць стаць рэальнасцю.

Мы аднадушныя ў цвёрдай рашучасці заваяваць шчасце для нашых дзяцей, даць усім дзецям зямнога шара здаровае, шчаслівае, плённае жыццё.

Жанчына — маці ўсіх дзяцей свету. Мы не можам мірыцца з тым, што ў век навуковага і сацыяльнага прагрэсу, у які мы жывём, мільёны дзяцей пазбаўлены радасці, галадаюць, застаюцца непісьменнымі, падвяргаюцца эксплуатацыі, абяздоленыя, асуджаны на заўчасную смерць.

Мы не можам мірыцца з прапагандай варожасці і нянавісці паміж расамі і народамі, з тым, што сілы рэакцыі і вайны маюць магчымасць атручваць розумы і разбэшчваць душы моладзі.

Жанчыны ўсіх краін і ўсіх кантынентаў!

Мы заклікаем вас настойліва змагацца, не баючыся цяжкасцей і ахвяр, дзеля заваявання і ў абарону правоў жанчын ва ўсіх галінах — права на працу, ахову здароўя, адукацыю, культуру, эканамічных, грамадзянскіх і палітычных правоў, каб стварыць у нашых краінах і на ўсёй зямлі неабходныя ўмовы шчаслівага жыцця для кожнай сям'і, якія дазволяць магчымасць выхоўваць пакаленні дзяцей, натхнёных вялікім ідэалам міру і дружбы паміж народамі, сацыяльнага прагрэсу, гуманізму.

Раззбраенне будзе адной з найвялікшых перамог міралюбівых людзей. Яно будзе садзейнічаць устанаўленню ўсеагульнага міру, створыць умовы для сапраўднай роўнасці паміж народамі, вызваліць велізарныя матэрыяльныя і людскія рэсурсы для мірнай працы, паставіць навуку на службу чалавецтву.

Для ажыццяўлення гэтага законнага імкнення да шчасця неабходны мір і дружба паміж народамі.

Дарагія сёстры, дарагія сяброўкі ўсёй зямлі!

Мы ўстрывожаны растучай небяспекай, якую стварае гонка ўзбраенняў, што можа прывесці да тэрмаядзернай катастрофы, тоячай сур'ёзнейшыя вынікі для ўсяго чалавецтва.

Каласальныя рэсурсы кідаюцца ў бездань, паглынаюцца вытворчасцю сродкаў разбурэння і знішчэння.

Усведамляючы сваю адказнасць за будучыню нашых дзяцей і за лёс міру, мы поўныя цвёрдай рашучасці ўносіць усё больш ўклад у барацьбу за ліквідацыю пагрозы вайны.

Мы хочам прыняць удзел у будаўніцтве трывалага міру. Мы хочам пабудаваць трывалы мір. Мы не хочам вайны, і мы перакананы, што канфлікты паміж дзяржавамі могуць быць вырашаны шляхам мірных перагавораў.

Мы хочам працаваць для таго, каб устанавіць ва ўсім свеце мірнае суіснаванне паміж дзяржавамі з розным сацыяльным ладам на аснове ўзаемнай павагі, тэрытарыяльнай цэласнасці і суверэнітэту, ненападу, неўмяшання, раўнапраўя і ўзаемных выгад. Мы хочам дабіцца ўсеагульнага, поўнага і строга кантралюемага раззбраення, у першую чаргу тэрмаядзернага раззбраення.

Мы заклікаем вас:

змагацца разам з намі без адпачынку і перадышкі, каб дабіцца спынення ядзерных выпрабаванняў, стварэння безатамных зон, ліквідацыі ваенных баз і адкліканне войск з замежных тэрыторый;

падтрымліваць выступленні дзеячоў, арганізацый, урадаў, усіх тых, хто дзейнічае ў гэтым напрамку;

павялічваць колькасць выступленняў жанчын за мір, мірнае суіснаванне, раззбраенне.

Раззбраенне не вырашыць усіх невырашаных сацыяльных і іншых праблем, але яно створыць умовы, якія будуць адпавядаць інтарэсам народаў.

Справа раззбраення і міру неаддзельная ад справы народаў, якія змагаюцца за сваю нацыянальную незалежнасць.

Недапушчальна і ганебна для чалавецтва, што мільёны мужчын, жанчын, дзяцей знаходзяцца яшчэ ў каланіяльным рабстве, што многія краіны Афрыкі, Азіі, Лацінскай Амерыкі знаходзяцца яшчэ ў эканамічнай залежнасці ад імперыялістычных дзяржаў, што праз 18 гадоў пасля разгрому Гітлера яшчэ існуюць фашысцкія дыктатуры.

Усе народы павінны мець магчымасць жыць свабоднымі і незалежнымі, выбіраць для сябе спосаб жыцця і грамадскі лад.

Мы салідарны з жанчынамі, з народамі, якія змагаюцца супраць усіх відаў імперыялістычнага прыгнёту, усіх форм каланіялізму і рэшткаў феадалізму, за сваё вызваленне і нацыянальную незалежнасць.

Мы салідарны з жанчынамі, якія змагаюцца і пакутуюць у жахлівых умовах фашызму. І мы змагаемся за тое, каб ні адна жанчына не знаходзілася ў турме за тое, што яна абараняла сваіх дзяцей, свабоду, мір.

Жанчыны, мы, хто дае жыццё, павінны яго абараняць.

На нас кладзецца вялікая адказнасць у справе абароны нашых правоў, шчасця нашых дзяцей, абароны міру і права народаў на незалежнасць, але мы поўныя вялікай веры ў свае сілы.

Мы прадстаўляем большую палавіну чалавецтва. Наша магутнасць у нашым адзінстве, якое дало магчымасць пазбегнуць да гэтага часу жахаў трэцяй сусветнай вайны.

Тое, што нас аб'ядноўвае, прадстаўляе вялікую сілу:

гэта любоў да нашых дзяцей, дружба і салідарнасць паміж жанчынамі і народамі ўсяго свету, гэта наша імкненне да міру, справядлівасці, прагрэсу і шчасця ўсяго чалавецтва.

Мы аб'ядналіся, каб сабраць і прывесці ў дзеянне ўсе сілы супраць небяспекі вайны, каб забяспечыць трывалы мір на ўсім зямным шары.

Калі мы захочам, жыццё пераможа!

Масква, 24—29 чэрвеня 1963 г.

ДЛЯ ЗДАРОЎЯ ПРАЦОЎНЫХ

МІНСК. На вуліцы Уральскай у сталіцы Беларусі пачалося будаўніцтва новага медыцынскага гарадка. У ім размесціцца шостая клінічная бальніца горада. Гэта ўжо трэцяя лячэбная ўстанова такога тыпу, якую працоўныя Мінска атрымаюць у гэтай сямігодцы.

Заканчваюцца апошнія аддзелачныя работы ў новым галоўным корпусе другой клінічнай бальніцы. Гэта старэйшая медыцынская ўстанова горада пашырыцца яшчэ на 250 месц, папоўніцца навейшым абсталяваннем. На Бібліятэчнай вуліцы пачата будаўніцтва станцыі хуткай дапамогі. Узвядзенне новай паліклінікі заканчваецца на вуліцы Ангарскай.

За сямігодку колькасць месц у стацыянарных лячэбных установах горада павялічыцца прыкладна ў паўтара раза, а паліклінікі змогуць штодзённа прымаць на тры тысячы чалавек больш, чым цяпер.

Віцебск. На Заходняй Дзвіне. Фота Г. Усламава.

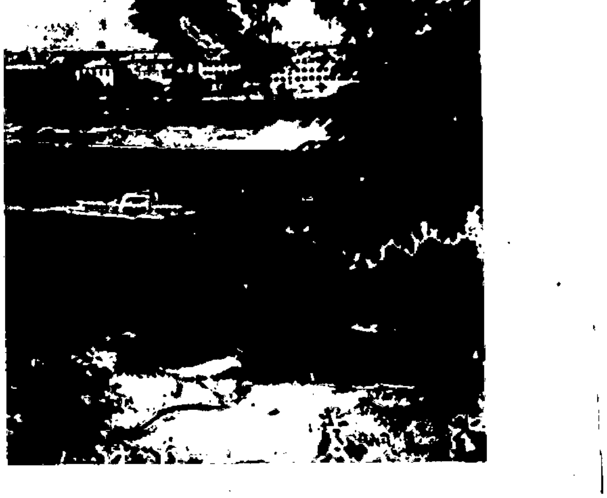

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

НАФТАГІГАНТ ПРАЦУЕ НА КАМУНІЗМ

Голас Радзімы

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЯ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ СУВЯЗЕЙ З СУАЙЧЫННІКАМІ.

52 (737) | Ліпень 1963 г. | Год выдання 9-ы

НА ЗДЫМКУ: зваршчыкі-вышыннікі, якія вызначыліся пры будаўніцтве крэкінга. Злева направа — Аляксандр Шарынаў, Аляксей Шаўцоў і Міхалай Дзягцяр.

Фота А. Сабатама.

Выдатная перамога БЕЛАРУСКІХ БУДАЎНІКОЎ

РАБОЧЫМ, ІНЖЫНЕРАМ, ТЭХНІКАМ І СЛУЖАЧЫМ, ПАРТЫЙНЫМ, ГАСПАДАРЧЫМ, ПРАФСАЮЗНЫМ І КАМСАМОЛЬСКІМ АРГАНІЗАЦЫЯМ БУДАЎНІЧАГА ТРЭСТА «НАФТАБУД», МАНТАЖНЫХ І СПЕЦЫЯЛІЗАВАНЫХ АРГАНІЗАЦЫЙ МІНІСТЭРСТВА БУДАЎНІЦТВА БЕЛАРУСКАЙ ССР І ДЗЯРЖАЎНАГА ВЫТВОРЧАГА КАМІТЭТА ПА МАНТАЖНЫХ І СПЕЦЫЯЛЬНЫХ БУДАЎНІЧЫХ РАБОТАХ, ПРАЕКТНЫХ ІНСТЫТУТАЎ І ПОЛАЦКАГА НАФТАПЕРАПРАЦОЎЧАГА ЗАВОДА

Дарагія таварышы!

Цэнтральны Камітэт КПСС і Савет Міністраў СССР горача віншуюць вас з выдатнай перамогай — завяршэннем будаўніцтва, уводам у дзеянне і асваеннем першых тэхналагічных установак Полацкага нафтаперапрацоўчага завода.

Узвядзенне нафтаперапрацоўчага завода, аснашчанага найноўшым сучасным абсталяваннем, ажыццёўлена на паўгода раней за ўстаноўленыя нормы працяглаесці будаўніцтва.

Дасягнуты поспех з'яўляецца вынікам самаадданай працы, высокага майстэрства рабочых, інжынераў і тэхнікаў будаўнічых і мантажных арганізацый, шырокага ўжывання ў будаўніцтве зборнага жалезабетону, высокапрадукцыйнага выкарыстання машын і механізмаў, укаранення прагрэсіўных метадаў работ. Многа творчых намаганняў у асваенне тэхналогіі вытворчасці ўклаў калектыў Полацкага нафтаперапрацоўчага завода, які за кароткі тэрмін асвоіў праектную магутнасць тэхналагічных установак.

Ваша працоўная перамога з'яўляецца важным укладам у далейшае развіццё прамысловасці рэспублікі і забеспячэнне народнай гаспадаркі заходніх раёнаў краіны нафтапрадуктамі.

ЦК КПСС і Савет Міністраў СССР выказваюць упэўненасць у тым, што калектывы будаўнікоў, мантажнікаў і нафтаперапрацоўшчыкаў Беларусі, шырока выкарыстоўваючы набыты вопыт, даб'юцца новых поспехаў у выкананні заданняў партыі і ўрада па далейшаму развіццю нафтаперапрацоўчай прамысловасці рэспублікі.

ЦЭНТРАЛЬНЫ КАМІТЭТ КПСС

САВЕТ МІНІСТРАЎ СССР

У нумары:

- ***Партыя і ўрад віншуюць палачан.***
- Растуць новыя заводскія карпусы.
- **Нашы поспехі адзіўляюць не толькі сяброў.**
- *Хто дае жыццё, павінен яго абараніць! — палымяны заклік да жанчын усіх кантынентаў.*
- У Асінторфе ў 1942-ім...
- **Дзеці нашых землякоў з Англіі і ФРГ прыбылі на адпачынак.**

БУЙНЕЙШЫ Ў ЕЎРОПЕ

Не зводзіць маю рэспубліку
Краінай цённых лясоў.
Паглядзіце —
Над ёю свецяцца
Агні заводскіх карпусоў.

К. КІРЭЕНКА.

Вялікая радасць, урачыстае свята ў будаўнікоў Полацкага нафтагіганта — на паўгода раней тэрміну ўступіла ў строй першая тэхналагічная лінія завода.

Там, дзе пяць год назад рос калгасны лён і шапталіся стромкія сосны, узняўся завод-гігант. Рукамі нястомных працаўнікоў нафтабуда за гэты час змантыравана 210 тысяч кубічных метраў жалезабетонных канструкцый, 7,8 тысячы тон тэхналагічнага абсталявання, пракладзена больш 600 кіламетраў трубаправодаў і падземных камунікацый, пабудавана каля 100 кіламетраў аўтамабільных дарог і чыгуначных пуцей.

Далёка на ўсходзе краіны, у раёне Башкірыі і Татарыі, пачынаецца тэхналагічная схема завода. Па сталёвых жылах нафтаправодаў даўжынёй каля 2 000 кіламетраў пацячэ сюды, на Полаччыну, чорнае золата. Нафта будзе паступаць поўнасцю падрыхтаванай. Толькі адно гэта сэканоміць для народнай гаспадаркі краіны каля 110 тысяч рублёў.

На будаўніцтве завода былі ажыццёўлены многія смелыя тэхнічныя рашэнні. Так, упершыню ў сусветнай практыцы будаўніцтва нафтаперапрацоўчых заводаў магутныя рэзервуары для цёмных і светлых нафтапрадуктаў мантыраваліся са зборных жалезабетонных панеляў і рулонных загатовак. Ужыванне новай тэхналогіі дапамагло датэрмінова ўвесці ў эксплуатацыю першую тэхналагічную нітку гіганта. Гэта вялікая працоўная перамога будаўнікоў і мантажнікаў — усяго калектыву нафтабуда. Імёны брыгадзіраў комплексных брыгад Кускова, Уласовіча, Купчыны, экскаватаршчыкаў Крэменя, Паўлёнка, мантажнікаў Машкіна, Зеніна, Чарненкі і многіх іншых увойдуць у летапіс індустрыяльнага будаўніцтва Беларусі.

Полацкі нафтаперапрацоўчы будавала ўся краіна. Эстонія пастаўляла на будаўнічую пляцоўку цеплаабменнікі, Украіна — ёмістасці для АВТ і крэкінга. З Малдавіі прыбывалі помпы і абсталяванне. Урал пасылаў электраматоры, Ленінград — тэхнічную дакументацыю. У заводе больш як 300 прадпрыемстваў-пастаўшчыкоў у розных канцах краіны.

Побач з беларусамі на нафтабудзе працуюць рускія, украінцы, літоўцы, азербайджанцы — прадстаўнікі 17 нацыянальнасцей Савецкай краіны. Нездарма нафтабуд называюць будоўляй дружбы.

Прадпрыемства здадзена ў эксплуатацыю, але будаўніцтва працягваецца. За першай тэхналагічнай лініяй паследуе другая. Полацкі нафтаперапрацоўчы завод-аўтамат будзе адным з буйнейшых у Еўропе. Аўтаматыка... У гэтым слове заключаецца сутнасць завода, яго перавагі. Усімі тэхналагічнымі працэсамі будуць кіраваць аператары з пульта кіравання. Поўнасцю будуць механізаваны і аўтаматызаваны такія працаёмкія працэсы, як замер узроўню нафтапрадуктаў у рэзервуарах, запуск і спыненне помпаў, наліванне ёмкасцей у чыгуначныя цыстэрны, лабараторны кантроль за якасцю.

Разам з нафтабудаўнікамі вялікую перамогу атрымалі і энергабудаўнікі. Побач з велізарнай заводскай пляцоўкай узняліся магутныя карпусы Полацкай ЦЭЦ № 2. Гэта адно з буйнейшых энергетычных збудаванняў у рэспубліцы. ЦЭЦ не толькі забяспечыць тэхнічныя вузлы завода прамысловай парай і энергіяй, яна дасць танную электраэнергію многім навакольным раёнам. Танную, таму што станцыя працуе на адыходах нафты.

Некалі на Полаччыне хадзіла легенда: быццам з боку Сафійскага сабора пад Заходняй Дзвіной ёсць падземны ход. Адны гаварылі, што ён можа прывесці ў кладоўку вялікіх скарбаў, другія — у белакаменны горад цудоўнай прыгажосці. Савецкія людзі зрабілі легенду рэчаіснасцю. Разам з заводам-волатам вырас белакаменны горад. «Нафтаградам» з любоўю і гордасцю называюць яго будаўнікі. Сёння ў ім пражывае больш як 15 тысяч жыхароў. Забудоўваецца горад па разумнаму і арыгінальнаму праекту. Будынкі ў кварталах размяшчаюцца так, што няма цесных двароў, іх замяняе свабодная зялёная зона.

Будаўніцтва Полацкага нафтаперапрацоўчага вядзецца блокамі. Блочная сістэма дазваляе ўводзіць завод ў эксплуатацыю па частках, не чакаючы заканчэння будаўніцтва ўсяго прадпрыемства. Першыя тэхналагічныя ўстаноўкі ўжо ўступілі ў строй, пачалі працаваць на сямігодку, на камунізм. У сувязі з гэтым на імя калектыву буйнейшай новабудоўлі сямігодкі паступіла прывітанне Цэнтральнага Камітэта КПСС і Савета Міністраў СССР. Цёплыя словы прывітання былі сустрэты будаўнікамі з вялікім натхненнем. У адказ нафтабудаўцы абяцаюць выканаць гадавы план будаўнічамантажных работ да 20 снежня, забяспечыць рытмічную работу ўведзеных магутнасцей і даць Радзіме сотні тысяч тон высакаякасных нафтапрадуктаў.

РАДКІ З ЛЕТАПІСУ

7 чэрвеня 1958 года. Першы атрад будаўнікоў паставіў палаткі каля вёскі Слабада. Пачалося будаўніцтва жылых памяшканняў. Праз чатыры месяцы — выдатная перамога: гатова восем інтэрнатаў.

25 снежня 1959 года. Адкрыўся вячэрні філіял нафтавага тэхнікума. Дзесяткі будучых спецыялістаў селі за парты.

Студзень 1960 года. Пачалося будаўніцтва важнейшых установак завода.

7 чэрвеня 1961 года. Выдатнага поспеху дабіліся брыгады мантажнікаў Васіля Шчарбакова і Івана Чарненкі. Яны сучаснымі метадамі сабралі і змантыравалі першую магутную калону крэкінг-устаноўкі.

3 лістапада 1962 года. Здадзена ў эксплуатацыю паветраная кампрэсарная — першы тэхналагічны аб'ект нафтагіганта.

27 снежня 1962 года. Добры дзень, нафта! Прыбыў першы эшалон з заволжскай нафтай.

9 лютага 1963 года. Устаноўка атмасферна-вакуумнай трубчаткі выдала першае беларускае гаручае.

31 мая 1963 года. Камсамольская арганізацыя Нафтабуда, якая заваявала першынство ў сацыялістычным спаборніцтве калектываў ударных будоўляў хіміі, уручаецца пераходны Чырвоны сцяг ЦК ЛКСМБ і Дзяржаўнага камітэта хіміі.

15 чэрвеня 1963 года. Дзяржаўная камісія падпісала акт аб прыёмцы ў эксплуатацыю першай чаргі Полацкага нафтаперапрацоўчага завода.

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

НАФТАГІГАНТ ПРАЦУЕ НА КАМУНІЗМ

Голас Радзімы

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ СУВЯЗЕЙ З СУАЙЧЫННІКАМІ.

52 (737) Ліпень 1963 г. Год выдання 9-ы

НА ЗДЫМКУ: зваршчыкі-вышыннікі, якія вызначыліся пры будаўніцтве крэкінга. Злева направа — Аляксандр Шарынаў, Аляксей Шаўцоў і Мікалай Дзягцяр.

Фота А. Сабатама.

Выдатная перамога
БЕЛАРУСКІХ БУДАЎНІКОЎ

РАБОЧЫМ, ІНЖЫНЕРАМ, ТЭХНІКАМ І СЛУЖАЧЫМ, ПАРТЫЙНЫМ, ГАСПАДАРЧЫМ, ПРАФСАЮЗНЫМ І КАМСАМОЛЬСКІМ АРГАНІЗАЦЫЯМ БУДАЎНІЧАГА ТРЭСТА «НАФТАБУД», МАНТАЖНЫХ І СПЕЦЫЯЛІЗАВАНЫХ АРГАНІЗАЦЫЙ МІНІСТЭРСТВА БУДАЎНІЦТВА БЕЛАРУСКАЙ ССР І ДЗЯРЖАЎНАГА ВЫТВОРЧАГА КАМІТЭТА ПА МАНТАЖНЫХ І СПЕЦЫЯЛЬНЫХ БУДАЎНІЧЫХ РАБОТАХ, ПРАЕКТНЫХ ІНСТЫТУТАЎ І ПОЛАЦКАГА НАФТАПЕРАПРАЦОЎЧАГА ЗАВОДА

Дарагія таварышы!

Цэнтральны Камітэт КПСС і Савет Міністраў СССР горача віншуюць вас з выдатнай перамогай — завяршэннем будаўніцтва, уводам у дзеянне і асваеннем першых тэхналагічных установак Полацкага нафтаперапрацоўчага завода.

Увядзенне нафтаперапрацоўчага завода, аснашчанага найноўшым сучасным абсталяваннем, ажыццёўлена на паўгода раней за ўстаноўленыя нормы працягласці будаўніцтва.

Дасягнуты поспех з'яўляецца вынікам самаадданай працы, высокага майстэрства рабочых, інжынераў і тэхнікаў будаўнічых і мантажных арганізацый, шырокага ўжывання ў будаўніцтве зборнага жалезабетону, высокапрадукцыйнага выкарыстання машын і механізмаў, укаранення прагрэсіўных метадаў работ. Многа творчых намаганняў у асваенне тэхналогіі вытворчасці ўклаў калектыў Полацкага нафтаперапрацоўчага завода, які за кароткі тэрмін асвоіў праектную магутнасць тэхналагічных установак.

Ваша працоўная перамога з'яўляецца важным укладам у далейшае развіццё прамысловасці рэспублікі і забеспячэнне народнай гаспадаркі заходніх раёнаў краіны нафтапрадуктамі.

ЦК КПСС і Савет Міністраў СССР выказваюць упэўненасць у тым, што калектывы будаўнікоў, мантажнікаў і нафтаперапрацоўшчыкаў Беларусі, шырока выкарыстоўваючы набыты вопыт, даб'юцца новых поспехаў у выкананні заданняў партыі і ўрада па далейшаму развіццю нафтаперапрацоўчай прамысловасці рэспублікі.

ЦЭНТРАЛЬНЫ КАМІТЭТ КПСС

САВЕТ МІНІСТРАЎ СССР

У нумары:

- ***Партыя і ўрад віншуюць палачан.***
- Растуць новыя заводскія карпусы.
- **Нашы поспехі здзіўляюць не толькі сяброў.**
- ***Хто дае жыццё, павінен яго абараняць!— палымяны заклік да жанчын усіх кантынентаў.***
- У Асінторфе ў 1942-ім...
- **Дзеці нашых землякоў з Англіі і ФРГ прыбылі на адпачынак.**

БУЙНЕЙШЫ Ў ЕЎРОПЕ

Не пазнаце маю рэспубліку
Краінай цёмных лясоў.
Пагляддзіце —
Над ёю свецяцца
Агні заводскіх карпусоў.

К. КІРЭЕНКА.

Вялікая радасць, урачыстае свята ў будаўнікоў Полацкага нафтагіганта — на паўгода раней тэрміну ўступіла ў строй першая тэхналагічная лінія завода.

Там, дзе пяць год назад рос калгасны лён і шапталіся стромкія сосны, узняўся завод-гігант. Рукамі нястомных працаўнікоў нафтабуда за гэты час змантыравана 210 тысяч кубічных метраў жалезабетонных канструкцый, 7,8 тысячы тон тэхналагічнага абсталявання, пракладзена больш 600 кіламетраў трубаправодаў і падземных камунікацый, пабудавана каля 100 кіламетраў аўтамабільных дарог і чыгуначных пуцей.

Далёка на ўсходзе краіны, у раёне Башкірыі і Татарыі, пачынаецца тэхналагічная схема завода. Па сталёвых жылах нафтаправодаў даўжынёй каля 2 000 кіламетраў пацячэ сюды, на Полаччыну, чорнае золата. Нафта будзе паступаць поўнасцю падрыхтаваная. Толькі адно гэта сэканоміць для народнай гаспадаркі краіны каля 110 тысяч рублёў.

На будаўніцтве завода былі ажыццёўлены многія смелыя тэхнічныя рашэнні. Так, упершыню ў сусветнай практыцы будаўніцтва нафтаперапрацоўчых заводаў магутныя рэзервуары для цёмных і светлых нафтапрадуктаў мантыраваліся са зборных жалезабетонных панеляў і рулонных загатовак. Ужыванне новай тэхналогіі дапамагло датэрмінова ўвесці ў эксплуатацыю першую тэхналагічную нітку гіганта. Гэта вялікая працоўная перамога будаўнікоў і мантажнікаў — усяго калектыву нафтабуда. Імёны брыгадзіраў комплексных брыгад Кускова, Уласевіча, Купчыны, экскаватаршчыкаў Крэменя, Паўлёнка, мантажнікаў Машкіна, Зеніна, Чарненкі і многіх іншых увойдуць у летапіс індустрыяльнага будаўніцтва Беларусі.

Полацкі нафтаперапрацоўчы будавала ўся краіна. Эстонія пастаўляла на будаўнічую пляцоўку цеплаабменнікі, Украіна — ёмістасці для АВТ і крэкінга. З Малдавіі прыбывалі помпы і абсталяванне. Урал пасылаў электраматоры, Ленінград — тэхнічную дакументацыю. У завода больш як 300 прадпрыемстваў-пастаўшчыкоў у розных канцах краіны.

Побач з беларусамі на нафтабудзе працуюць рускія, украінцы, літоўцы, азербайджанцы — прадстаўнікі 17 нацыянальнасцей Савецкай краіны. Нездарма нафтабуд называюць будоўляй дружбы.

Прадпрыемства здадзена ў эксплуатацыю, але будаўніцтва працягваецца. За першай тэхналагічнай лініяй паследуе другая. Полацкі нафтаперапрацоўчы завод-аўтамат будзе адным з буйнейшых у Еўропе. Аўтаматыка... У гэтым слове заключаецца сутнасць завода, яго перавагі. Усімі тэхналагічнымі працэсамі будуць кіраваць аператары з пульта кіравання. Поўнасцю будуць механізаваны і аўтаматызаваны такія працаёмкія працэсы, як замер узроўню нафтапрадуктаў у рэзервуарах, запуск і спыненне помпаў, наліванне ёмкасцей у чыгуначныя цыстэрны, лабараторны кантроль за якасцю.

Разам з нафтабудаўнікамі вялікую перамогу атрымалі і энергабудаўнікі. Побач з велізарнай заводскай пляцоўкай узняліся магутныя карпусы Полацкай ЦЭЦ № 2. Гэта адно з буйнейшых энергетычных збудаванняў у рэспубліцы. ЦЭЦ не толькі забяспечыць тэхнічныя вузлы завода прамысловай парай і энергіяй, яна дасць танную электраэнергію многім навакольным раёнам. Танную, таму што станцыя працуе на адыходах нафты.

Некалі на Полаччыне хадзіла легенда: быццам з боку Сафійскага сабора пад Заходняй Дзвіной ёсць падземны ход. Адны гаварылі, што ён можа прывесці ў кладоўку вялікіх скарбаў, другія—у белакаменны горад цудоўнай прыгажосці. Савецкія людзі зрабілі легенду рэчаіснасцю. Разам з заводам-волатам вырас белакаменны горад. «Нафтаградам» з любоўю і гордасцю называюць яго будаўнікі. Сёння ў ім пражывае больш як 15 тысяч жыхароў. Забудоўваецца горад па разумнаму і арыгінальнаму праекту. Будынкі ў кварталах размяшчаюцца так, што няма цесных двароў, іх замяняе свабодная зялёная зона.

Будаўніцтва Полацкага нафтаперапрацоўчага вядзецца блокамі. Блочная сістэма дазваляе ўводзіць завод у эксплуатацыю па частках, не чакаючы заканчэння будаўніцтва ўсяго прадпрыемства. Першыя тэхналагічныя ўстаноўкі ўжо ўступілі ў строй, пачалі працаваць на сямігодку, на камунізм. У сувязі з гэтым на імя калектыву буйнейшай новабудоўлі сямігодкі паступіла прывітанне Цэнтральнага Камітэта КПСС і Савета Міністраў СССР. Цёплыя словы прывітання былі сустрэты будаўнікамі з вялікім натхненнем. У адказ нафтабудаўцы абяцаюць выканаць гадавы план будаўніча-мантажных работ да 20 снежня, забяспечыць рытмічную работу ўведзеных магутнасцей і даць Радзіме сотні тысяч тон высакаякасных нафтапрадуктаў.

РАДКІ З ЛЕТАПІСУ

7 чэрвеня 1958 года. Першы атрад будаўнікоў паставіў палаткі каля вёскі Слабада. Пачалося будаўніцтва жылых памяшканняў. Праз чатыры месяцы выдатная перамога: гатова восем інтэрнатаў.

25 снежня 1959 года. Адкрыўся вячэрні філіял нафтавага тэхнікума. Дзесяткі будучых спецыялістаў селі за парты.

Студзень 1960 года. Пачалося будаўніцтва важнейшых установак завода.

7 чэрвеня 1961 года. Выдатнага поспеху дабіліся брыгады мантажнікаў Васіля Шчарбакова і Івана Чарненкі. Яны скарыснымі метадамі сабралі і змантыравалі першую магутную калону крэкінг-устаноўкі.

3 лістапада 1962 года. Здадзена ў эксплуатацыю паветраная кампрэсарная — першы тэхналагічны аб'ект нафтагіганта.

27 снежня 1962 года. Добры дзень, нафта! Прыбыў першы эшалон з заволжскай нафтай.

9 лютага 1963 года. Устаноўка атмасферна-вакуумнай трубчаткі выдала першае беларускае гаручае.

31 мая 1963 года. Камсамольскай арганізацыі Нафтабуда, якая заваявала першынство ў сацыялістычным спаборніцтве калектываў ударных будоўляў хіміі, уручаецца пераходны Чырвоны сцяг ЦК ЛКСМБ і Дзяржаўнага камітэта хіміі.

15 чэрвеня 1963 года. Дзяржаўная камісія падпісала акт аб прыёмцы ў эксплуатацыю першай чаргі Полацкага нафтаперапрацоўчага завода.

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

АПАВЯДАННІ ПРА ЯНКУ КУПАЛУ

ПАЧАТАК ВАЙНЫ

Ішлі першыя дні вайны. З Мінскам сувязі не было. Бежанцы, што дабраліся ў Смаленск з Мінска, нічога не ведалі пра Янку. Толькі адзін шафёр паспеў расказаць, што бачыў пры выездзе з горада разбітую «шаўралет» (напэўна, Купалаў). Праз многа дзён пазней мы даведаліся, што гэта была машына Якуба Коласа (некалі ім падарылі аднолькавыя машыны). Орша адказала нам толькі дваццаць дзевятага чэрвеня: жывы, бачылі, раз'ехаліся.

Шостага ліпеня Янка Купала прыехаў у Маскву.

Я чакаў яго нецярпліва і трывожна. Было ўжо вядома, што Мінск ператвораны немцамі ў груды руін, што згарэлі дамы Янкі і яго сяброў. Як пачуваецца цяпер бяздомнаму, выгнанаму вайной гасціннаму нашаму другу? Як ён жыве, без прытулку і звыклага побыту?

Голас Янкі па тэлефоне здаўся мне крышку надтрэснутым і трывожным:

— Едзь сюды, калі маеш час, вельмі трэба.

Хвалюючыся, спяшаючыся, я бег да яго цераз Красную плошчу.

У нумары Янка быў не адзін — мітуслівая ляпала вечкам чамадана Янкава жонка, Уладзіслава Францаўна, цёця Уладзя, сюд-тут хадзіў па пакоі Янка, а ў куце, спакойны, маўклівы, быццам здзіўлены незвычайнай сустрэчай, сядзеў Якуб Колас.

— Еншце, — запрашала цёця Уладзя, ставячы на стол кубкі і талеркі. — Частуйцеся. Вы думаеце, мы жабракі, пагарэльцы? Есць жа Савецкая ўлада, а ў нас асталася маёмасць: Янкава футра і ашчадная кніжка ад згарэлай ашчадкасы. Ах, каб павылазіла гэтаму Гітлеру!

Я ўважліва пазіраў на Купалу і Коласа. Велізарнае няшчасце напаткала кожнага з іх раптоўна і страшна.

— Горад... — сказаў Янка і пачаў хадзіць шпарчэй, — горад мой гарыць. Усё, што пабудавалі, — загінула. У Дом урада пацэліла бомба, вуліцы цэлыя выкаціў агонь.

— А твой дом?

— У нашым двары бомба ўпала ў калодзеж, — сказала цёця Уладзя.

— Мой дом? — Янка спыніўся, нібы ўзіраючыся ў свае, аднаму яму вядомыя думкі. — Архіва шкада. Я яго збіраў усё жыццё. Усё думаў — дастанецца дзяржаве, народу. А цяпер што? Многа дамоў згарэла, — сказаў ён раптам з такім болем, што я сам нібы ўбачыў, як шугае полымя над стрэхамі беларускіх хат і ўгары з клёкатам кружаць патрывожаныя бамбардзіроўшчыкамі буслы.

Колас адвярнуўся да акна.

— Дзяцей ён бамбіў і абстрэльваў на шашы, — сказаў Канстанцін Міхайлавіч. І ўсе зразумелі, хто такі «ён», пра каго з такой нянавісцю скрозь цяпер гавораць людзі.

— Ідуць малыя, маці галосяць, падаюць, целам сваім закрываюць, а ён бамбіць.

— І па вас стралялі?

— У дзетак, я кажу, — перабіў Колас нецярпліва. — Мы што? Мы ўсе цяпер салдаты.

У пакой усё заходзілі і заходзілі людзі. Ішлі супрацоўнікі маскоўскіх газет, спяшаліся сябры, якія ўжо не спадзяваліся ўбачыць Купалу жывога і здаровага.

Янка паказаў мне позіркам на дзверы. Мы выйшлі з ім у вестыбюль і селі ў крэсла ля вялікага круглага стала.

— Вось што, — сказаў Янка. — Ты не крыўдуй, што я паклікаў цябе так раптоўна, мне вельмі трэба. Там людзі цяпер, — ён кіўком галавы паказаў на дзверы нумара, — а ў мяне, ты разумееш, вельмі цяжкая часіна.

Ён правёў рукой па твары, нібы сціраючы павуцінне.

— Маці ў мяне асталася ў лесе пад Мінскам. У Лынькова — жонка і дзеці. Дужа цяжка губляць дарагое, роднае. Рэчы — лёгка, людзей — трудна!.. Ну, ды не ў гэтым справа, — ён усміхнуўся так холадна і з такой нянавісцю, што ў мяне мурашкі забегалі па скуры. Я ніколі не думаў, што гэтулькі нянавісці і злосці можа раптам паявіцца на гэтым заўсёды добрым, усмешлівым твары.

— Народ клікаць трэба. Сам ён таксама падымаецца, але ў гэты грозны час усе людзі, каму народ перыў, павінны быць разам з народам. Купала ў такі час маўчаць не можа. Тут званіла гадзіну таму назад з «Известий» Вольга Сяргееўна (Вайцінская). Да цябе просьба: пісаць мне цяпер цяжка і няма дзе; буду гаварыць, запішы. Так проста і будзем звяртацца да народа: «Стане Беларусь магілай для немцаў. Захацеў, пракляты, нашай зямлі, прымусім грызці зямлю, хай удавіцца нашай зямлёй і накрыецца ёю...».

І раптам Янка пасвятлеў, спачатку усміхнуўся, а потым засмяяўся зусім весела і радасна.

ПЕРАД БОЕМ

Сёмага ліпеня 1941 года я сустрэў Янку Купалу ля гасцініцы.

Неба хмурылася — насунулася хмарка, засціла сонца.

Мы павярнулі на Красную плошчу. Каля дома, дзе жыў Сяргей Гарадзецкі, Янка раптам спыніўся.

Шэрая хмарка, пырснуўшы на Маскву буйнымі і рэдкімі кроплямі дажджу, спаўзала набок. І сонца густа лягло на вежы і сцены Крамля, на купалы Васілія Блажэннага, на ружова-чорны мармур Ленінскага маўзалея.

Я азірнуўся на Янку. Ён стаяў ля самай сцяны і пільна ўзіраўся ў правы бок плошчы. Там, ля маўзалея, ва ўрачыстым маўчанні пасоўвалася велізарная чарга людзей, што прыйшлі сюды, к Ільічу, у сваю суровую, можа быць, апошнюю, гадзіну.

— Калі б я быў мастаком, — сказаў Янка, — я напісаў бы карціну і назваў бы проста: «1941 год. Перад боем».

У чарзе ля маўзалея мільгалі ахоўнага колеру гімнасцёркі камандзіраў і байцоў Чырвонай Арміі, белыя і блакітныя майкі юнакоў, стракатыя касынкі дзяўчат, чорныя хусткі пажылых жанчын.

— Вось яны, нашы браты і сёстры, — задумліва сказаў Янка.

— Што? — перапытаў я, не адразу зразумеўшы сэнс Купалавых слоў, які, убачыўшы людскі натоўп ля Ленінскага маўзалея, прыгадаў першы ваенны зварот партыі да народа.

— Ты сёння лепей выглядаеш, друг, — сказаў Купалу Сяргей Мітрафанавіч.

— Дзіва што, — адказаў ён.

УНОЧЫ У МАСКВЕ

Немцы не давалі нам спаць. Амаль штовечар, ледзь цямнела на вуліцах, пранозліва вылі сірэны, і клапатлівыя дзяжурныя домакіраўніцтваў грукалі ў дзверы так, нібы збіраліся зруйнаваць наша сціплае жытло і без пабочнага ўмяшання.

Сілаю тады цягнулі людзей у сховішча. Янка ад бамбасховішча адмаўляўся самым рашучым чынам. Праўда, адну ўступку ён іншы раз рабіў: калі пачыналася трывога, злуючы, накідваў наапашкі паліто, браў кепку, палку, спускаўся ўніз, на першы паверх, пакідаючы пустыя і халодныя «Елісейскія палі» для «кампаніі Макса Зінгера».

Янка жыў тады разам з цёцяй Уладзяй і шафёрам Арцемікам у Грузінах на пятым паверсе велізарнага шэрага дома ў кватэры свайго знаёмага мастака Елісеева (адсюль і назва «Елісейскія палі»). На першым паверсе ў тым жа пад'ездзе была кватэра яшчэ аднаго Янкавага друга — журналіста і пісьменніка Макса Зінгера. Гэтая кватэра і служыла Янку «трывожным» прытулкам у часіны, калі абвяшчалася паветраная трывога.

Апошнія дні жыцця Янка сумаваў. Залатая грыбная восень стаяла ў Падмаскоўі. На маскоўскіх бульварах лісты дрэў жоўклі, але не ападалі. Макаўкі ліп на вуліцы Вароўскага, каля клуба пісьменнікаў, былі рыжыя, нібы на іх накінулі зверху лісіныя шкуры. Так нам здавалася з верхніх вокнаў клуба.

Час быў не толькі трывожны, але і турботлівы, мітуслівы. Трэба было працаваць. З раніцы пачыналіся званкі рэдакцый, камісій Саюза, беларускіх бежанцаў, сяброў. А ўночы Янка спаў толькі некалькі гадзін. За вокнамі, побач, аглушальна бухалі зенiткі, на страсе дома трашчалі буйнакаліберныя кулямёты, а на вуліцах, зусім блізка, іврваліся бомбы «юнкерсаў», якім часам удавалася прарвацца да горада.

Мы позна вярталіся трамваем з клуба. Трывога застала нас ля Заалагічнага саду, рух спыніўся. Калі мы пешкі дабраліся дадому і, мацаючы сцены, палезлі ў двор, вакол нас з характэрным чмоканнем пачаў рассыпацца чарговы «пакет» запальных бомб. Адна ўпала зусім побач з Янкам. Ён адкінуў яе палкай. З шыпеннем раскідваючы іскры, яна адкацілася да кучы гліны, накіданай каля пад'езду. І тады Янка старанна закапаў бомбу. Мы зайшлі ў пад'езд.

— Не варта падымацца, — сказаў Янка. — Зойдзем проста да Макса. Усё роўна нам Уладзя жыць там не дасць.

І мы пераступілі парог пустой кватэры. Янка пазваніў Уладзіславе Францаўне па тэлефоне. Яна мігам спусцілася ўніз, як заўсёды, з булкамі, каўбасою і кубкамі.

— Галодныя? — запыталася Уладзіслава Францаўна. Нікі яна не давала веры, што людзі пад'елі. Усіх яна сама павінна была напаіць і накарміць, і толькі закончыўшы доўгі і клопатны абрад частавання, яна супакойвалася.

Янка ляжаў на канапе, час ад часу кашляў і незадаволена жмурыўся на агонь рэфлектара.

— Будзеце працаваць? — запытала Уладзіслава Францаўна.

— Будзем, — сказаў Янка. — Будзем.

Праца не ладзілася. Раніцай трэба было здаваць у Васнявае выдавецтва Янкаву брашуру «Народныя мсціўцы».

Пад залпы зенітак і звінканне шкла мы ледзь-ледзь к чатыром гадзінам ночы закончылі кніжку.

Мы патушылі святло ў пакоі і расхінулі шторы. Світала. На сценах папаўзлі зялёныя кволыя цені, потым немецкія самалёты павесілі над горадам асвятляльныя ракеты, і на двары і ў пакоі стала светла і страшна.

Янка ўсміхнуўся.

— Вось былі маленькія і дробныя — баяліся цемры і не любілі яе, — сказаў ён. — Сталі вялікія і злыя — баімся святла. Але пераможам ворага і зноў будзем радавацца святлу і сонцу.

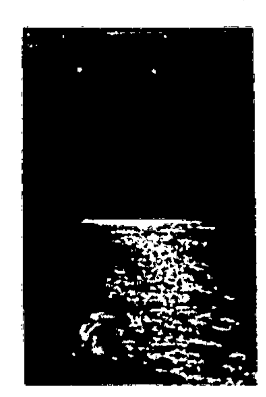

Месячная ноч над Нараччу.

Парыжанкі аб рускай Валі

Калі над французскай сталіцай упершыню з'явіўся савецкі касмічны карабель «Усход-6», які зззяў, як зорка першай велічыні, парыжане сказалі:

— Гэта бліпчаць вочы Валянціны.

Вочы савецкай дзяўчыны Валі Церашковай паланілі Парыж. Па некалькі разоў у дзень іх паказвалі па тэлебачанню. Яны глядзелі на нас з першых старонак французскіх газет і часопісаў. Валя зацямніла ўсіх прыгажунь Парыжа. Ніхто цяпер не ўспамінае пра Брыжыт Бардо: калі б яна трапіла ў гэтыя дні ў рукі рэпарцёраў радыё і тэлебачання, ёй задалі б тое ж пытанне:

— Што вы думаеце, Брыжыт, аб палёце Валянціны Церашковай?

Іменна гэта пытанне задала французскім жанчынам — слаўным і неславутым карэспандэнтка газеты «Франс суар» Кармен Тэсье.

— Для мяне, — сказала ўрач Жаклін Н., — гэта відавочны доказ таго — прычым у сусветным маштабе — што жанчыны ніколькі не слабей за мужчын і што яны могуць таксама добра пераносіць усе цяжкасці і прыстасоўвацца да незвычайных умоў.

— Калі б была магчымасць трэніравацца, я, не раздумваючы, стала б касманаўтам, — заўважыла Райн Лекур, чэмпіёнка паветранага пілатажу. — Я шкадую, што гэта пакуль немагчыма ў Францыі.

— Гэта захапляюча! — сказала Шайла, маладая спявачка. — Я вельмі хацела б быць на месцы Валянціны!

Мадмуазель К'ерст, нямецкая студэнтка 20 год, усумнілася ў сабе:

— У мяне не хапіла б мужнасці.

— Гэта фантастычна! — усклікнула Мары-Жазе-Нот. — Яна вельмі храбрая. Я б спакусілася, калі б была ўпэўнена, што вярнуся... І ўсё ж нават цяпер я гатова адправіцца ў дарогу!

Мадам Андрэ Жырар, шафёр таксі, паківала галавой:

— Я крыху сарвігалава, але гэта Валянціна зусім адчаянная.

— А я б палягцела, — заявіла мадам Фарманцін, кансьержка. — Во водзяць жа жанчыны аўтобусы ў Парыжы.

Валя пакарыла не толькі мужчын, яна пакарыла жанчын, а гэта куды цяжэй. Каб з'явілася яна цяпер у Парыжы, яе ўзнялі б на руках вышэй за Эйфелеву вежу, але што для яе такая вышыня!

...Ёсць у нашай савецкай зоркі яшчэ адна якасць, якую дарэмна імкнуцца заглушыць сенсацыйныя загалоўкі буржуазнай прэсы. Валя ўвайшла ў славу не ў норкавай футры, а ў сціплым халаце рабочай тэкстыльнай фабрыкі. Яна з сузор'я герояў, народжаных сацыялістычнай рэвалюцыяй, з плеяды тых зорак, якія асвятляюць шлях да камунізма.

Я гаварыў пра Валянціну Церашкову з яе французскімі сёстрамі па класу і духу. Вось іх адказы:

— Калі мы даведаліся аб тым, што ў Савецкім Саюзе запушчаны касмічны карабель, які пілатуецца жанчынай, нашы сэрцы напоўніліся гордасцю, — сказала мне сакратар федэрацыі тэкстыльшчыкаў Францыі Берта Адан. — Але, калі мы даведаліся, што Валянціна яшчэ два гады назад працавала на тэкстыльнай фабрыцы, мы ледзь не заплакалі ад радасці. Гэта магчыма толькі ў Савецкай краіне, дзе жанчына мае роўныя правы з мужчынам і дзе перад ёй адкрыты ўсе дарогі. Гэта немагчыма ў Францыі, дзе жанчына-работніца, якімі б здольнасцямі яна ні валодала, не можа ўзняцца нават да ўзроўню начальніка цэха. Валянціна — наша агульная гордасць. Яе подзвіг — вялікая дапамога нам, французскім жанчынам, якія змагаюцца за свае правы.

— Гэта вялікая радасць для нас усіх, — сказала намеснік старшыні Саюза французскіх жанчын мадам Рэна Шабрадзье. — Мы радуемся, што гэты подзвіг зроблены ў імя міру і знаменуе сабой новы крок на шляху да міру.

Г. ДАДЗЬЯНЦ.

Парыж.

Творчасць нашых чытачоў

Музычны момант.
Мал. А. Рэпіна.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

НАШ АДРАС
Мінск, Ленінскі праспект [illegible]
Дом Друку. Рэдакцыя газеты «Го[illegible]

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

(Пачатак на 3-й стар.)

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

Сахарава, якая прыпісвалі па густу Гітлеру і Розенбергу, стварыць ядро будучай «расійскай арміі», каб яе сіламі «дабіць бальшавікоў». Колькасць арміі меркавалася давесці да 2-х мільёнаў чалавек. Гнюсныя кар'ерысты ўжо бачылі сябе палкаводцамі, гарцуючымі на белых конях.

Сяк-так сфарміраваныя часці брыгад атрымлівалі гучныя назвы: «Масква», «Урал», «Байкал». У брыгадзе служылі нашчадкі старажытных дваранскіх сем'яў, у прыватнасці графы Пален і Варанцоў. «Наш род зноў зойме пры пецярбургскім двары сваё законнае месца!» — хваліўся Варанцоў. 22-гадовы балбес у пагонах палкаўнікамнага. «Вы, невукі, чулі пра майго прадзеда, які пры імператары Паўлу?..», — высакамерна пытаўся, так і не заканчваючы фразы, Пален.

Маладыя падпольшчыкі запрашалі і іх на свае вечарынкі, на якіх галоўным чынам бывалі тыя палонныя, што надзелі нямецкую форму з ненавісцю. Фашысты асабліва не прыглядаліся да вечарынак, на якіх прысутнічалі «графы». А ў Шмуглеўскага і яго таварышаў была адзіная мэта: растлумачыць людзям, што Савецкая ўлада даруе ім, калі яны адумаюцца своечасова. І іх намаганні прыносілі ўсё больш і больш карысці.

Не ў кароткім нарысе апісваць цяжкія шляхі Станіслава Шмуглеўскага, Марыі Макаранка, Валі Бугаевай, якія доўга шукалі сувязі з партызанамі і, нарэшце, знайшлі яе. Наладзілі сувязь з легендарным Заслонавым, потым з камандзірам 16-й Смаленскай партызанскай брыгады Шлапаковым. У лясы да партызан спачатку падаліся многія ваеннапалонныя з лагераў, якія наадрэз адказаліся служыць у гітлераўцаў.

Адным з ахоўнікаў лагера быў Катляроў, які толькі пад прымусам згадзіўся начапіць нарукаўную павязку паліцая. Неяк у гэтым ён прызнаўся палоннаму Яроміну. А Яромін працаваў на торфараспрацоўках побач з падпольшчыкам Прудніковым. Шмуглеўскі вырашыў праверыць сумленнасць Катлярова. Пруднікаў прапанаваў яму вынесці з караульнага памяшкання заражаную вінтоўку. Ва ўмоўленае месца Катляроў даставіў не толькі тое, што патрабавалі, але ў дадатак яшчэ дзве гранаты. Затым яму загадалі дастаць павязку паліцая. Дастаў. Загадалі паведамляць штодзённыя паролі. Катляроў добрасумленна выконваў усё. Яму, значыць, можна верыць. Намецілі ноч уцёкаў першай групы.

Паранены палітрук Яўгеній Вільсоўскі, які назбег палону і хаваўся ў Асінторфе, добра ведаў нямецкую мову. Ён апрануў форму гітлераўскага афіцэра, уначы падышоў да апошняга барака паўночнага вугла. На вокліч вартавога назваў пароль і накіраваўся быў далей, а потым, нібы ўспомніўшы нешта, вярнуўся і папрасіў у вартавога прыкурыць. Кароткі ўзмах нажа, і вартавы паваліўся. Станіслаў Шмуглеўскі прывёў у тую ноч вялікую групу ваеннапалонных да Заслонава. Сярод іх быў і Катляроў.

План размяшчэння гарнізонаў брыгады, колькасць кулямётных кропак, інфармацыі аб выступленнях супраць партызан, аб прасоўванні нямецкіх эшалонаў праз станцыю Асінаўку — аб усім гэтым даведваліся партызаны, дзякуючы Людзе Букацік, якая працавала тэлефаністкай у адным з фашысцкіх гарнізонаў, Валі Бугаевай, афіцыянтцы афіцэрскай сталовай, Зіне Варламавай, сакратару бургамістра. Аб многім прагаварваліся і падвыпіўшыя на вечарынках нямецкія прыслужнікі, многае станавілася вядомым ад тых, хто, носячы адзенне і кукарду царскую, у душы заставаўся савецкім чалавекам. Першым падраздзяленнем «рускіх добраахвотнікаў», што перайшлі да партызан, была рота, якой камандаваў Базыкін. Яна пакінула гарнізон у поўным узбраенні. Фашысцкае камандаванне лічыла, што рота адправілася на нарыхтоўку дроў для ўсёй брыгады. Шмуглеўскі чакаў паблізу лесу, каб весці яе далей. І калі ён падышоў, Базыкін скамандаваў: «Смірна!» — і звярнуўся да таварышаў з кароткім словам:

— З гэтай мінуты, — сказаў ён, — мы, як маленькі ручаёк, зноў улiваемся ў магутную раку нашай Радзімы і сумесна працягнем барацьбу з фашызмам. Крывёю выкупім цяжкі наш грэх. Хто перадумаў — два крокі наперад!

Строй стаяў па камандзе «смірна!». 117 чалавек. Сярод іх аказаўся здраднікам толькі адзін, Пянцюхін. Ён хутка збег да немцаў, расказаў ім, што роту вёў нейкі рыжы хлапец.

Фашысты арыштавалі ўсіх рыжых хлапцоў у наваколлі ва ўзросце ад 16 да 20 год з тым, каб наладзіць з Пянцюхіным вочную стаўку. Але работнікі камендатуры допусцілі «памылку»: яшчэ да вочнай стаўкі пры першым допыце так збілі ўсіх трынаццаць арыштаваных, што акрываўленыя, апухшыя твары нельга было адрозніць адзін ад аднаго. Гэта і выратавала Шмуглеўскага. Даносчык не мог з упэўненасцю паказаць «таго рыжага хлапца». На наступны дзень прызначылі паўторную вочную стаўку. Але на яе Пянцюхін ужо не з'явіўся. Ваенфельчар гарнізона Іван Ярмолін адправіў яго на той свет...

Адпусціўшы ўсіх «рыжых», гестапа стала за імі сачыць. Але Станіславу ўдалося вывесці да партызан яшчэ адну роту старшага лейтэнанта Леаніда Бабылёва, прычым перад уходам яны замініравалі барак і склад з боепрыпасамі.

Станіслаў застаўся ў партызан, але яго гераічную работу працягвалі іншыя, пакуль гітлераўскае камандаванне не перадыслакавала рэшткі брыгады ў Бярэзіна. Між іншым і адтуль ішлі ў лясы сотні савецкіх людзей, каб помсціць ворагу, змагацца.

...З таго часу прайшло ўжо больш дваццаці год. Былыя члены Асінторфскага падполля працуюць цяпер у розных кутках краіны. Зінаіда Варламава працуе на адным з ленінградскіх заводаў. Валянціна Бугаева — урач у Аршанскім раёне. Вера Букацік таксама працуе ўрачом у Новасібірску. Марыя Макаранка — педагог у Мінску.

Што датычыцца «арганізатара» брыгады «расійскай арміі» Іванова, то пасля разгрому гітлераўскай Германіі гэты вылюдак пайшоў на службу да амерыканцаў, выкладае ў адной разведшколе. Здрадніка Сахарава бачылі ў Мельбурне, дзе ён круціўся каля савецкай спартыўнай дэлегацыі...

Нашых чытачоў, несумненна, цікавіць лёс і тых, хто часова быў вымушаны апрануць гітлераўскую форму, але ў душы не прадаўся фашыстам. Пры першым зручным выпадку яны перайшлі да партызан і разам з імі білі ворага, а пасля вызвалення Беларусі ўступілі ў Савецкую Армію і грамілі фашыстаў да дня перамогі.

А. МАЙСЕЕЎ.

ДЗЕНЬ ДОБРЫ, ПІЯНЕРСКІ ЛАГЕР!

Нашых маленькіх сяброў — дзяцей з Англіі і Федэратыўнай Рэспублікі Германіі, запрошаных на адпачынак у піянерскі лагер «Крыжоўка», чакалі даўно. У лагеры для іх, як і для ўсіх дзяцей, якія тут адпачываюць, падрыхтавалі ўтульныя пакоі, зрабілі ўсё, каб госці маглі добра адпачыць.

І вось яны на пероне Мінскага пасажырскага вакзала. Сустрэць рэбят прыйшлі члены Беларускай секцыі па развіццю культурных сувязей з суайчыннікамі, работнікі рэдакцыі газеты «Голас Радзімы», Беларускага радыё.

Кіраўнікі дзіцячых груп Наталля Апель і Ніла Боуа вітаюцца з сустракаючымі і гавораць, што даехалі добра, у дзяцей цудоўны настрой, яны жадаюць хутчэй трапіць у піянерскі лагер і сустрэцца з беларускімі рэбятамі.

Апошні адрэзак шляху ад Мінска да Крыжоўкі дзеці зрабілі ў аўтобусе з вясёлымі жартамі, песнямі. А ў лагеры беларускія піянеры, нягледзячы на позні час, наладзілі гасцям цёплую сустрэчу з музыкай і кветкамі. Старшая піянерважатая Тамара Іванаўна павіншавала дзяцей з прыездам на бацькоўскую зямлю і пажадала ім добра і весела правесці свой адпачынак.

Рэбятам паказалі пакоі, у якіх яны будуць жыць.

— Мне тут падабаецца, — сказаў Пеця Васіленка, хлопчык з ФРГ, а Пятр Райцаў, англічанін, які ў мінулым годзе правёў месяц на радзіме бацькі, дадаў:

— Яшчэ не тое ўбачыш, табе тут усё спадабаецца.

Нашы маленькія госці Тамара Шаўчук, Лена і Надзя Арловы, Клара Бурніцкая, Пеця Холанд, Том Хол і іншыя хутка знайшлі сабе сяброў сярод беларускіх рэбят і засыпалі іх пытаннямі, як яны адпачываюць, дзе ўжо ўспелі пабываць і што пабачылі.

Потым дзеці выкупаліся пад душам, павячэралі і леглі спаць.

Заўтра ў іх пачнецца першы дзень лагернага жыцця, поўнага захапляючых гульняў, экскурсій, падарожжаў і заманлівых піянерскіх спраў.

Г. ПАРОМЧЫК.

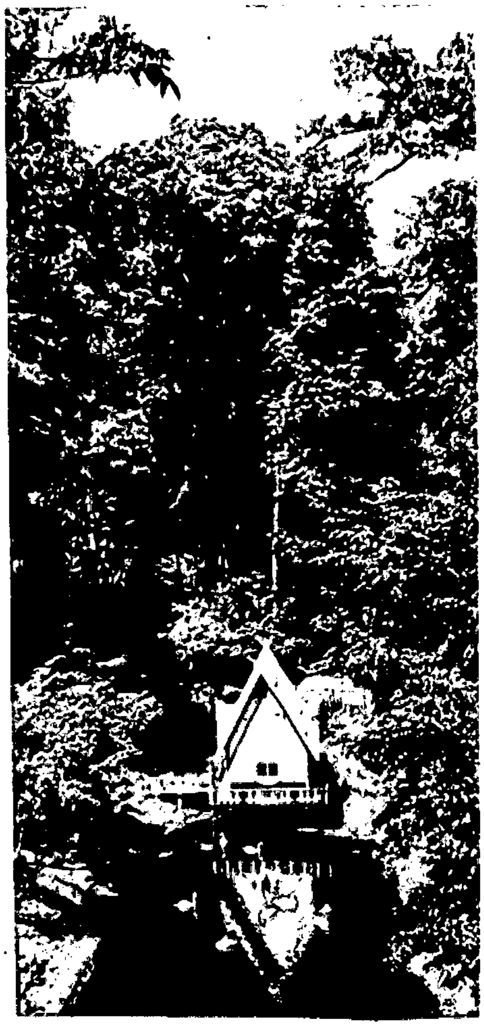

На Усесаюзным аглядзе паркаў культуры і адпачынку краіны, у якім удзельнічала 1 500 паркаў, Гомельскі парк культуры і адпачынку імя Луначарскага заняў прызавое месца. Ён узнагароджаны дыпломам першай ступені. На здымку: адзін з куткоў Гомельскага парку.

Фотахроніка БЕЛТА.

НАШЫ ВЁСКІ І ГАРАДЫ

БАРАНАВІЧЫ

Людзі праходзяць па вуліцах і часам не заўважаюць, як закладваюцца фундаменты прадпрыемстваў і будынкаў, вырастаюць адзін за адным новыя дамы, кварталы і вуліцы. Усё гэта мы прывыклі лічыць самай звычайнай з'явай у нашым штодзённым жыцці.

Я бывала ў Баранавічах яшчэ пры панскай Польшчы. Тады гэта быў невялікі гарадок з крывымі бруднымі вулічкамі, шэрымі драўлянымі домікамі і шматлікімі касцёламі. І вось я зноў у Баранавічах, і скажу прама, я не пазнала горада.

...Вуліца імя Леніна. Гэта адна з прыгажэйшых магістраляў горада. Яна зліваецца з Камсамольскай, на якой у некалькіх чатырохпавярховых дамах будаўнікі і рабочыя абутковай фабрыкі зусім нядаўна справілі наваселле.

З кожным годам Баранавічы ўпрыгожваюцца добраўпарадкаванымі вуліцамі, шырокімі плошчамі і скверамі. На базе былой невялікай арцелі, у якой у даваенны час рабілі толькі чыгуны ды патэльні, вырас завод станкапрылад. У горадзе толькі за апошнія гады пабудаваны дзесяткі розных прамысловых прадпрыемстваў, новыя школы, паліклінікі, тэхнікумы кааператыўнай і лёгкай прамысловасці. На месцы, дзе раней была пустка, расце гарадок тэкстыльшчыкаў.

За апошняе дзесяцігоддзе жылы фонд горада вырас больш чым на 400 тысяч квадратных метраў. Фактычна пабудаваны другія Баранавічы. У бягучым 1963 годзе працоўныя нашага горада атрымаюць яшчэ звыш 26 тысяч квадратных метраў жылля.

Цяжка вось так коратка расказаць пра тыя змены, што адбыліся за гэтыя апошнія некалькі год. У жыцці жыхароў горада Баранавічы многа добрага, светлага, радаснага.

Анна АНДРАЮК.

ВІЛЕЙКА

Не пазнаць сёння Вілейкі. За апошнія гады тут вырасла дзесяткі новых будынкаў: дзіцячы сад-яслі, сярэдняя школа, шырокаэкранны кінатэатр, жылыя дамы. Усяго, пачынаючы з 1959 года, здадзена ў эксплуатацыю 361 збудаванне, у тым ліку 16 тысяч квадратных метраў жылой плошчы. Гэта значыць, што кожны пяты жыхар за гады сямігодкі перасяліўся ў новую кватэру.

Палепшылася бытавое абслугоўванне. Адкрыты новыя ательe, майстэрні, магазіны.

Пашыраецца вытворчая магутнасць мясцовых прамысловых прадпрыемстваў, рамонтнага завода, завода будаўнічых дэталяў, механічных майстэрняў, цэхаў райпромкамбіната, мэблевай фабрыкі. У бліжэйшы час пачнецца будаўніцтва льнокамбіната, на якім будзе занята больш шасці тысяч чалавек. Намечана пабудаваць таксама хімічны завод па перапрацоўцы драўнінной смалы.

І. ТРУС.

ЛЕПЕЛЬ

Расце і прыгажэе Лепель. За апошнія чатыры гады з'явіліся новыя вуліцы: Кастрычніцкая, Кірава, 8 сакавіка, Сацыялістычная. Цэнтральную плошчу Свабоды ўпрыгожылі шматпавярховыя дамы. Тут узведзены дом культуры, універмаг, камбінат бытавога абслугоўвання, прадуктовы магазін, вучэбны корпус школы-інтэрната. Летась здадзена ў эксплуатацыю 1 070 квадратных метраў жылой плошчы.

У горадзе ўзводзяцца будынкі гасцініцы, дзіцячых садоў, аптэкі, канторы сувязі і іншыя. Усяго ў Лепелі будуецца 14 аб'ектаў.

Ф. БУТОЎСКІ.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

НАШ АДРАС
Мінск, Ленінскі праспект, ... Дом друку. Рэдакцыя газеты «Голас Радзімы».

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

«ЗУБРОНАК» НА БЕРАЗЕ НАРАЧЫ

Праект рэспубліканскага піянерскага лагера санаторнага тыпу «Зубронак» распрацаваны архітэктурна-планіровачнай і архітэктурна-канструктарскай майстэрнямі інстытута Белдзяржпраект. Узвесці яго мяркуецца на беразе возера Нарач, у густым сасновым лесе, каля вёскі Проньki.

Лагер зойме ўчастак амаль у 10 гектараў. Тут будуць два спальныя корпусы на 80 месц кожны. У іх размесцяцца пакоі для гульняў, пакой піянерважатага, падсобныя памяшканні. У комплекс гарадка ўвойдуць добра абсталяваныя сталоўка і школа на 354 месцы з клубам і пакоямі для гуртковай работы, кабінетамі, лабараторыямі, радыёвузлом і стацыянарнай кінаўстаноўкай. Запраектавана будаўніцтва малога стадыёна, гімнастычнага гарадка, пляцовкі для спартыўных гульняў. Крыху далей размесцяцца ў два рады 36 палатак. Яны ў летні час змесцяць 360 дзяцей.

Каля ўваходу ў лагер будуць павільёны для прыёму дзяцей. У лячэбным корпусе прадугледжаны кабінеты для ўрачоў, зала лячэбнай фізкультуры, водалячэбніца або кабінет фізіятэрапіі.

Днём многа часу дзеці змогуць праводзіць на пляжы, даўжыня якога паўз берагавой лініі складзе 500 метраў. Ён будзе абсталяваны аэрарыем, ценявымі паветкамі. Архітэктары адвялі месца для піянерскай лінейкі і піянерскага кастра, масавых забаў.

Праектам прадугледжваецца далейшае развіццё лагера на Нарачы, які з часам стане круглагадовым. На свабоднай тэрыторыі можна размясціць зімовыя спальныя корпусы, летні тэатр, павільён для юных тэхнікаў, чытальню, цір, атракцыёны і шмат іншага. Але гэта справа ўжо больш позняга часу.

Цяпер у Белдзяржпраекце распрацоўваюцца праекты піянерскага лагера «Зорачка» для дзяцей рабочых і служачых выдавецтва і друкарні «Звязда» і тыпавога летняга піянерскага лагера, які змогуць пабудаваць са стандартных элементаў прадпрыемствы, арганізацыі і ўстановы.

А. НАТАН.

ВЫКОНВАЕМ ПРОСЬБЫ ЗЕМЛЯКОЎ

ГАСПАДАРЫ СВАЙГО ЛЁСУ

Паважаная рэдакцыя!

Вельмі хацелася б, каб вы наведалі вёску Жарамец. Там жывуць мае родзічы—брат Якаў Карповіч, сястра Анастасія Шаўчэнка і пляменнікі.

Ведаеце, як чалавеку, адарванаму ад Радзімы, цікавіць лёс родных і дарагіх людзей.

З сардэчным прывітаннем

А. БУРДЗІКАЎ.

Аўтобус пад'язджае да Жарамца. Вакол вёскі пералескі, шырокія калгасныя палі. А вось паказаліся і першыя будынкі. Гэта жывёлагадоўчы гарадок. Тут новыя цагляныя кароўнікі, цялятнікі, воданапорная і сіласныя вежы.

Адшукаў Анастасію Піліпаўну Шаўчэнка, перадаў ёй прывітанне ад брата з Заходняй Германіі.

— Добры, сардэчны і справядлівы чалавек наш Антон, — сказала яна. — І вельмі любіць свой край. Аб гэтым і ў пісьмах піша.

— Ну, а як вы жывяце? — спытаў я.

— Вось бачыце. Гэты ўтульны, новы дом пабудавала мне дзяржава. Мне ён не каштаваў ні рубля. Дзяржава забяспечыла мяне пенсіяй.

Разам з Анастасіяй Піліпаўнай жыве дачка Яўгенія з мужам. Яны працуюць настаўнікамі ў мясцовай школе.

Па абодва бакі шырокай вясковай вуліцы стаяць, патанаючы ў зялёным убранні садоў, новыя дамы. Калісьці дом Якава Піліпавіча знаходзіўся на краю вёскі, а зараз вёска разраслася, і сядзіба яго апынулася ў цэнтры сяла. Прасторны дом з вялікімі вокнамі, верандай. Ля хаты ў палісадніку розныя кветкі. Воддаль—вялікі сад.

Сяджу я з аднавяскоўцамі Антона Бурдзікава і шчыра размаўляю.

— Людзі ў нас зусім іншыя сталі, пісьменныя, адукаваныя, — гаворыць Аляксандр Якаўлевіч.

— Калісьці, Антон памятае, — умешваецца ў размову Сцепаніда Зелянкевіч, — жыхары вёскі насілі зрэбныя саматканыя кашулі. Хто меў чаравікі ці боты, то надзяваў іх толькі на вялікае свята.

— Напішыце пра вёску, — нагаманілі ўсе разам. — Бачыце, якая яна ў нас прыгожая. Дамы ўсе новыя. Адыходзячы гітлераўцы на месцы былой вёскі пакінулі папялішча. Дзяржава бясплатна адпусціла лес, дала ў крэдыт сродкі, а калгаснікі дамы новыя пабудавалі.

Яшчэ напішыце Антону, што дзеці яго знаёмых аднавяскоўцаў знатнымі людзьмі сталі. Сын Сцепаніды Зелянкевіч Анатоль — зараз сакратар Слуцкага райкома партыі, дачка закончыла Мінскі медыцынскі інстытут і працуе ўрачом у Ленінградзе, малодшы сын працуе інжынерам у Мінску. Старшы сын Васіліны Іванаўны Шукан скончыў ваенную акадэмію і зараз маёр Савецкай Арміі. Малодшы пасля заканчэння Мінскага лесатэхнічнага інстытута працуе ў Горацкай сельскагаспадарчай акадэміі.

— А як жа жыве брат Антона Якаў Піліпавіч і яго пляменнік Аляксандр Якаўлевіч? — спытаў я.

— Жывём адной дружнай сям'ёй, — пачаў Аляксандр Якаўлевіч. — Бацька і маці атрымліваюць пенсію. Я таксама па інваліднасці забяспечаны пенсіяй, але не магу сядзець без справы і працую кінамеханікам у мясцовым клубе. Набыў сабе аўтамашыну. У мяне трое дзяцей. Старэйшы вучыцца ўжо ў шостым класе, малодшая Каця—у чацвертым. Люда выхоўваецца ў школе-інтэрнаце ў гарадскім пасёлку Беразіно. Там яна знаходзіцца на поўным дзяржаўным утрыманні.

У нас добрая гаспадарка, вялікі сад. Ёсць карова, свінні і розная птушка.

— Аднаго б хацелася больш за ўсё, — перапыніла размову Соф'я Андрэеўна, — каб толькі ў свеце не было вайны. Вы і напішыце Антону, няхай ён там таксама змагаецца за мір, бо гэта наша найвялікшая мара. І яшчэ напішыце, што мы ўсе сардэчна запрашаем яго ў госці.

Вось так жывуць родныя і знаёмыя аднавяскоўцы нашага земляка. Жывуць і нікому не падпарадкоўваюцца, бо яны гаспадары сваёй зямлі, свайго лёсу.

Г. ВЯЛЬКЕВІЧ.

ЖЫВЁМ БАГАТА

АДКРЫТЫ ЛІСТ ДА ДАЧКІ Ў ФРГ

Дарагая Зіна! Прыемна адчуваць, што ты не забываеш Радзіму, цікавішся яе жыццём, поспехамі савецкага народа.

Радасная вестка і аб тым, што высланыя мною падручнікі прынеслі тваім дзецям задавальненне. Няхай яны вывучаюць цудоўную нашу мову.

З пісем бачна, што там, на Захадзе, мала ведаюць аб цяперашнім нашым жыцці. Вось і хочацца расказаць аб нашых справах.

Жывём мы добра. Старасць наша забяспечана. Я і бацька атрымліваем дзяржаўную пенсію больш за 100 рублёў. Ёсць свая хата, агарод, сад. Штогод адкормліваем 2 свінні. Мяса і сала хапае свайго, ды і купіць таксама ўсё можна. У магазінах поўна розных харчовых і прамысловых тавараў. Зойдзеш у іх, аж вочы разбягаюцца — выбірай што хочаш.

Людзі нас акружаюць добрыя. Да састарэлых адносяцца чула, спагадліва. У бядзе ніколі не пакінуць. Часта наш дом наведваюць вучні сярэдняй школы. Яны дапамагаюць нам у хатняй працы, даглядаюць агарод, сад.

Дзеці нашы ўсе выйшлі ў людзі, маюць вышэйшую адукацыю, жывуць добра. Яны часта прыязджаюць да нас у госці. Кожны месяц прысылаюць па 15—20 рублёў, хоць яны нам не патрэбны. Не раз я гаварыла ім: навошта грошы шлеце.

— Гэта ў падарунак, — адказваюць яны.

Як бачыш, жывём багата. Ды і не толькі мы, усе людзі жывуць заможна. З кожным годам жыццё прыгажэе. Расце наш пасёлак, у цэнтры яго цяпер узвышаецца двухпавярховы будынак дома культуры. У ім штодзённа дэманструюцца кінафільмы, часта бываюць канцэрты.

Я пішу вершы. Часта змяшчаю іх у мясцовай газеце. Мару надрукаваць свой зборнік, у якім адлюструецца наша цудоўнае жыццё.

Матрона БІРУКІНА.

г. п. Відзы, Браслаўскі раён.

Сёлета адбыўся першы выпуск у Смілавіцкім ветэрынарным тэхнікуме Чэрвеньскага раёна. 150 чалавек атрымалі дыпломы. Маладыя спецыялісты накіраваны ў калгасы і саўгасы рэспублікі. На здымку: група выпускнікоў тэхнікума. Злева направа — Іван Цымбранкоў, Галіна Пеняззь, Мікалай Каляда, Тамара Рачыцкая і Сяргей Ермаловіч.

Фота П. НАВАТАРАВА.
Фотахроніка БЕЛТА.

ЖЫВАЯ ГІСТОРЫЯ

Музей, аб якім пойдзе гутарка, знаходзіцца ў палацы культуры калгаса «Расія», што пад Гродна. Музей яшчэ малады і займае адзін пакой. Але прадстаўленыя ў ім экспанаты наглядна расказваюць аб гісторыі развіцця гаспадаркі, аб яго выдатных працаўніках, аб іх слаўных справах.

Вось некалькі здымкаў і дыяграм. Яны гавораць аб росце грамадскай гаспадаркі з пачатку сямігодкі. За чатыры гады павысілася ўраджайнасць зерневых, бульбы, цукровых буракоў. З году ў год расце тэхнічная аснашчанасць калгаснай вёскі. Толькі ў мінулым годзе арцель набыла сем трактароў, камбайн для ўборкі буракоў і многа іншых машын.

На сцяне вісяць панарамныя здымкі. На іх два вялікія крутыя будынкі, злучаныя паміж сабой аднапавярховым пераходам.

— Гэта новы кароўнік на 280 галоў, — тлумачыць старшыня калгаса Рыгор Паўлавіч Кавальчук. Цяпер мы ўзводзім яшчэ адзін механізаваны кароўнік, іншыя жывёлагадоўчыя памяшканні, гаражы і майстэрню для тэхнікі, будуем жылыя дамы.

У музеі прадстаўлена цэлая галерэя партрэтаў. Вось фатаграфія маладога трактарыста Пятра Маджары. Ён з году ў год выконвае па дзве нормы пры выдатнай якасці работы. Даярка Вера Дуброўнічык надойвае ад кожнай каровы сваёй групы па тры тысячы кілаграмаў малака. А побач партрэты механізатара-буракавода Генрыха Жыхара, свінаркі Соф'і Кірчук, брыгадзіра Валянціны Вачынскай, звеннявой Галіны Волк і многіх іншых перадавікоў і наватараў калгаснай вытворчасці.

Два здымкі вісяць побач. На адным з іх струхлелая хата з падсляпаватымі вокнамі. Ніжэй подпіс: «У гэтым доме да Савецкай улады жыла сям'я Анны Гулід». Побач другі здымак: вялікі прыгожы дом пад шыферам. У ім жыве гэта сям'я цяпер.

А вось фатаграфія новай вуліцы — вялікія цагляныя дамы. Гэта новы пасёлак арцелі. Нядаўна тут справілі наваселле сем'і даяркі Яўгеніі Філіпёнак, механізатара Івана Матусевіча, заатэхніка Аляксандра Казлова, электрыка Івана Апоніка і іншых. Пасёлак працягвае расці і добраўпарадкоўвацца.

У дабротных дамах жывуць і рээмігранты — палявод Мікалай Сяльцоў, падвозчык кармоў Антон Шагадзін і іншыя.

Аб усім гэтым мы даведаліся, разглядаючы экспанаты музея калгаса над Нёманам.

А. КАСЕНКА.

Калгаснае свята

Вялікае міжкалгаснае свята адбылося нядаўна ў парку вёскі Тупаловічы, у мясцінах, дзе калісьці стварыў свае неўміручыя творы Адам Міцкевіч. На маляўнічым наляне сустрэлася моладзь вёсак Парэчча, Шырын, Капітоўка, Карчоў, Паланечка і многіх іншых. Самадзейныя артысты паказалі сваё майстэрства ў песні, танцы, трапным жарце і частушцы. Перад прысутнымі выступілі аб'яднаны хор калгасаў «Ленінскі шлях» і «Зара», артысты вёсак Альшаны, Палгайне і інш.

П. САЧЫЎКА.

Весела адпачываюць у дні летніх канікул магілёўскія школьнікі: праводзяць літаратурныя гульні, віктарыны, абмяркоўваюць кнігі, спаборнічаюць на стадыёнах і тэнісных кортах. Тысячы піянераў адпачываюць у лагерах. З захапленнем глядзяць рабяты дзіцячы спектакль «Антошка, Тошка і Волат», які падрыхтаваў абласны драмтэатр. На здымку: сцэна са спектакля «Антошка, Тошка і Волат».

АДПАЧЫВАЮЦЬ ДЗЕЦІ САЛІГОРЦАЎ

Наступіла піянерскае лета. У маляўнічым месцы каля Чырвонай Слабады размясціўся піянерскі лагер гарнізону Салігорскага калійнага камбіната. Свежае паветра, сонца і рака, добра наладжанае харчаванне садзейнічаюць умацаванню здароўя дзяцей.

Два піянерскія лагеры на беразе ракі Случ стварылі будаўнікі. У гэтым годзе прафсаюзныя арганізацыі будаўнікоў выдаткавалі на арганізацыю летняга адпачынку дзяцей 10 тысяч рублёў. За лета ў трох піянерскіх лагерах адпачне 620 дзяцей гарнізону і будаўнікоў Салігорска.

А. БЛАХІН.

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

ДЛЯ НАРОДА, У СЛУЖЭННІ НАРОДУ

З прамовы М. С. ХРУШЧОВА на Пленуме ЦК КПСС 21 чэрвеня 1963 года

Як мы паведамлялі, у Маскве адбыўся Пленум ЦК КПСС. На Пленуме з яркай прамовай выступіў Першы сакратар Цэнтральнага Камітэта Камуністычнай партыі Савецкага Саюза Мікіта Сяргеевіч Хрушчоў. Гаворачы аб ролі Камуністычнай партыі Савецкага Саюза ў жыцці народа, ён сказаў:

Камуністычная партыя — гэта прызнаны і выпрабаваны правадыр народа. Партыя з'яўляецца арганізатарам народа, канструктарам у будаўніцтве новага грамадства, кіруючай і накіроўваючай сілай савецкага грамадства. Партыя выпрацоўвае найбольш дасканалыя арганізацыйныя формы дзяржаўнага і грамадскага развіцця. Аб'ядноўваючы ў сваіх радах найбольш перадавых прадстаўнікоў рабочага класа, усіх працоўных, непарыўна звязаная з масамі, партыя пастаянна прыслухоўваецца да голасу народа і раіцца з працоўнымі па важнейшых пытаннях унутранай і знешняй палітыкі. Партыя існуе для народа, у служэнні народу яна бачыць увесь сэнс сваёй дзейнасці.

Сіла партыі, яе марксісцка-ленінскай ідэалогіі праверана жыццём. Вось ужо больш чым 60 гадоў партыя змагаецца за справу народа і перамагае, кіруючыся бессмяротным вучэннем марксізма-ленінізма. Пад кіраўніцтвам свайго вялікага заснавальніка і правадыра Ул. І. Леніна Камуністычная партыя прывяла рабочы клас, працоўны народ да найвялікшай перамогі ў кастрычніку 1917 года. Яна арганізавала народ на абарону Савецкай Радзімы ў гады грамадзянскай вайны, у гады вайны з гітлерызмам і дабілася поспехаў у мірным стварэнні, якія здзіўляюць увесь свет!

Прамоўца прывёў некаторыя даныя аб развіцці эканомікі Савецкага Саюза за пасляваенныя гады.

За 18 гадоў, што прайшлі пасля заканчэння Вялікай Айчыннай вайны, савецкі народ пад кіраўніцтвам партыі дабіўся выдатных поспехаў. Тэмпы нашага росту па раду важнейшых галін народнай гаспадаркі характарызуюцца наступнымі паказчыкамі павелічэння вытворчасці:

сталі — з 12,3 мільёна тон у 1945 годзе да 76,3 мільёна тон у 1962 годзе;

чыгуна — з 8,8 мільёна тон да 55,3 мільёна тон;

пракату — з 8,5 мільёна тон да 59,2 мільёна тон;

нафты — з 19,4 мільёна тон да 186,2 мільёна тон;

вугалю — з 149 мільёнаў тон да 517 мільёнаў тон;

цэменту — з 1,8 мільёна тон да 57,3 мільёна тон;

электраэнергіі — з 43 мільярдаў кілават-гадзін да 369 мільярдаў кілават-гадзін.

Успомніце, таварышы, сказаў далей Мікіта Сяргеевіч, з якой гордасцю гаварыў Ул. І. Ленін у 1922 годзе на IV кангрэсе Камінтэрна аб першых кроках развіцця нашай сацыялістычнай індустрыі. «Мы здабылі сродкі,— гаварыў Уладзімір Ільіч,— неабходныя для таго, каб паставіць цяжкую індустрыю на ўласныя ногі. Сума, якую мы да гэтага часу здабылі, праўда, ледзь перавышае 20 мільёнаў залатых рублёў, але ва ўсякім разе гэта сума ёсць, і яна прызначаецца толькі для таго, каб узняць нашу цяжкую індустрыю».

Які ж гіганцкі шлях прайшлі мы з таго часу! Цяпер толькі за чатыры гады сямігодкі пабудавана 3 700 новых буйных прамысловых прадпрыемстваў. Толькі дзяржаўныя капітальныя ўкладанні за гэтыя чатыры гады склалі 126 мільярдаў рублёў. Дзяржаўныя асноўныя фонды выраслі за гэты час на 100 мільярдаў рублёў, або ў паўтара раза. За чатыры гады ў паўтара раза выраслі нашы фонды! Гэта што, лакіроўка, таварышы? Не. Гэта — праца і пот нашага народа, яго здзяйсненні. Савецкі народ добра ведае, што калі ён не будзе самаадданна працаваць, то не зможа пераадолець цяжкасці, не зможа выйсці на светлую дарогу камуністычнага заўтра.

Не ведаю, таварышы, можа гэта мая слабасць, але калі я еджу па краіне і калі гляджу на наш народ, калі бываю на прадпрыемствах, у калгасах і саўгасах, мяне глыбока хвалюе і радуе ўсё зробленае народам за гады Савецкай улады. Усе, хто прыязджае да нас з-за граніцы, нават капіталісты, не могуць утрымацца ад таго, каб не выказаць свае здзіўленне нашым шпаркім ростам. Амерыканскі фермер Гарст, з якім я нядаўна зноў сустракаўся, гаварыў:

— Калі я першы раз прыязджаў у Савецкі Саюз і хадзіў па вуліцах Масквы, то мой касцюм быў лепшы, чым у іншых. А цяпер, калі я хаджу па вашым горадзе, то бачыў, што мой касцюм, бадай, самы горшы касцюм з тых касцюмаў, якія бачыў на вашых людзях.

Я не гавару, што мы ўсё ўжо вырашылі, што ў нас няма недахопаў. Хачу толькі сказаць, што нашы выдатныя поспехі ў камуністычным будаўніцтве наглядна паказваюць, што мы сталі на жыццесцвярджальным шляху. Калі ў нас сёння чагосьці не хапае, то трэба правільна зразумець, чаму гэта адбываецца, трэба бачыць не толькі сённяшні дзень, але і бачыць тое, што было ўчора, ведаць, што будзе заўтра. Калі супаставіць тое, з чаго мы пачалі, што мы мелі, з тым, што стварылі, што маем цяпер, то бачыш, як упэўнена і хутка наша краіна ідзе наперад да намечанай мэты і што гэта мэта будзе дасягнута. Гэта галоўнае!

* * *

Прамоўца адзначыў, што наша краіна перагнала ўжо Злучаныя Штаты Амерыкі па выплаўцы жалезнай руды, вырабу масла, цукру, шарсцяных тканін, металарэзных станкоў, піламатэрыялаў як па агульнаму аб'ёму, так і па выпуску на душу насельніцтва. Мы перагналі Злучаныя Штаты Амерыкі па здабычы вугалю і па вырабу цэменту. Мы хутка дагонім ЗША па выплаўцы сталі. Недалёкі той час, калі Савецкі Саюз не толькі дагоніць, але і пакіне ззаду Злучаныя Штаты Амерыкі — гэтага прызнанага лідэра капіталістычнага свету па выпуску ўсіх відаў прамысловай прадукцыі.

Мы сарвалі разлікі імперыялістаў перамагчы Савецкі Саюз шляхам ваеннага нападу. Цяпер правальваюцца іх надзеі перамагчы Савецкі Саюз у эканамічным спаборніцтве.

Імперыялізм страціў веру ў магчымасць спыніць наш рух шляхам вайны, таму што гэта вайна пагражае гібеллю ўсяго капіталістычнага ладу. Імперыялісты пачынаюць усведамляць, што цяпер ужо не той час, калі Гітлер выношваў свой вар'яцкі план, што ён лёгка і хутка дойдзе да Урала. Цяпер толькі варта рушыць рэваншыстам, як яны ў першыя ж гадзіны сваёй ваеннай авантуры будуць змецены з зямлі. Мне не раз даводзілася гутарыць з немцамі з Заходняй Германіі. І яны мне гаварылі, што 95 працэнтаў заходніх немцаў разумеюць усю небяспеку авантуры супраць Савецкага Саюза, а тыя пяць працэнтаў, што не разумеюць, — гэта вар'яты. Пераважнай большасці немцаў на Захадзе зразумела, што ваяваць з Савецкім Саюзам і іншымі сацыялістычнымі краінамі — гэта значыць быць знішчанымі.

Значыць, план імперыялістаў раздушыць нас узброенай сілай праваліўся. Затым яны, як я ўжо гаварыў, спрабавалі нас задушыць эканамічна. Яны рабілі ўсё, каб ізаляваць сацыялістычныя краіны, сарваць іх эканамічнае развіццё. Але і гэтыя разлікі імперыялістаў былі сарваны. Яны пісалі легенды аб слабасці і беднасці краін сацыялізма. У капіталістычным свеце знаходзяцца людзі, якія вераць гэтым легендам. Я ўжо расказваў неяк пра сваю гутарку з адным усходнім прынцам, які дзяліўся ўражаннямі аб знаходжанні ў Савецкім Саюзе. Ён гаварыў: пан Хрушчоў, калі я збіраўся да вас у Расію, мне не раілі ехаць, гаварылі, што ў вас камунізм. Я прыехаў, паглядзеў — ніякага камунізма ў вас няма, камунізм — гэта ў нас, усе голыя ходзяць. Вось бачыце, якія ўяўленні аб камунізме ўбіваюць у галовы ідэолагі імперыялізму.

Нашы велізарныя поспехі ў развіцці эканомікі разбіваюць паклёпніцкія выдумкі імперыялістаў, паказваюць вялікія перавагі сацыялістычнай сістэмы. Гэтыя поспехі — пацвярджэнне правільнасці марксісцка-ленінскай тэорыі, нашай ідэалогіі, перавагі нашага грамадскага ладу. Яны выкрываюць фальш сцвярджэнняў ідэолагаў імперыялізму, якія спрабавалі даказаць, што капіталізм — самы прадукцыйны лад, што прыватная ўласнасць, прыватнае прадпрымальніцтва, прыватная ініцыятыва — гэта самы магутны рухавік развіцця эканомікі.

І вось мы, камуністы, наш савецкі народ усяму свету даказалі, што нават такая адсталая ў эканамічных адносінах краіна, якой была царская Расія, пасля пераходу ўлады ў рукі працоўнага народа за кароткі гістарычны тэрмін можа ўзняць сваю вытворчасць на велізарную вышыню: яна выйшла на другое месца ў свеце па прамысловай вытворчасці, а недалёкі той час, калі зойме першае месца ў свеце.

Таварышы! Калі мы гаворым аб перамозе ў эканамічным спаборніцтве, то гутарка ідзе не толькі аб цэменце і аб метале, гутарка ідзе аб палітыцы, аб сіле нашых ідэй, аб сіле марксісцка-ленінскай тэорыі, аб перавагах планавай эканомікі, якая будуецца на аснове гэтай тэорыі, аб перавазе сацыялістычнага ладу над ладам капіталістычным.

М. С. Хрушчоў сказаў далей, што нашы поспехі бачаць не толькі сябры. Такі злосны прадстаўнік амерыканскай буржуазнай прэсы, як Гары Шварц, які лічыцца вядучым спецыялістам газеты «Нью-Йорк таймс» па «савецкіх справах», быў вымушаны прызнаць выдатныя поспехі Савецкага Саюза.

Вось паслухайце, што піша Гары Шварц: «Вобраз міфічнай птушкі-фенікса мімаволі прыходзіць на памяць, калі разважаеш аб дзіўнай гісторыі Савецкага Саюза за апошнія два дзесяцігоддзі. Гавораць, што спалены фенікс устаў з попелу, як толькі патух пахавальны агонь, адрадзіўшыся з новай сілай і новай энергіяй. Так адбылося з «чырвоным феніксам» — Савецкім Саюзам... Шпаркасць і размах шырокага нацыянальнага адраджэння пасля жахлівых страт у другой сусветнай вайне разбурылі ўсе больш раннія чаканні на Захадзе».

Гэта — вымушанае прызнанне нашым ідэйным праціўнікам сапраўднай рэальнасці. Колькі злосці, колькі яду выплёўвалі нашы ворагі, пішучы свае выдумкі пра Савецкі Саюз. Але калі жыццё прыпірае ворага да сцяны, ён пачынае круціцца, гаварыць, што гэта казачная з'ява.

У старажытнасці была створана прыгожая казка пра тое, што птушка адрадзілася з попелу. Цікавая, добрая казка, але ўсё ж толькі казка. А тое, што адбылося ў Савецкім Саюзе, — гэта не казка, гэта вялікая быль, створаная працай савецкага народа пад кіраўніцтвам нашай ленінскай партыі.

Раздумваючы пра будучыню, Гары Шварц заяўляе: «Як відаць, у бліжэйшыя гады Савецкі Саюз набудзе рысы камуністычнага грамадства багацця. Да 1970 года або крыху пазней чырвоны савецкі флаг, магчыма, будзе развявацца ў гордай адзіноце над савецкай базай на Месяцы».

І далей Гары Шварц піша: «Такая магія пастаяннага шпаркага росту год за годам, без спадаў, дэпрэсій і таму падобных перашкод». І гэта напісана амерыканскім буржуазным журналістам Гары Шварцам!

Заслугоўвае ўвагі прызнанне члена ўрадавай энергетычнай камісіі ЗША Говарда Моргана.

Пасля стараннага вывучэння даных аб развіцці эканомікі Савецкага Саюза і Злучаных Штатаў Амерыкі за апошнія 15 гадоў ён зрабіў вывад, што хоць Амерыка цяпер наперадзе, але «рускія даганяюць нас з палохаючай хуткасцю».

«Усе мы ведаем, — працягвае Морган, — старую амерыканскую прымаўку: «Не аглядвайся. Раптам акажацца, што яны нас даганяюць». Цяпер нам няма чаго аглядвацца. Яны сапраўды нас даганяюць».

Гэта піша вядомы амерыканскі ўрадавы чыноўнік! Вось як наша рэчаіснасць прымушае гаварыць прадстаўнікоў капіталістычнага свету! Мы прымусілі нашых праціўнікаў так гаварыць цяпер пра наш лад, нашу сістэму і яе перавагу. Толькі сацыялістычная сістэма дае нашай краіне магчымасць дагнаць і перагнаць у эканамічных адносінах такую высакаразвітую капіталістычную краіну, як Злучаныя Штаты Амерыкі! Гэта з'яўляецца прадметам гонару ўсіх людзей нашай многанацыянальнай Савецкай дзяржавы. Гэта напаўняе нас пачуццём гонару за нашу камуністычную ідэалогію, за наш савецкі лад! Ворагі Савецкай улады гаварылі, што Расія не можа ўтрымацца супраць націску імперыялізму, таму што яна разнамоўная, многанацыянальная краіна. Вось яна, разнамоўная, многанацыянальная краіна з насельніцтвам больш чым 220 мільёнаў чалавек, адзіная і магутная!

Усе народы нашай Радзімы маюць адзіную агульную праграму — праграму нашай партыі, іх аб'ядноўвае адзіная ідэалогія — марксізм-ленінізм. Усе нацыі жывуць адным імкненнем і рухаюцца ў адным напрамку — у напрамку, указаным Леніным, — наперад і наперад, да пабудовы камуністычнага грамадства ў СССР!

Можна было б прывесці яшчэ іншыя, больш аўтарытэтныя прызнанні.

У сваім нядаўнім выступленні ў амерыканскім універсітэце ў Вашынгтоне прэзідэнт ЗША Д. Кенэдзі сказаў:

«...Мы можам віtаць рускі народ за яго шматлікія дасягненні — у галіне навукі і космасу, у галіне эканамічнага і прамысловага росту, у галіне культуры і актаў мужнасці». Нядрэнна сказана!

А некаторыя нашы пісьменнікі і работнікі мастацтва хочуць апляваць свой народ, працу свайго народа, хочуць чэрпаць з памыйнай ямы і маляваць вобразы нашых людзей у самых змрочных танах. Пасаромцеся!

Партыя асуджае тых, хто навешвае ярлык «лакіроўшчыка» на нашых пісьменнікаў, дзеячоў мастацтва. Хіба з'яўляецца лакіроўшчыкам той, хто піша пра ўсё добрае, што зрабілі наш народ, наша партыя? Вядома, не! Пісьменнік, дзеяч мастацтва, які стаіць на пазіцыях партыйнасці, праўдзіва паказвае ў сваіх творах і станоўчыя і адмоўныя з'явы ў жыцці грамадства, і робіць гэта з жыццесцвярджальных пазіцый. У нашым жыцці, вядома, ёсць недахопы, але новае, рэвалюцыйнае ўсталёўваецца і расце ў барацьбе са старым, адкідваючы перажыткі мінулага. Хіба можна цярпець, што сёй-той заклікае пісаць толькі аб адмоўным, выкопваць усялякія агіднасці аб нашай краіне, аб нашых людзях, аб нашай рэчаіснасці. Людзі, якія стаяць на такіх пазіцыях, — гэта агенты буржуазнай ідэалогіі ў савецкім асяроддзі.

Мы самыя рашучыя праціўнікі ашуканства. Партыя заўсёды заклікала і будзе заклікаць да выкрыцця ашуканства, яна была і будзе супраць прыхарошвання рэчаіснасці. Наша савецкая рэчаіснасць не цярпіць фальшу.

Вядома, што пісьменнікаў, якія стаяць на няправільных пазіцыях, адзінкі. Думаю, сказаў Мікіта Сяргеевіч, што пасля гэтага Пленума, пасля вялікай работы, якая была праведзена, мы будзем мець новы ўздым на ідэалагічным фронце. Жыццё паказала, што наша інтэлігенцыя стаіць на правільных партыйных пазіцыях. Нельга з-за двух-трох чалавек або нейкага дзесятка людзей, якія дзейнічаюць няправільна, бачыць ва ўсім нейкі накіп і не заўважаць таго здаровага напрамку, які характэрны для дзейнасці нашай творчай інтэлігенцыі. Гэта было б вельмі шкодна для партыі, для развіцця нашай літаратуры і мастацтва, для ўсёй ідэалагічнай работы.

Цікавыя думкі выказаў прамоўца аб народнагаспадарчым планаванні.

Трэба канцэнтраваць капіталаўкладанні на тых галінах, якія даюць максімальны эканамічны эфект.

У першую чаргу мы павінны забяспечыць пераважнае развіццё хімічнай прамысловасці. Чаму гэта трэба зрабіць? Таму, што з дапамогай хіміі хутчэй і лягчэй вырашаюцца самыя надзённыя задачы камуністычнага будаўніцтва: павышэнне прадукцыйнасці працы, хуткі рост грамадскага багацця, стварэнне дастатку прадуктаў харчавання і тавараў шырокага ўжытку.

Паглядзіце, як у нас складаецца абстаноўка з вытворчасцю прадуктаў харчавання і прадметаў народнага ўжытку. Вытворчасць прадуктаў харчавання беспярэпынна расце, і мы прыкладаем намаганні да таго, каб хутчэй павялічваць колькасць сельскагаспадарчай прадукцыі. Прадукты харчавання ў нас таннейшыя, чым у краінах Захаду, таннейшыя нават, чым у Амерыцы, значна ніжэйшая кватэрная плата. Але пакуль яшчэ дарагавата каштуе адзенне, абутак, ды і не ў поўнай меры забяспечваюцца патрэбнасці ў гэтых таварах. Ці можам мы хутка вырашыць гэту праблему? Так, можам. Што для гэтага трэба! Трэба развіваць хімічную прамысловасць, якая дае самыя шырокія магчымасці для задавальнення патрэбнасцей чалавека ў адзенні, абутку, а таксама мэблі і іншых прадметах хатняга ўжытку. Можна таксама з поспехам замяніць у тэхнічных вырабах прыродныя валокны хімічнымі.

Мне дакладвалі, што прадпрыемствы, якія вырабляюць штучную шэрсць, акупляюцца за паўтара-два гады. Значыць, павялічваючы выпуск хімічных валокнаў, мы будзем ствараць умовы для хуткага росту накапленняў. Вобразна кажучы, прадпрыемствы штучных і сінтэтычных валокнаў — гэта фабрыкі грошай.

Развіваючы хімію — адну з важнейшых галін цяжкай індустрыі, мы можам паскорыць выкананне пастаўленай партыяй задачы — даваць народнай гаспадарцы многа каштоўных матэрыялаў і вырабаў, а таксама паўней задавальняць запатрабаванні насельніцтва ў прадметах народнага ўжытку. Развіццё хімічнай прамысловасці будзе садзейнічаць масаваму выпуску прадметаў народнага ўжытку, што дасць магчымасць зніжаць цэны на іх.

Цяпер я не буду гаварыць, калі мы гэта ажыццёвім, хоць гэта было б і прыемна сказаць. Шлях да павелічэння вытворчасці прадуктаў жывёлагадоўлі і стварэння багацця мяса, малака, масла і зніжэння цэн на іх ляжыць таксама праз хімію. Для таго, каб ажыццявіць гэта, трэба даць палям мінеральныя ўгнаенні. Цяпер мы зможам гэта зрабіць.

Нядаўна я гутарыў з амерыканцам Гарстам. Гэта разумны чалавек, і ён нядрэнна да нас адносіцца. Ён сказаў: «Я ўпэўнен, і аб гэтым я скажу ў Амерыцы, што за 5—7 гадоў вы нас дагоніце па вытворчасці прадуктаў сельскай гаспадаркі. Тое, што я ўбачыў, — мяне здзівіла».

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

АЎТАМАБІЛЬНЫ

У жыцці так бывае... Вам трэба неадкладна і адным махам перакінуць па шасэ тысячу тон цяжкага грузу. Для гэтага патрабуецца па крайняй меры дзвесці пяцітоннікаў. І вось пакуль збіраюцца ў дарогу дзвесце шафёраў, пакуль яны заліваюць у бакі бензін, афармляюць дакументы, вырульваюць на дарогу... А потым пакуль калона, расцягнуўшыся па дарозе, дабіраецца да месца, пакуль грузчыкі напаўняюць дзвесці кузаваў... Адным словам, гэтых «пакуль» многа. У выніку траціцца дарагі час, выдаткоўваюцца лішнія грошы на аплату працы шафёраў і грузчыкаў, на догляд і ўтрыманне аўтамабіляў. Колькі губляе на гэтым народная гаспадарка!

Вы з нецярпеннем пазіраеце на гадзіннік і думаеце: вось бы замяніць гэтых дзвесце маторных працаўнікоў дзесяткам асілкаў!

Гэта толькі мары, скажуць многія.

Аднак не спяшайцеся з вывадамі, сябры.

Гэтым марам суджана збыцца і вельмі хутка! У гэтым лёгка пераканаецца кожны, хто пабывае на Беларускім аўтамабільным заводзе ў Жодзіна.

БелАЗ—зусім маладое прадпрыемства. Яму ад роду няма нават пяці год. Яно адзінае, якое выпускае ў нашай краіне вялікагрузныя гіганты. Першынцамі былі 25-тоннікі.

Цяпер калектыў завода перажывае напружаныя, але радасныя дні: разгарнулася падрыхтоўка да пераходу на серыйны выпуск больш дасканалага 27-тоннага аўтамабіля. На ім марка БелАЗ-540. У чым перавагі новай машыны? Яна на дзве тоны бярэ больш грузу, чым МАЗ-525, а яе ўласная вага меншая на цэлыя чатыры тоны. Максімальная хуткасць—53 кіламетры ў гадзіну замест 30, якую мог развіваць МАЗ-525. Вышэйшая і манеўранасць машыны. Ужо выпушчана некалькі такіх аўтамабіляў. Яны паспяхова прайшлі заводскія выпрабаванні і цяпер трымаюць экзамен перад дзяржаўнай камісіяй.

Дзе б ні з'явіўся БелАЗ-540, ён адразу звяртае на сябе ўвагу.

Хочацца падкрэсліць вельмі важную дэталь. БелАЗ-540 задуманы канструктарамі, як бацька цэлай сям'і вялікагрузных машын. Вузлы і дэталі, з якіх цяпер яго збіраюць, пойдуць і для аўтамабіляў астатніх марак гэтай серыі. Розніца будзе толькі ў габарытах, у грузападымальнасці. Значыць, на базе адной і той жа мадэлі можна выпускаць розныя машыны з найменшымі затратамі сіл і сродкаў. Якія адкрываюцца цудоўныя перспектывы!

Ужо праз тры-чатыры гады ў гэтага «бацькі» будзе восем сыноў. Падлічана, што калі вытворчасць вялікагрузных аўтамабіляў будзе пушчана на паток, краіна атрымае дадаткова 50 мільёнаў рублёў эканоміі.

Больш за палавіну «сям'і» ў метале. З усёй серыі асабліва вылучаецца 40-тонны гігант. Першы ўзор яго быў зроблены ў цэхах у мінулым годзе. Ён можа развіваць хуткасць да 57 кіламетраў у гадзіну. Цікавая канструкцыя новага аўтасамазвала, выраб якога пачаўся ў эксперыментальным цэху завода. Гэта звышцяжкая машына даўжынёю дванаццаць метраў і вышынёй каля чатырох метраў ў стане ўзяць на свае плечы 65 тон грузу і імчацца з хуткасцю да 40 кіламетраў у гадзіну. Пройдзе яшчэ нямнога часу, і на дарогах з'явяцца васьмідзесяці- і стодзесяцітонныя волаты.

Намаганні канструктараў накіраваны на павышэнне якасці машын, эканомію дзяржаўных сродкаў і матэрыялаў. Вось адзін толькі штрых: даўжыня 40-тоннага аўтамабіля на паўтара метра менш за 27-тонны. Нямала эканоміцца металу пры вырабе кабіны: яна аднамесная прычым размешчана побач з рухавіком. На жодзінскіх аўтамабілях упершыню ў практыцы ўстанаўліваецца пнеўматычная падвеска, а таксама спецыяльная канструкцыя для абагрэву выхлапнымі газамі днішча кузава. Гэта на той выпадак, калі зімой давядзецца вазіць горную пароду на Урале або Крайняй Поўначы.

З упартасцю працуюць людзі ў цэхах, дзе яны сваімі рукамі ператвараюць у метал тое, што канструктары нанеслі на чарцёжныя лісты. Калектыў завода выступіў ініцыятарам спаборніцтва за гонар беларускай маркі. Аўтамабілебудаўнікі звярнуліся да ўсіх рабочых рэспублікі з заклікам пачаць спаборніцтва за высокую якасць прамысловых вырабаў. Высакародны заклік падхоплены ўсюды.

Калі прыглядаешся ў цэхах да людзей, кідаецца ў вочы адна радасная акалічнасць. Рабочыя, тэхнолагі, канструктары адчуваюць вялікую адказнасць за кожную сабраную на канвееры машыну. Жодзінцы паставілі былі даўгавечнымі і надзейнымі ў рабоце ў любых умовах. Яны змагаюцца за тое, каб беларускія вялікагрузныя аўтамабілі былі адными з лепшых не толькі ў нашай краіне, але і ў свеце. Гіганты, якія цяпер робяцца ў Жодзіна, накіроўваюцца ў дапамогу будаўнікам Казахстанскай магніткі і стваральнікам магутных электрастанцый ў Сібіры, на берагі блакітнага Ніла і на зямлю роднай і блізкай нам Кубы, нашым сябрам чэхам, карэйцам, югаславам...

Барацьба за даўгавечнасць машын спалучаецца з барацьбой за высокую якасць прадукцыі. Вось толькі адзін прыклад: прапанаваная наватарамі раскатка сільса на гідраўзмацняльніку знізіла страты ад браку на 15 працэнтаў. У мінулым годзе на заводзе было ажыццёўлена каля шасцідзесяці арганізацыйна-тэхнічных мерапрыемстваў, накіраваных на павышэнне якасці машын. І гэта асабліва адчулі тыя, хто водзіць аўтавалаты. У некаторых гаспадарках прабег жодзінскіх самазвалаў да капітальнага рамонту павялічыўся да 100 тысяч кіламетраў.

Разам з Беларускім аўтамабільным заводам расце пасёлак Жодзіна. Калісьці гэта быў невялікі населены пункт, у якім пражывала не больш пяцісот чалавек. Цяпер жа толькі на заводзе працуе некалькі тысяч рабочых.

Ёсць у Жодзіна і іншыя прамысловыя прадпрыемствы. Побач будуецца навуковы гарадок. Тут хуткімі тэмпамі ўзводзяцца службовыя будынкі, добраўпарадкаваныя жылыя дамы і розныя культурна-бытавыя ўстановы. Будуюцца сталовая, дзіцячы сад, лазня, помпавая станцыя. Ёсць у Жодзіна клуб і іншыя культурныя ўстановы. Нядаўна Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета Беларускай ССР пасёлак Жодзіна перайменаваны ў горад абласнога падпарадкавання.

Такая наша цудоўная савецкая рэчаіснасць. Там, дзе яшчэ ўчора былі вёскі, сёння растуць новыя гарады, узнімаюцца карпусы заводаў-гігантаў, б'е ключом жыватворная навіна.

В. ЛЯСНОЎ.

ГОРДАСЦЬ РЭСПУБЛІКІ

Некалькі радкоў з пісьма: «Ваш трактар добра працуе на ўсіх работах. Вялікае дзякуй...» Гэтыя словы напісаў у адрас Мінскага трактарнага завода механізатар саўгаса «Здзвінскі» Новасібірскай вобласці Цімчанка.

«Я працаваў на трактарах розных марак, але трактар «Беларусь МТЗ-2» лепшы за іншыя».

Ва ўсе канцы краіны, дзе працуюць нашы трактары, завод пасылае запасныя часткі, выконвае неаперэдныя пастаўкі. Марка «Беларусь» даўно стала вядомай усюды.

* * *

Хто не ведае маркі Мінскага аўтамабільнага завода — зубра на радыятары магутнай машыны. Імчаць самазвалы па дарогах краіны, працуюць на будаўніцтве, возяць руду і вугаль у Сібіры і на Урале, дапамагаюць працаўнікам Цаліннага краю.

Зараз завод дае братнім рэспублікам самі- і пяцітонныя самазвалы «МАЗ-200», «МАЗ-200 м», «МАЗ-205», «МАЗ-504». Ужо выпускаюцца першыя сараканатонныя машыны.

У пісьмах, якія прыходзяць на завод, падзякі, дзелавыя прапановы. Вось, напрыклад, адно з іх: «Вельмі добрая машына, — піша аб «МАЗ-503» шафёр з Браслаўля Літвінаў. — Надзейнае рулявое ўпраўленне, трываласць — усё падабаецца ў ёй».

Аўтазаводцы ведаюць, як патрэбны іх машыны на будоўлях. Таму не астывае іх працоўны ўздым, таму ўсё больш сабраных зуброў з'яўляецца на дарогах краіны Саветаў.

* * *

Калі выцягнуць усе тканіны, што вырабіў Мінскі камвольны камбінат, то, напэўна, не адзін раз можна апаразаць зямлю карпаровы пояс. Камбінат—адзін з буйнейшых у краіне, і прадукцыю адсылае ён ва ўсе рэспублікі. Больш за ўсіх атрымлівае тканін РСФСР, Украіна, Казахстан і, вядома, Беларусь.

Добрыя водгукі атрымалі тканіны камвольнага камбіната на ВДНГ у лютым гэтага года. Спадабаліся і пакупнікам тканіны «Школьніца», «Малінка», трыко, «Ударнік», плацельныя тканіны і многія іншыя. Аб гэтым сведчаць пісьмы гандлёвых работнікаў. Пішуць з Цаліннага краю аб тканіне «Малінка», што карыстаецца там высокім попытам, пішуць з Казахстана, з Адэсы, са Свярдлоўскай вобласці, пішуць цёплыя словы падзякі, і рабочыя камбіната робяць усё, каб працоўныя нашай краіны атрымалі добротныя і прыгожыя тканіны.»

УСМЕШКІ ВЯЛІКАГА ГОРАДА

Да дня вызвалення Мінска

Споўнілася дваццатнаццаць год з дня вызвалення сталіцы Беларусі Мінска ад фашысцкіх захопнікаў.

Гітлераўцы па-варварску здзекаваліся са старажытнага беларускага горада. Яго квітнеючыя скверы, вуліцы, помнікі архітэктуры былі ператвораны ў папялішчы. Сцярвятнікі з «Люфтвафэ» Герынга зграя за зграяй наляталі на горад і безлітасна палілі, бамбілі яго кварталы.

Жахлівае відовішча прадстаўлялі суцэльныя руіны па абодва бакі Савецкай вуліцы, у раёне вакзала, па вуліцы Кірава, Інтэрнацыянальнай і іншых. Цалкам былі разбураны будынкі вучэбных устаноў, Дзяржаўнага банка, паштамта і ўсе карпусы Акадэміі навук БССР. 5975 дамоў з жылой плошчай 803,5 тысячы квадратных метраў, г. зн. больш за 70 працэнтаў даваеннага жылога фонду, было ператворана ў руіны і папялішчы. Здавалася, няма такой сілы, якая магла б нанова ўзняць з попелу горад. І ўсё ж такая сіла ёсць. Гэта сіла— Савецкая ўлада, мужнасць і ўпартасць нашага народа.

У будаўніцтве Мінска яскрава праяўляецца творчая сіла нашага сацыялістычнага ладу. Прайшло толькі дваццатнаццаць год з таго часу, калі ўвесь горад ляжаў у суцэльных развалінах—страшных вынікаў самай жорсткай з войнаў, перанесеных нашым народам. А якім сёння стаў Мінск! Новыя шырокія магістралі і плошчы, цудоўныя жылыя і грамадскія будынкі, новыя бульвары і скверы, новыя прамысловыя раёны з добраўпарадкаванымі комплексамі-гарадкамі. Стала ў Мінску больш, чым да вайны, прамысловых прадпрыемстваў, навукова-даследчых інстытутаў і культурна-асветных устаноў. Гісторыя не ведала такіх бурных тэмпаў будаўніцтва.

Гордасць нашай сталіцы—не палацы і новыя добраўпарадкаваныя будынкі ўстаноў навукі і культуры. Цэлы квартал займаюць вучэбныя карпусы, лабараторыі, майстэрні і маладзёжныя інтэрнаты студэнцкага гарадка політэхнічнага інстытута. На плошчы імя Леніна ўзведзены велічны будынак галоўнага корпуса Беларускага дзяржаўнага універсітэта імя Ул. І. Леніна. Кожны год уступае ў строй усё больш школ і дзіцячых дашкольных устаноў. Плошчу Якуба Коласа ўпрыгожыў новы будынак дзяржаўнай філармоніі, у якой устаноўлены буйнейшы ў Савецкім Саюзе арган.

Выдатнасцей сучаснай архітэктуры ў Мінску нямала. Гэта помнікі слаўнай працы будаўнікоў, якія ўзнімалі наш горад з руін вайны. Гэта помнікі такім горадабудаўнікам, як Героі Сацыялістычнай Працы брыгадзір комплекснай брыгады Дзяніс Бунееў і бульдазерыст Сямён Місюноў, заслужаны будаўнік рэспублікі Цімафей Фандо і брыгадзір комплекснай брыгады Марыя Ярмоленка...

Мінск працягвае расці. На яго ўскраінах узвышаюцца будаўнічыя краны. Узводзяцца новыя мікрараёны па вуліцы Харкаўскай і на Падбелоцці, па вуліцах Арлоўскай, Волгаградскай і Магілёўскаму шасэ. Кожны год будаўнікі дораць мінчанам сотні тысяч метраў новых жылых плошчаў.

Але ёсць помнік, які асабліва дарагі мінчанам. Гэта помнік баявой славы, помнік подзвігу, які назаўсёды ўвайшоў у гісторыю горада.

На п'едэстале, каля Акруговага дома афіцэраў, устаноўлены танк «Т-34». 3 ліпеня 1944 года ў 2 гадзіны 30 мінут гэты танк на вялікай хуткасці першым уварваўся ў горад з боку Маскоўскага шасэ. Ён з ходу знішчыў зенітную гармату, самаходную ўстаноўку «фердынанд», падавіў дзве артылерыйскія батарэі. Раніцай гэтага дня нашымі войскамі быў цалкам вызвалены горад.

Дзякуючы юным краязнаўцам—вучням 40-й школы, сталі вядомы імёны членаў экіпажа гераічнага танка. Камандаваў экіпажам гвардыі малодшы лейтэнант Д. Г. Фролікаў, кіраваў танкам механік-вадзіцель П. А. Каршуноў, наводчыкам ля пушкі стаў гвардыі сяржант В. Ф. Зотаў, зараджаючым—гвардыі сяржант В. М. Касенін, а за кулямётам быў радыст-кулямётчык І. Е. Касцюк.

Герой Савецкага Саюза Д. Г. Фролікаў загінуў смерцю храбрых у баі за вызваленне літоўскага горада Кібартай.

Цяперашні Мінск—горад усмешак, горад радасных сустрэч сяброў. У вышэйшых навучальных установах сталіцы займаецца многа студэнтаў з братняй Кубы і В'етнама. Да нас едуць у госці турысты з многіх краін.

Дзе робяць выдатныя трактары? У Мінску! Хто выпускае лепшыя аўтамабілі-самазвалы, аўтаматычныя лініі? Мінчане!

Слава аб умельцах беларускай сталіцы ідзе далёка за межы Беларусі.

Славіцца наш горад таленавітымі майстрамі мастацтва. Песні і беларуская музыка, мастацкія кінафільмы, створаныя на студыі «Беларусьфільм», карыстаюцца шырокай вядомасцю ў нашай краіне і за яе межамі.

У дзень вызвалення Мінска ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў сэрца кожнага жыхара напаўняецца гордасцю за ўсё тое, што створана народам-творцам, народам-працаўніком.

А. МЫЗНІКАЎ.

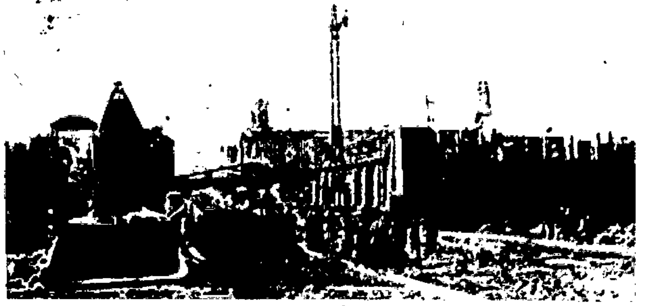

Так выглядаў Ленінскі праспект у першыя дні адбудовы.

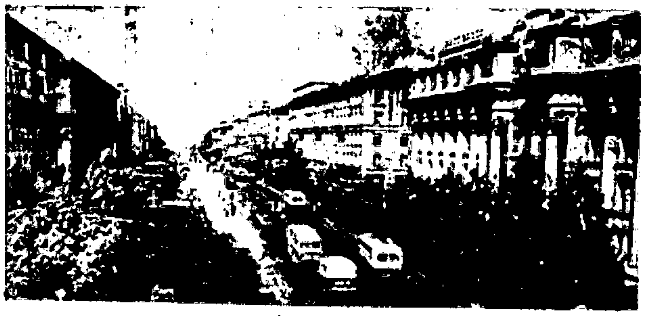

Так ён выглядае цяпер.

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7

Юныя натуралісты. Фотаэцюд Н. Жалудовіча.

Пры першым зручным выпадку...

Кніжныя стэлажы зроблены па малюнку самога Шмуглеўскага. Мноства кніг. Але па іх ніяк не вызначыш прафесію гаспадара дома. Каля Стэндаля стаіць даведнік народнага суддзі, каля Горкага — даведнік старшыні калгаса, побач з Маякоўскім і Ясеніным — даведнік дырэктара школы. Выпадковасць? Але тады чаму па суседству з «Механізацыяй працаёмкіх працэсаў у жывёлагадоўлі» — «Зборнік загадаў і інструкцый Міністэрства юстыцыі» і «Педагогіка»?

Дык хто ж усё-такі Шмуглеўскі? Настаўнік? Аграном? Рабочы?

І тое, і другое, і трэцяе.

Уласна, цяпер ён старшыня калгаса. Але, атрымаўшы пасля Айчыннай вайны юрыдычную адукацыю, быў выбраны членам абласнога народнага суда. Працаваў і завочна вучыўся ў педагагічным інстытуце. Затым быў дырэктарам школы. А пасля XX з'езду КПСС — старшыня калгаса імя Калініна каля Ашмян. І калгас гэты хутка пайшоў угору. У некалькі разоў узрасла аснашчанасць гаспадаркі машынамі, пашырана кармавая база, а пагалоўе жывёлы павялічылася ў шэсць разоў! Радуюць вока новыя дабротныя грамадскія пабудовы. Для калгаснікаў уведзена гарантыйная аплата працы.

Упершыню пра Шмуглеўскага я пачуў у Беларускім музеі Вялікай Айчыннай вайны. Асіторфскаму падполлю, якім ён кіраваў, адведзены тут цэлы стэнд. Тады, у вайну, яму было ўсяго шаснаццаць год...

Цёплы майскі вечар апусціўся на вёску Пагіры. Усюды патушаны агні. Ціха і ў доме старшыні калгаса. Мы сядзім са Шмуглеўскім на ганку. Пахне бэз. Станіслаў Пятровіч успамінае ліхі час. І перад маімі вачыма паўстаюць людзі, добрыя і дрэнныя, кожны са сваім характарам, са сваім лёсам. Многіх з іх няма ў жывых. А тыя, што жывыя, несумненна пачуюць...

Мястэчка Асіторф паблізу Оршы. Адзінаццаць пасёлкаў на адлегласці 2—3 кіламетры адзін ад аднаго. У іх жылі сезонныя рабочыя. А вакол — калгасы.

Калі гітлераўцы перайшлі савецкую граніцу і скінулі першыя бомбы на нашы гарады, сын трактарыста і матарысткі торфапомпавага крана Станіслаў Шмуглеўскі перайшоў у дзесяты клас. Толькі некаторыя з мястэчка паспелі адыйсці разам з адступаючай арміяй. Большасць засталася, замёрла ў чаканні бяды, якая ўжо стаяла ля парога.

...Білі барабаны. Вакол стаялі фашысцкія галаварэзы, накіраваўшы на натоўп людзей ствалы аўтаматаў, а ў цэнтры ўтворанага імі круга — на шыбеніцы жанчына з надпісам на грудзях: «Партызанка». На вялікім пальцы правай нагі драпіна, на якую ўселася тлустая муха. Калыхаецца павешаная і разам з ёй сіняя муха, як на качэлях... Хіба такое забудзецца?

«За што яны павесілі нашу настаўніцу? Яна ж так любіла нас! За што, за што?»

Станіслаў дзеліцца думкамі з сябрамі. І ва ўсіх у іх: у Мішы Пруднікава, у Машы Макаранка, у братоў Целяпчэнкаў у вачах толькі гнеў і нянавісць...

Аднойчы ўначы запалалі торфапомпавы кран і электраматоры на ўчастку, дзе немцы меркавалі аднавіць работы. Раніцай знайшлі акуркі і вырашылі: не падпалілі, пажар узнік па неасцярожнасці. Але наступны падобны выпадак насцярожыў. Пачаліся рэпрэсіі.

Бургамістрам мястэчка акупанты прызначылі Івана Трубліна, начальнікам паліцыі Скварчэўскага, пісарам Пікара. Сэрцы юных патрыётаў не маглі мірыцца з тым, што знайшліся людзі, якія сталі прыслужнікамі, выдавалі камуністаў, састаўлялі спісы моладзі для адпраўкі ў Нямеччыну. Юнакі вырашылі забіць іх! Ведалі: вяртаюцца тыя дамоў са сваёй «работы» вечарам, утраіх, праходзяць міма дома Целяпчэнкі, які стаяў наводшыбе. Там і вырашылі наладзіць засаду.

Зброяй — карабінамі, кулямётам і патронамі — юнакі запасліся, сабраўшы яе на месцы былога бою. Частку закапалі, частку схавалі на гарышчы дома Целяпчэнкі. Абодва браты Яўгеній і Міхаіл урачыста пакляліся быць мужнымі да канца.

І вось аднойчы залп з карабінаў забіў пісара, параніў начальніка паліцыі. Бургамістру ўдалося ўцячы. Братоў Целяпчэнкаў арыштавалі. На гарышчы іх дома знайшлі схаваную зброю. Школьнікаў Жэню і Мішу бесчалавечна катавалі ў гестапа, але яны не выдалі нікога, так і загінулі ў засценку. Гэта было першае цяжкае выпрабаванне для юных падпольшчыкаў.

Праз некаторы час частку дамоў у пасёлках Асіторфа пачалі засяляць людзі ў нямецкай форме. Але гаварылі яны па-руску. На рукавах у іх былі чатыры літары «РННА», якія абазначалі «Руская народная нацыянальная армія». На шапках красаваліся старыя царскія кукарды. Афіцэрамі ў іх былі і рускія і немцы. З раніцы да вечара з імі праводзілі заняткі, на якія яны ішлі, гарлапанячы старую салдацкую песню «Салавей, салавей, пташачка!..»

Большасць людзей, што ў сілу цяжкіх абставін апынуліся ў палоне, нехапя пайшлі ў так званую «вызваленчую» армію, створаную фашыстамі. Слабыя духам не бачылі іншага выйсця. Але многія чакалі зручнага выпадку, каб павярнуць зброю супраць ворага. Голадам, нечалавечымі ўмовамі ўтрымання ў лагерах прымушалі гітлераўцы ваеннапалонных ісці ў «нацыянальныя» фарміраванні. Так ажыццяўлялася пар'яцкая думка былога палкоў-

(Заканчэнне на 4-й стар.).

МІР, ДРУЖБА, АДЗІНСТВА!

Зварот Сусветнага кангрэсу жанчын

ЖАНЧЫНЫ, МАЦІ ЎСІХ КРАІН, УСІХ КАНТЫНЕНТАЎ, ДАРАГІЯ СЁСТРЫ, ДАРАГІЯ СЯБРОЎКІ!

Мы, удзельніцы Сусветнага кангрэсу жанчын, звяртаемся да ўсіх вас.

Мы, прадстаўніцы соцень мільёнаў жанчын 110 краін, прыбылі ў Маскву з усіх канцоў зямнога шара: з Еўропы, Азіі, Афрыкі, Аўстраліі, з усіх краін амерыканскага кантынента, каб падзяліцца нашым вопытам, нашымі апасеннямі і нашымі надзеямі і разам высветліць, што трэба зрабіць для таго, каб пакласці канец нашай трывозе і ажыццявіць нашы надзеі.

Нас аб'ядноўвае агульнае імкненне да трывалага міру для ўсіх народаў зямнога шара, хоць нашы краіны знаходзяцца на розным узроўні развіцця, хоць мы розныя па сацыяльнаму паходжанню, палітычных поглядах і рэлігійных перакананнях.

Мы аднадушныя ў сваім імкненні заваяваць для работніц, сялянак, хатніх гаспадынь, прадстаўніц інтэлігенцыі дастойнае і справядлівае месца ў грамадстве і ў сям'і, роўнасць правоў і абавязкаў, якая дасць нам магчымасць поўнасцю развіць нашы здольнасці, удзельнічаць ва ўсіх галінах у прагрэсе чалавецтва. Мільёны жанчын ужо заваявалі эканамічныя, сацыяльныя і палітычныя правы і змагаюцца за іх умацаванне і пашырэнне. Мільёны жанчын прымаюць удзел у пабудове новага грамадства на аснове поўнай роўнасці з мужчынамі.

Подзвіг Валянціны Церашковай і Валерыя Быкоўскага бліскуча даказвае, што нашы мары могуць стаць рэальнасцю.

Мы аднадушныя ў цвёрдай рашучасці заваяваць шчасце для нашых дзяцей, даць усім дзецям зямнога шара здаровае, шчаслівае, плённае жыццё.

Жанчына — маці ўсіх дзяцей свету. Мы не можам мірыцца з тым, што ў век навуковага і сацыяльнага прагрэсу, у якім мы жывём, мільёны дзяцей пазбаўлены радасці, галадаюць, застаюцца непісьменнымі, падвяргаюцца эксплуатацыі, абяздоленыя, асуджаны на заўчасную смерць.

Мы не можам мірыцца з прапагандай варожасці і нянавісці паміж расамі і народамі, з тым, што сілы рэакцыі і вайны маюць магчымасць атручваць розумы і разбэшчваць душы моладзі.

Жанчыны ўсіх краін і ўсіх кантынентаў!

Мы заклікаем вас нястомна змагацца, не баючыся цяжкасцей і ахвяр, дзеля заваявання і ў абарону правоў жанчын ва ўсіх галінах — права на працу, ахову здароўя, адпачынак, культуру, эканамічных, грамадзянскіх і палітычных правоў, каб стварыць у нашых краінах і на ўсёй зямлі неабходныя ўмовы шчаслівага жыцця для кожнай сям'і, якія даюць магчымасць выхоўваць пакаленні дзяцей, натхнёных вялікім ідэалам міру і дружбы паміж народамі, сацыяльнага прагрэсу, гуманізму.

Раззбраенне будзе адной з найвялікшых перамог міралюбівых людзей. Яно будзе садзейнічаць устанаўленню ўсеагульнага міру, стварыць умовы для сапраўднай роўнасці паміж народамі, вызваліць велізарныя матэрыяльныя і людскія рэсурсы для мірнай працы, паставіць навуку на службу чалавецтву.

Для ажыццяўлення гэтага законнага імкнення да шчасця неабходны мір і дружба паміж народамі.

Дарагія сёстры, дарагія сяброўкі ўсёй зямлі!

Мы ўстрывожаны растучай небяспекай, якую стварае гонка ўзбраенняў, што можа прывесці да тэрмаядзернай катастрофы, тоячай сур'ёзнейшыя вынікі для ўсяго чалавецтва.

Каласальныя рэсурсы кідаюцца ў бездань, паглынаюцца вытворчасцю сродкаў разбурэння і знішчэння.

Усведамляючы сваю адказнасць за будучыню нашых дзяцей і за лёс міру, мы поўныя цвёрдай рашучасці ўносіць усё большы ўклад у барацьбу за ліквідацыю пагрозы вайны.

Мы хочам прымаць удзел у будаўніцтве трывалага міру. Мы хочам пабудаваць трывалы мір. Мы не хочам вайны, і мы перакананы, што канфлікты паміж дзяржавамі могуць быць вырашаны шляхам мірных перагавораў.

Мы хочам працаваць для таго, каб устанавіць ва ўсім свеце мірнае суіснаванне паміж дзяржавамі з розным сацыяльным ладам на аснове ўзаемнай павагі, тэрытарыяльнай цэласнасці і суверэнітэту, ненападу, неўмяшання, раўнапраўя і ўзаемных выгад. Мы хочам дабіцца ўсеагульнага, поўнага і строга кантралюемага раззбраення, у першую чаргу тэрмаядзернага раззбраення.

Мы заклікаем вас:

змагацца разам з намі без адпачынку і перадышкі, каб дабіцца спынення ядзерных выпрабаванняў, стварэння бязатамных зон, ліквідацыі ваенных баз і адклікання войск з замежных тэрыторый;

падтрымліваць выступленні дзевачоў, арганізацый, урадаў, усіх тых, хто дзейнічае ў гэтым напрамку;

павялічваць колькасць выступленняў жанчын за мір, мірнае суіснаванне, раззбраенне.

Раззбраенне не вырашыць усіх невырашаных сацыяльных і іншых праблем, але яно стварыць умовы, якія будуць адпавядаць інтарэсам народаў.

Справа раззбраення і міру неаддзельная ад справы народаў, якія змагаюцца за сваю нацыянальную незалежнасць.

Недапушчальна і ганебна для чалавецтва, што мільёны мужчын, жанчын, дзяцей знаходзяцца яшчэ ў каланіяльным рабстве, што многія краіны Афрыкі, Азіі, Лацінскай Амерыкі знаходзяцца яшчэ ў эканамічнай залежнасці ад імперыялістычных дзяржаў, што праз 18 гадоў пасля разгрому Гітлера яшчэ існуюць фашысцкія дыктатуры.

Усе народы павінны мець магчымасць жыць свабоднымі і незалежнымі, выбіраць для сябе спосаб жыцця і грамадскі лад.

Мы салідарны з жанчынамі, з народамі, якія змагаюцца супраць усіх відаў імперыялістычнага прыгнёту, усіх форм каланіялізму і рэшткаў феадалізму, за сваё вызваленне і нацыянальную незалежнасць.

Мы салідарны з жанчынамі, якія змагаюцца і пакутуюць у жахлівых умовах фашызму. І мы змагаемся за тое, каб ні адна жанчына не знаходзілася ў турме за тое, што яна абараняла сваіх дзяцей, свабоду, мір.

Жанчыны, мы, хто дае жыццё, павінны яго абараняць.

На нас кладзецца вялікая адказнасць у справе абароны нашых правоў, шчасця нашых дзяцей, абароны міру і права народаў на незалежнасць, але мы поўныя вялікай веры ў свае сілы.

Мы прадстаўляем большую палавіну чалавецтва. Наша магутнасць у нашым яднанні, якое дало магчымасць пазбегнуць да гэтага часу жахаў трэцяй сусветнай вайны.

Тое, што нас аб'ядноўвае, прадстаўляе вялікую сілу:

гэта любоў да нашых дзяцей, дружба і салідарнасць паміж жанчынамі і народамі ўсяго свету, гэта наша імкненне да міру, справядлівасці, прагрэсу і шчасця ўсяго чалавецтва.

Мы аб'ядналіся, каб сабраць і прывесці ў дзеянне ўсе сілы супраць небяспекі вайны, каб забяспечыць трывалы мір на ўсім зямным шары.

Калі мы захочам, жыццё пераможа!

Масква, 24—29 чэрвеня 1963 г.

ДЛЯ ЗДАРОЎЯ ПРАЦОЎНЫХ

МІНСК. Па вуліцы Уральскай у сталіцы Беларусі пачалося будаўніцтва новага медыцынскага гарадка. У ім размесціцца шостая клінічная бальніца горада. Гэта ўжо трэцяя лекавая ўстанова такога тыпу, якую працоўныя Мінска атрымаюць у гэтай сямігодцы.

Заканчваюцца апошнія аддзелачныя работы ў новым галоўным корпусе другой клінічнай бальніцы. Гэта старэйшая медыцынская ўстанова горада пашырыцца яшчэ на 250 месц, папоўніцца навейшым абсталяваннем. На Бібліятэчнай вуліцы пачата будаўніцтва станцыі хуткай дапамогі. Узвядзенне новай паліклінікі заканчваецца на вуліцы Ангарскай.

За сямігодку колькасць месц у стацыянарных лекавых установах горада павялічыцца прыкладна ў паўтара раза, а паліклінікі змогуць штодзённа прымаць на тры тысячы чалавек больш, чым цяпер.

Віцебск. На Заходняй Дзвіне. Фота Г. Успамава.

Declassified in Part - Sanitized Copy Approved for Release 2014/04/17 : CIA-RDP80T00246A070000060001-7